

OMBUIGINGSBUNDEL 2021

Toekomstbestendige keuzes
in relatie tot maatschappelijke
opgaven

INHOUDSOPGAVE

Financieel overzicht ombuigingen

Lange termijn doelstelling Strategische Agenda:

Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum 7

1	Economische ontwikkeling lokaal en regionaal, EZ beleid, projecten, strategische samenwerking en coördinatie	8
2	Zwembad (Sportstad)	11
3	SEB algemeen/ MKB, ZZP, starters/ FairTrade	13
4	F4 samenwerking	16
5	Recreatieschap Marrekrite Gemeenschappelijke regeling	18
6	Heerenveen 'n Gouden Plak	22
7	Centrumfonds op basis van reclamebelasting	24
8	Heerenveen Ondernemers Fonds op basis van OZB	27
9	Ondernemersdienstverlening, relatiebeheer, accountmanagement	30
10	Behandeling evenementenvergunningen	33

Lange termijn doelstelling Strategische Agenda:

Bouwen aan toekomstbestendige woningen 35

11	Welstandstoezicht	36
12	Duurzaamheidsprogramma overall (uitgezonderd klimaatadaptatie en biodiversiteit)	39
13	Lokaal Energie ExperimentenFonds (LEEF)	44
14	Duurzaamheidsfondsen	46
15	Woonbeleid en -onderzoek	49

Lange termijn doelstelling Strategische Agenda:

Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen 52

16	(inter)Nationaal aansprekende evenementen	53
17	Wijk- & dorpsbudgetten	56
18	Wijk- & dorpsmanagement	58
19	Calamiteitenontsluiting Bedrijventerrein Kanaal	60
20	Fonds vitale kernen	62
21	Projecten RO-Algemene Dienst	65
22	Projecten RO-Grondbedrijf (wonen+economie)	67
23	Projecten RO-initiatieven derden	69
24	Advisering ruimtelijke kwaliteit	71
25	MFC de Akkers en Sportcomplex Nieuwehorne	74
26	Huurtarieven sportaccommodaties	76
27	Kunstgrasveld sportpark Skoatterwâld	78
28	Aanpassen parkeerautomaten	80
29	Afvalinzameling driewekelijks	82
30	Begrazing natuur en gras	84
31	Betaald parkeren achter K.R. Poststraat	86
32	Betaald parkeren Sportstad	88
33	Stoppen biodiversiteit	90
34	Lager onderhoudsniveau bomen	92
35	Gladheidsbestrijding	94
36	Klimaatadaptatie	97
37	Herinrichting parkeerlocatie (Gashoudersplein)	100

38	Herinvoering bruggeld	102
39	Kappen 10.000 bomen	105
40	Aanleg Parkeergeleiding	107
41	Reinigen openbare verlichting	109
42	Stoppen Schoon Belonen Heerenveen	111
43	Verwijderen alle speelvoorzieningen/playgrounds	113
44	Aanleg stallingsplaten fietsen (centrum)	116
45	Verwijderen straatmeubilair	118
46	Vegen lijngoten centrum	120
47	Verhogen inkomsten betaald parkeren	122
48	Uitvoeringsprogramma GVVP (Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan)	125
49	Verwijderen fontein Lindegracht	128
50	Onderhoud en renovatie sportaccommodaties	130
51	Huisvesting basisscholen De Greiden	132
52	Utingeradeelhal	134
53a	Cultuur	136
53b	Cultuur (overige optie)	138
54	Gymmaterialen	141
55	Evenementen buitendorpen	143
Lange termijn doelstelling Strategische Agenda:		
Staan voor de kwaliteit en veerkracht van een veranderend landelijk gebied		145
56	Veenweide	146
Lange termijn doelstelling Strategische Agenda:		
Gezond en veilig op kunnen groeien en doorgroeien naar een fatsoenlijk verrijkt bestaan		148
57a	Frysk (ombuiging 50%)	149
57b	Frysk (overige optie)	151
58	Vluchtelingenwerk	153
59	BOA's Openbare orde en Veiligheid	155
Lange termijn doelstelling Strategische Agenda:		
Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)		157
60	Stoppen kwijschelding riool- en afvalstoffenheffing	158
61	Subsidieverstreking	161
62	Bijzondere Bijstand	163
63a	Participatie laaggeletterdheid	165
63b	Participatie/re-integratie (overige optie)	167
64	Wmo Algemene voorziening	169
65a	Sportstimulering (buurtsportcoaches)	171
65b	Sportstimulering (buurtsportcoaches overige optie)	173
66a	Wmo-maatwerkvoorziening (Huishoudelijke Hulp)	175
66b	Wmo-maatwerkvoorziening (Wmo taxi vervoer)	177
67a	Subsidies Maatschappelijk Werk (algemeen)	179
67b	Subsidies Maatschappelijk Werk (Welzijn/Caleidoscoop)	181
68	Minimabeleid	183

Lange termijn doelstelling Strategische Agenda:

Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

		185
69	Aanpassen bestemmingsplannen	186
70	Planschade claims	188
71	Going concern ruimtelijk beleid	190
72	Controle FUMO	192
73	Frontoffice VTH	194
74	Herinvoering hondenbelasting	196
75	Kwijtschelding OZB afschaffen	198
76	Stelpost frictie	200
77a	OZB verhogen	202
77b	OZB verhogen (overige optie)	204
78	Onvoorziene uitgaven	206
79	Verhoging toeristenbelasting	208
80	Weerstandsvermogen	210
81	Afschaffen equal pay voor uitzendkrachten en netwerkkandidaten	212

BIJLAGE

Bijlage > Onderzoeksagenda ombuigingen lange termijn.

215

FINANCIIEEL OVERZICHT OMBUIGINGEN

nr.	Onderwerp ombuiging	Product	Type ombuiging	Structureel 2022	Incidenteel 2022	Structureel 2023	Incidenteel 2023	Structureel 2024	Incidenteel 2024	Structureel 2025	Incidenteel 2025
"Lange termijn doelstelling Strategische Agenda: Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum"											
1	Economische ontwikkeling lokaal en regionaal, EZ beleid, projecten, strategische samenwerking en coördinatie	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	262.500	-262.500	262.500	-	262.500	-	262.500	-
2	Zwembad (Sportstad)	Sportaccommodatie	Verlaging budgetten	-	-	-	-	200.000	-	400.000	-
3	SEB algemeen/ MKB, ZZP, starters/ FairTrade	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	-	-	87.000	-95.700	87.000	-	87.000	-
4	F4 samenwerking	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	32.875	-7.875	60.875	-	60.875	-	60.875	-
5	"Recreatieschap Marrekrite Gemeenschappelijke regeling"	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Heerenveen n Gouden Plak	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	7.250	-7.250	33.250	-28.600	33.250	-	33.250	-
7	Centrumfondsen op basis van reclamebelasting	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	-	-	165.963	-182.463	165.963	-	165.963	-
8	Heerenveen Ondernemers Fonds op basis van OZB	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	7.250	-7.250	327.250	-352.000	327.250	-	327.250	-
9	Ondernemersdienstverlening, relatiebeheer, accountmanagement	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	282.500	-282.500	282.500	-	282.500	-	282.500	-
10	Behandeling evenementenvergunningen	Evenementen	Verhoging inkomsten	9.000	-	27.425	-18.425	27.425	-	27.425	-
"Lange termijn doelstelling Strategische Agenda: Bouwen aan toekomstbestendige woningen"											
11	Welstandstoezicht	WABO	Verlaging budgetten	24.701	-24.701	24.701	-	24.701	-	24.701	-
12	Duurzaamheidsprogramma overall (uitgezonderd klimaatadaptatie en biodiversiteit)	Milieubeleid	Verlaging budgetten	-	93.750	-	93.750	-	93.750	-	93.750
13	Lokaal Energie Experimenten Fonds (LEEF)	Milieubeleid	Verlaging budgetten	-	439.000	-	200.000	-	-	-	-
14	Duurzaamheidsfondsen	Milieubeleid	Verlaging budgetten	45.000	-16.071	45.000	-16.071	45.000	-16.071	45.000	-16.071
15	Woonbeleid en -onderzoek	Wonen	Verlaging budgetten	58.813	-58.813	58.813	-	58.813	-	58.813	-
"Lange termijn doelstelling Strategische Agenda: Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen"											
16	(inter)nationaal aansprekende evenementen	Evenementen	Verlaging budgetten	-	75.000	-	-	-	-	-	-
17	Wijk- & dorpsbudgetten	Plattelandsbeleid/ wijkmanagement	Verlaging budgetten	101.279	-	102.292	-	103.315	-	104.348	-
18	Wijk- & dorpsmanagement	Plattelandsbeleid/ wijkmanagement	Verlaging budgetten	308.000	-308.000	308.000	-	308.000	-	308.000	-
19	Calamiteitenontsluiting Bedrijventerrein Kanaal	Volksgezondheid	Verlaging budgetten	27.000	-	27.000	-	27.000	-	27.000	-
20	Fonds vitale kernen	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	240.000	212.500	490.000	212.500	990.000	212.500	990.000	-
21	Projecten RO-Algemene Dienst	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	102.375	-102.375	102.375	-	102.375	-	102.375	-
22	Projecten RO-Grondbedrijf (wonen+economie)	Sociaal economisch beleid	Verlaging budgetten	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Projecten RO-initiatieven derden	Sociaal economisch beleid	Verhoging inkomsten	30.000	-	30.000	-	30.000	-	30.000	-
24	Advisering ruimtelijke kwaliteit	Wijken	Verlaging budgetten	115.500	-115.500	115.500	-	115.500	-	115.500	-
25	MFC de Akkers en Sportcomplex Nieuwehorne	Onderwijs	Verlaging budgetten	13.065	-	12.902	-	12.738	-	12.575	-
26	Huurtarieven sportaccommodaties	Sportaccommodatie	Verlaging budgetten	80.000	-	80.000	-	80.000	-	80.000	-
27	Kunstgrasveld sportpark Skoatterwâld	Sportaccommodatie	Verlaging budgetten	29.222	-	28.773	-	28.323	-	27.874	-
28	Aanpassen parkeerautomaten	Betaald parkeren	Verlaging budgetten	22.200	-	21.700	-	21.300	-	20.800	-
29	Afvalinzameling driewekelijks	Afvalinzameling	Verlaging budgetten	10.750	-	10.750	-	10.750	-	10.750	-
30	Begrazing natuur en gras	Wijken	Verlaging budgetten	-	-	-	-	20.000	-	20.000	-
31	Betaald parkeren achter K.R. Poststraat	Betaald parkeren	Verhoging inkomsten	72.500	-20.000	72.500	-	72.500	-	72.500	-
32	Betaald parkeren Sportstad	Betaald parkeren	Verhoging inkomsten	460.000	-100.000	460.000	-	460.000	-	460.000	-
33	Stoppen biodiversiteit	Beleids groen	Verlaging budgetten	125.000	-25.000	125.000	-	125.000	-	125.000	-
34	Lager onderhoudsniveau bomen	Wijken	Verlaging budgetten	-	-	20.000	-	20.000	-	20.000	-
35	Gladheidsbestrijding	Wegen	Verlaging budgetten	15.000	-	15.000	-	15.000	-	15.000	-
36	Klimaatadaptatie	Riolering	Verlaging budgetten	25.000	-14.000	25.000	22.000	25.000	33.000	25.000	44.000
37	Herinrichting parkeerlocatie (Gashoudersplein)	Betaald parkeren	Verlaging budgetten	-	-	-	-	29.000	-	29.000	-
38	Herinvoering bruggeld	Wegen	Verhoging inkomsten	150.000	-	150.000	-	150.000	-	150.000	-
39	Kappen 10.000 bomen	Wijken	Verlaging budgetten	-	-1.000.000	100.000	-	100.000	-	100.000	-
40	Aanleg Parkeergeleiding	Betaald parkeren	Verlaging budgetten	-	-	12.000	-	12.000	-	12.000	-
41	Reinigen openbare verlichting	Wegen	Verlaging budgetten	15.000	-	15.000	-	15.000	-	15.000	-
42	Stoppen Schoon Belonen Heerenveen	Afvalinzameling	Verlaging budgetten	50.000	-20.000	100.000	-	100.000	-	100.000	-
43	Verwijderen alle speelvoorzieningen/ playgrounds	Volksgezondheid	Verlaging budgetten	317.750	-618.750	317.750	-	317.750	-	317.750	-
44	Aanleg stallingsplaten fietsen (centrum)	Betaald parkeren	Verlaging budgetten	-	-	-	-	12.000	-	12.000	-

nr.	Onderwerp ombuiging	Product	Type ombuiging	Structureel 2022	Incidenteel 2022	Structureel 2023	Incidenteel 2023	Structureel 2024	Incidenteel 2024	Structureel 2025	Incidenteel 2025
45	Verwijderen straatmeubilair	Wijken	Verlaging budgetten	15.000	-	15.000	-	15.000	-	15.000	-
46	Vegen lijngoten centrum	Wijken	Verlaging budgetten	4.500	-	4.500	-	4.500	-	4.500	-
47	Verhogen inkomsten betaald parkeren	Betaald parkeren	Verhoging inkomsten	1.000.000	-	1.000.000	-	1.000.000	-	1.000.000	-
48	"Uitvoeringsprogramma GVVP (Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan)"	Verkeersveiligheid	Verlaging budgetten	170.000	-50.000	170.000	-	170.000	-	170.000	-
49	Verwijderen fontein Lindegracht	Wijken	Verlaging budgetten	3.500	-2.500	3.500	-	3.500	-	3.500	-
50	Onderhoud en renovatie sportaccommodaties	Sportaccommodatie	Verlaging budgetten	600.000	-	671.680	-78.760	672.397	-	673.121	-
51	Huisvesting basisscholen De Greiden	Onderwijs	Verlaging budgetten	-	427.000	-	427.000	-	612.000	-	-
52	Utingeradeelhal	Sportaccommodatie	Verlaging budgetten	-	-	20.000	-22.000	20.000	-	20.000	-
53a	Cultuur	Cultuur en recreatie	Verlaging budgetten	-	-	200.000	-140.000	200.000	-80.000	200.000	-
53b	Cultuur (overige optie)	Cultuur en recreatie	Verlaging budgetten	-	-	4.387.500	-4.737.500	4.387.500	-	4.387.500	-
54	Gymmaterialen	Onderwijs	Verlaging budgetten	13.750	-	13.500	-	13.250	-	13.000	-
55	Evenementen buitendorpen	Evenementen	Verlaging budgetten	-	-	30.963	-33.963	30.963	-	30.963	-
"Lange termijn doelstelling Strategische Agenda: Staan voor de kwaliteit en veerkracht van een veranderend landelijk gebied"											
56	Veenweide	Planologisch beleid	Verlaging budgetten	70.000	-	70.000	-	70.000	-	70.000	-
"Lange termijn doelstelling Strategische Agenda: Gezond en veilig op kunnen groeien en doorgroeien naar een fatsoenlijk verrijkt bestaan"											
57a	Frysk (ombuiging 50%)	Cultuur en recreatie	Verlaging budgetten	18.500	-	18.500	-	18.500	-	18.500	-
57b	Frysk (overige optie)	Cultuur en recreatie	Verlaging budgetten	18.500	-	18.500	-	18.500	-	18.500	-
58	Vluchtelingenwerk	Maatsch.dienstverlening	Verlaging budgetten	188.000	-206.800	188.000	-	188.000	-	188.000	-
59	BOA's Openbare orde en Veiligheid	Openbare orde / rampenbeheersing	Verlaging budgetten	120.000	-	120.000	-	120.000	-	120.000	-
"Lange termijn doelstelling Strategische Agenda: Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)"											
60	Stoppen kwijschelding riool- en afvalstoffenheffing	Afvalinzameling	Verhoging inkomsten	781.125	-	804.125	-	827.125	-	850.125	-
61	Subsidieverstrekking	WMO	Verlaging budgetten	-	-	17.300	-	34.600	-	62.000	-67.200
62	Bijzondere Bijstand	Bijstand	Verlaging budgetten	180.000	-	180.000	-	180.000	-	180.000	-
63a	Participatie laaggeletterdheid	Participatie	Verlaging budgetten	125.000	-	125.000	-	125.000	-	125.000	-
63b	Participatie / re-integratie (overige optie)	Participatie	Verlaging budgetten	1.967.875	-1.381.875	1.967.875	-	1.967.875	-	1.967.875	-
64	Wmo Algemene voorziening	WMO	Verlaging budgetten	-	-	172.000	-189.000	172.000	-	172.000	-
65a	Sportstimulering (buurtsportcoaches)	Sport	Verlaging budgetten	-	-	100.000	-70.000	100.000	-40.000	100.000	-
65b	Sportstimulering (buurtsportcoaches overige optie)	Sport	Verlaging budgetten	-	-	132.000	-440.000	264.000	-	450.000	-50.000
66a	Wmo-maatwerkvoorziening (Huishoudelijke Hulp)	WMO	Verlaging budgetten	1.000.000	-100.000	1.000.000	-	1.000.000	-	1.000.000	-
66b	Wmo-maatwerkvoorziening (Wmo taxi vervoer)	WMO	Verlaging budgetten	60.000	-	60.000	-	60.000	-	60.000	-
67a	Subsidies maatschappelijk werk (algemeen)	Maatsch.dienstverlening	Verlaging budgetten	-	-	250.000	-175.000	250.000	-100.000	250.000	-
67b	Subsidies maatschappelijk werk (Welzijn/ Caleidoscoop)	Maatsch.dienstverlening	Verlaging budgetten	-	-	295.000	-973.500	590.000	-	885.000	-
68	Minimabeleid	Minimabeleid	Verlaging budgetten	375.000	-	375.000	-	375.000	-	375.000	-
"Lange termijn doelstelling Strategische Agenda: Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving"											
69	Aanpassen bestemmingsplannen	Bestemmingsplan	Verlaging budgetten	29.000	-	29.000	-	29.000	-	29.000	-
70	Planschade claims	Bestemmingsplan	Verlaging budgetten	35.000	-	35.000	-	35.000	-	35.000	-
71	Going concern ruimtelijk beleid	Wonen	Verlaging budgetten	82.338	-82.338	82.338	-	82.338	-	82.338	-
72	Controle FUMO	Handhaving	Verlaging budgetten	30.713	-	30.713	-	30.713	-	30.713	-
73	Frontoffice VTH	WABO	Verhoging inkomsten	30.000	-	30.000	-	30.000	-	30.000	-
74	Herinvoering hondenbelasting	Belastingen	Verhoging inkomsten	320.000	-30.000	312.500	-	312.500	-	312.500	-
75	Kwijschelding OZB afschaffen	Belastingen	Verhoging inkomsten	27.000	-	27.000	-	27.000	-	27.000	-
76	Stelpost frictie	Bedrijfsvoering	Verlaging budgetten	-	-	-	-	-	-	-	-
77a	OZB verhogen	Belastingen	Verhoging inkomsten	686.300	-	686.300	-	686.300	-	718.000	-
77b	OZB verhogen (overige optie)	Belastingen	Verhoging inkomsten	718.000	-	718.000	-	718.000	-	718.000	-
78	Onvoorzene uitgaven	Bedrijfsvoering	Verlaging budgetten	130.000	-	130.000	-	130.000	-	130.000	-
79	Verhoging toeristenbelasting	Belastingen	Verhoging inkomsten	125.000	-	125.000	-	125.000	-	125.000	-
80	Weerstandsvermogen	Alg.utgaven en inkomsten	Verlaging budgetten	-	8.500.000	-	-	-	-	-	-
81	"Afschaffen equal pay voor uitzendkrachten en netwerk kandidaten"	Bedrijfsvoering	Verlaging budgetten	80.000	-5.000	80.000	-	80.000	-	80.000	-
TOTAAL				12.043.630	4.898.152	18.812.610	-6.597.731	20.041.387	715.179	20.804.881	4.479

Lange termijn doelstelling

Strategische Agenda:

Werken aan Heerenveen als banenmotor
en regionaal voorzieningencentrum

ECONOMISCHE ONTWIKKELING LOKAAL EN REGIONAAL, EZ BELEID, PROJECTEN, STRATEGISCHE SAMENWERKING EN COÖRDINATIE

Strategische doelstelling	Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum
Thema	Werken en ondernemen
Product	Sociaal economisch beleid
Volgnummer	1

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Economische ontwikkeling lokaal en regionaal, EZ beleid, projecten, strategische samenwerking en coördinatie: EZ-beleid is gericht op versterking van ondernemers- en vestigingsklimaat, het coördineren en inhoudelijk voeden van onze dienstverlening naar het MKB en het ontwikkelen van onze speerpuntsectoren. Daarbij gaat het om kwaliteit en niet om kwantiteit en om het bijdragen aan de brede welvaart. Aandachtspunten zijn regionale programmering en afstemming bedrijven-terreinontwikkeling, F4 samenwerking gericht op clusterontwikkeling en innovatie, ontwikkeling van het provinciale ecosysteem gericht op ondernemersdienstverlening (innovatieplatform, ynbusiness), ontwikkeling van projecten voor logistiek (truckstop en dergelijke), versterken circulaire economie (lokaal, regionaal en in noordelijk verband 'het schone noorden'), impact ondernemen en fair trade, beleid voor retail, horeca, toerisme, regiomarketing en profilering, arbeidsmarkt en werkgelegenheid, inbreng van EZ-thema's en ondernemersbelangen bij ander gemeentelijk beleid en projecten, ondersteuning wethouder bij overleggen, advisering bij vergunningverlening, regionale ontwikkelstrategie toerisme in ZOF, samenwerking en regiodeal, effectmeting en monitoren bestaand beleid.

<i>Relevant beleid</i>	Economisch beleid 2020-2030, hoofdlijnenakkoord, Strategische Agenda, omgevingsvisie
------------------------	--

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Het voeren van economisch beleid is een gemeentelijke ambitie en sluit aan bij werken vanuit de bedoeling. EZ werkt bij uitstek van buiten naar binnen, en draagt bij aan een goed ondernemers- en vestigingsklimaat en aan een MKB vriendelijk imago. EZ werkt veel samen met MO (onderwijs, arbeidsmarkt, cultuur), Vergunningen (vergunningverlening en evenementen), IBOR (ruimtelijke kwaliteit, inrichting bedrijventerreinen, toeristische en recreatieve voorzieningen) en RO (duurzaamheid). EZ draagt daarmee bij aan diverse beleidsdoelen binnen de gemeente.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Geen personele inzet op lokale en regionale economische ontwikkeling en uitwerken economisch beleid, economische projecten, strategische samenwerking met partners in gemeente, regio, provincie en Noorden, en coördinatie.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	EZ beleid (projecten, samenwerking) draagt bij aan werken vanuit de bedoeling: • Een herkenbaar en versterkt (top)sportprofiel. • Een stevige regionale functie op het gebied van werk, zorg, cultuur, recreatie en detailhandel. • We leven in een circulaire economie, waar afvalstoffen als grondstof worden ingezet. • Het aanbod op het gebied van recreatie, cultuur en evenementen is aantrekkelijk. • Boeren en (recreatie)ondernemers in het buitengebied hebben economisch perspectief. • De leefbaarheid op het platteland is toegenomen.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	EZ-beleid draagt bij aan het ondernemers- en vestigingsklimaat. Kaders (ruimtelijk of anders) voor ontwikkelingen vanuit ondernemers worden duidelijk geschetst, waardoor ondernemers beter kunnen anticiperen. EZ-beleid en strategische samenwerking is gericht op bouwen en versterken van structuren die ondernemers ondersteunen en stimuleren (innovatie, duurzaamheid, arbeidsmarkt). Zeker in de periode na corona heeft dit aandacht nodig. Ondernemers worden niet of minder makkelijk gekoppeld aan partners in ons netwerk, daardoor minder economische dynamiek en innovatie, gevolgen voor arbeidsmarkt, jongeren en dergelijke, belang van ondernemers wordt minder zichtbaar in het gemeentelijk beleid. Ons imago MKB-vriendelijke gemeente wordt geschaad en dat heeft gevolgen voor aantrekkingskracht als vestigingslocatie en de leefbaarheid/recreatieve kwaliteit (centra, kernen, buitengebied).	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Door het ontbreken van beleid worden ondernemers en ondernemersbelangen niet optimaal gefaciliteerd. Daardoor geen optimale economische ontwikkeling, dynamiek en aantrekkingskracht MKB-vriendelijke gemeente en vestigingsklimaat. Impact op OZB, werkgelegenheid, arbeidsmarkt, verdienvermogen, innovatie, duurzaamheid.	Groot

Risico op de lange termijn	Door het ontbreken van beleid worden ondernemers en ondernemersbelangen niet optimaal gefaciliteerd. Daardoor geen optimale economische ontwikkeling, dynamiek en aantrekkingskracht MKB-vriendelijke gemeente en vestigingsklimaat. Impact op OZB, werkgelegenheid, arbeidsmarkt, verdienvermogen, innovatie, duurzaamheid.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	Economische budgetten in aparte formats beschreven.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	210.000,00		3,30	52.500,00
2023	210.000,00		3,30	52.500,00
2024	210.000,00		3,30	52.500,00
2025	210.000,00		3,30	52.500,00
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022	-210.000,00		-52.500,00
2023			-
2024			-
2025			-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.		

ZWEMBAD (SPORTSTAD)

Strategische doelstelling Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

Thema Wonen en leven

Product Sportaccommodaties

Volgnummer 2

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het Gemeentelijk Sportcentrum BV is een 100% dochter van Sportstad Heerenveen BV. Binnen de holding van Sportstad kent het gemeentelijk sportcentrum een negatief bedrijfsresultaat van ruim € 650.000 structureel. Tot 2026 (huurovereenkomst) wordt dit verlies goedgemaakt binnen de holding. Sluiting van het zwembad leidt tot een substantieel hoger bedrijfsresultaat van Sportstad Heerenveen BV. Daardoor kan extra dividend worden uitgekeerd aan de aandeelhouders. Uiteraard afhankelijk van de overige resultaten van de holding. Mogelijk dat de exploitatie-risico's van het voetbalstadion de hoogte van uit te keren dividend in meer of mindere mate dempt.

Relevant beleid

Sportnota, Masterplan Sportstad Heerenveen BV

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Sluiting van het zwembad tast het profiel van Heerenveen als Stad van Sport aan. Dat geldt ook voor de keten sport-bewegen-gezondheid. Sluiting van het zwembad zet eveneens de positie van het cios, onderdeel van het Friesland College, onder druk.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Zwemmen is een basisvoorziening voor ouders, kinderen en specifieke doelgroepen (veiligheid in waterrijke omgeving).	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€	
2022	-	
2023	-	
2024	200.000,00	
2025	400.000,00	
Toelichting	Sportstad moet in staat worden gesteld personeel te laten afvloeien.	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Het gaat om een verbonden partij.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022			-
2023			-
2024			-
2025			-
Toelichting	Het gaat om een verbonden partij.		

SEB ALGEMEEN/MKB, ZZP, STARTERS/FAIRTRADE

Strategische doelstelling Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

Thema Werken en ondernemen

Product Sociaal economisch beleid

Volgnummer 3

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Geen of minder budget beschikbaar stellen voor: SEB algemeen (breed budget waaruit diverse ondernemersgerichte initiatieven bekostigd worden) MKB, ZZP, starters en ondernemers (bijeenkomsten en communicatie, klantmanagementsysteem) Fair trade (Heerlijk Heerenveen). Totaal gaat het om € 87.000 per jaar vanaf 2022 en verder. Geen geld voor provinciale regionale initiatieven die ter ondersteuning van ondernemers actief zijn, betekent niet kunnen doorverwijzen en meer werk zelf doen.

Relevant beleid Economisch beleid 2020-2030, hoofdlijnenakkoord, Strategisch Agenda, omgevingsvisie

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Economisch beleid is een gemeentelijke ambitie. Een actief economisch beleid draagt bij aan vele beleidsdoelstellingen, ook bijvoorbeeld in het sociaal domein (arbeidsmarkt/participatie). Vaak dragen we bij aan lokale, regionale of provinciale initiatieven die ons MKB ondersteunen en faciliteren.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Het budget is aanvullend op onze dienstverlening en wordt vaak ingezet om initiatieven op gang te helpen. Met het budget dragen we bij aan initiatieven die ondernemers ondersteunen (ook in provinciaal en regionaal verband).
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Verlagen/schrappen van budgetten betekent niet meer financieel kunnen bijdragen aan: ontwikkeling speerpuntsectoren (circular, plastics, logistiek) regiomarketing (Merk Friesland en het andere Friesland), onderwijs-ondernemen (On Stage, Knooppunt), toerisme (ontwikkeling routestructuren), Fair trade/Heerlijk Heerenveen, ondernemerssamenwerking MKB (ook provinciaal), klantmanagementsysteem. Dit budget is vaak "handgeld" om initiatieven van en voor ondernemers op gang te helpen.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Het economisch beleid draagt bij aan: • Een herkenbaar en versterkt (top)sportprofiel. • Een stevige regionale functie op het gebied van werk, zorg, cultuur, recreatie en detailhandel. • Een circulaire economie, waar afvalstoffen als grondstof worden ingezet. • Het aanbod op het gebied van recreatie, cultuur en evenementen is aantrekkelijk. • Voorzieningen zijn bereikbaar. • Boeren en (recreatie)ondernemers in het buitengebied hebben economisch perspectief. • De leefbaarheid op het platteland is toegenomen.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het budget vanaf 2022 ligt al op de helft van het budget van de jaren 2019-2021. Doelen recent economisch beleid kunnen niet worden gerealiseerd. Dit beleid is ontwikkeld samen met ondernemers en andere partners. Niet meer financieel bijdragen schaadt de bestuurlijke geloofwaardigheid. Met dit budget dragen we bij aan initiatieven die ondernemers in de gemeente en provincie ondersteunen en adviseren. Ook initiatieven vanuit ondernemers kunnen niet gerealiseerd worden zonder gemeentelijke bijdrage. In het kader van de Investeringsagenda wordt gevraagd om hiervoor extra budget beschikbaar te stellen om het budget op het niveau van 2021 te houden.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Minder economische ontwikkeling betekent minder werkgelegenheid en minder nieuwe bedrijvigheid. Minder budget voor toerisme en regiomarketing betekent minder bezoekers en minder bestedingen.	Groot
Risico op de lange termijn	Minder werkgelegenheid en minder nieuwe bedrijvigheid leidt tot lagere WOZ waardes en minder OZB opbrengst. Minder dynamiek op de arbeidsmarkt en minder perspectief voor jongeren op de arbeidsmarkt. Minder bezoekers en bestedingen hebben weerslag op het voorzieningenniveau.	
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€	
2022		
2023	87.000,00	frictiekosten zie onder incidenteel effect
2024	87.000,00	frictiekosten zie onder incidenteel effect
2025	87.000,00	frictiekosten zie onder incidenteel effect
Toelichting	Deels gaat het om meerjarige verplichtingen en subsidies die moeten worden afgebouwd. Dit betreft een aantal posten in het budget voor economische ontwikkeling (SEB algemeen inclusief fairtrade en MKB, ZZP, Starters).	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Minder of geen budget heeft geen besparend effect op de formatie. Schrappen in onze bijdrage aan MKB ondersteunende/stimulerende structuren op provinciaal/regionaal niveau betekent eerder méér werk voor gemeente, want we kunnen niet meer doorverwijzen.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022			-
2023		-95.700,00	-
2024			-
2025			-
Toelichting	frictiekosten in 2023		

F4 SAMENWERKING

Strategische doelstelling Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

Thema Werken en ondernemen

Product Sociaal economisch beleid

Volgnummer 4

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Financiële bijdrage aan gezamenlijke Friese initiatieven stopzetten. Onze bijdrage aan deze initiatieven stemmen we af met Leeuwarden, Sudwest Fryslân en Smallingerland. De initiatieven zijn gericht op het ondersteunen en faciliteren van ondernemers. Dit doen we door het versterken van het ecosysteem gericht op ondernemerschap, waaronder ook gezamenlijke acquisitie en het stimuleren van innovatie en clusterontwikkeling.

Relevant beleid

Economisch beleid 2020-2030, Strategische Agenda samenwerken

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Regionale samenwerking is een middel en geen doel. Het verhoogt wel de slagkracht en effectiviteit. In deze samenwerking focussen we op economische structuurversterking, innovatie en clusterontwikkeling.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Het budget voor economische samenwerking is beperkt. In een concept samenwerkingsagenda (opgesteld door extern bureau) wordt gepleit voor een forse intensivering in menskracht en middelen. Hierover moet nog besluitvorming plaatsvinden.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Stoppen met financieel bijdragen aan bijvoorbeeld innovatieplatform Fryslân.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Stevige regionale functie op gebied van werk etcetera, stimuleren circulaire economie, voorzieningen zijn bereikbaar, versterken economische potentie Fryslân en Heerenveengezonde arbeidsmarkt en samenwerking ondernemers, overheid en onderwijs.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Stopzetten gezamenlijke economische profilering en acquisitie van bedrijven, stopzetten gezamenlijke ondersteuningsstructuur voor het MKB.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Er zijn meerjarige afspraken gemaakt om het Innovatie Platform Fryslân te ondersteunen.	Klein
Risico op de lange termijn	Dit heeft vooral impact op de economische aantrekkingskracht van Fryslân en onze positie daarin.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€	
2022	25.000,00	
2023	53.000,00	
2024	53.000,00	
2025	53.000,00	
Toelichting	Er liggen grotendeels geen meerjarige verplichtingen voor dit budget.	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	6.300,00		0,06	1.575,00
2023	6.300,00		0,06	1.575,00
2024	6.300,00		0,06	1.575,00
2025	6.300,00		0,06	1.575,00
Toelichting	Onze financiële bijdrage is bestemd voor gezamenlijke initiatieven ter versterking van het ondernemersklimaat. De coördinerende inzet F4 (personeel) kan vervallen. Op onderdelen/uitvoering blijft de samenwerking bestaan (regulier werk, acquisitie, ontwikkeling bedrijventerreinen, innovatiebevordering, clusterontwikkeling).			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022	-6.300,00		-1.575,00
2023			-
2024			-
2025			-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.		

RECREATIESCHAP MARREKRITE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

Strategische doelstelling Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

Thema Werken en ondernemen

Product Sociaal economisch beleid

Volgnummer 5

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Uittreden uit de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap De Marrekrite. We zijn ingetreden per 2012, uittreden kan na iedere 5 jaar, dus op zijn vroegst met ingang van 2027, met een jaar opzegtermijn. Dus opzeggen eind 2025. Dus geen besparing op korte termijn. Om uit te treden wordt dan (door een onafhankelijke derde) een uittredingsplan gemaakt waarin opgenomen is hoe de financiële verplichting wordt afgebouwd vanaf 2027 en hoe om wordt gegaan met de recreatieve voorzieningen en het baggeren in de gemeente. Wat het financiële effect is, kunnen we op dit moment niet zeggen. Dat hangt af van het uittredingsplan. Dit zal sowieso gepaard gaan met kapitaalvernietiging. NB Heerenveen is al eerder een keer uitgetreden (circa 15 jaar geleden), maar de Marrekrite had toen een veel kleiner takenpakket, dus vergelijken is niet mogelijk.

Relevant beleid

Economisch beleid 2020-2030, hoofdlijnenakkoord, Strategisch Agenda, leefbaarheid landelijk gebied, Notitie Vrijtijdseconomie, regiodeal Zuidoost Friesland, projectplan ervaren en turf (regio Zuidoost), samenwerkingsagenda en toeristische visie Heerenveen

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Onderhoud en beheer van toeristische en recreatieve voorzieningen, zoals Marrekrite aanlegplaatsen, wandelknooppunten, fietsknooppunten, toeristische overstappunten, ophalen recreatie afval, baggeren van watergangen etcetera.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Onderhoud en in stand houden van toeristische basisvoorzieningen, op land en te water. De gratis ligplaatsen zijn een unique selling point voor de friese wateren. Marrekrite doet de uitvoering voor de hele provincie (ervaring, planmatig, kosteneffectief, uniform en (inter)nationale bekendheid).
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Uittreden op zijn vroegst met ingang van 2027, met een jaar opzegtermijn. Dus opzeggen eind 2025. Dus geen besparing op korte termijn. Om uit te treden wordt dan (door een onafhankelijke derde) een uittredingsplan gemaakt waarin opgenomen is hoe de financiële verplichting wordt afgebouwd vanaf 2027 en hoe om wordt gegaan met de recreatieve voorzieningen en het baggeren in de gemeente. Wat het financiële effect is, kunnen we op dit moment niet zeggen. Dat hangt af van het uittredingsplan.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Herkenbaar (top)sportprofiel; regionale functie op gebied van recreatie; aanbod recreatie, cultuur, evenementen is aantrekkelijk, buitengebied heeft economisch perspectief en er is leefbaarheid op het platteland. Een aantrekkelijk buitengebied, onderhoud en ontwikkeling aanlegplaatsen, fietsroutenetwerk, wandelroutenetwerk en toeristische overstappunten, en het baggeren van de friese watergangen bepalen in grote mate de aantrekkingskracht van Friesland om te wonen en recreëren. Vooral in het buitengebied. Het is ook van groot belang voor de profilering van Friesland als toeristische bestemming.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Politiek bestuurlijk: (nogmaals) uit een GR stappen heeft forse bestuurlijke impact. Bijna alle Friese gemeenten zijn deelnemer. Er zijn lopende projecten (realiseren TOP's en onderzoek ATB-routes, ruiter en men-routs) waarin op regionaal niveau wordt samengewerkt (uitvoering) met de Marrekrite. De kracht zit hem in de gemeenschappelijkheid van de Marrekriteligplaatsen, het wandel- en fietsknooppuntensysteem, de bekendheid, vindbaarheid en uitstraling. De maatschappelijke impact is ook: aantasting kwaliteit toeristische aantrekkingskracht (minder bezoekers, minder bestedingen,) aantasting kwaliteit woonomgeving (recreëren in eigen gemeente/provincie), veiligheid al gerealiseerde toeristische voorzieningen kalft achteruit (geen onderhoud meer).	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Geen onderhoud door Marrekrite heeft mogelijk gevolgen voor onze eigen onderhouds- en baggerinzet. Daar moeten we dan zelf inzet op plegen (bijvoorbeeld ophalen recreatie afval op moeilijk bereikbare lokaties). Wat het financiële effect is, kunnen we op dit moment niet zeggen. Dat hangt af van het uittredingsplan en de investeringen die we als gemeente moeten doen om de diensten te kunnen leveren.	Gemiddeld

Risico op de lange termijn	Geen onderhoud op recreatieve voorzieningen heeft gevolgen voor de veiligheid en aantrekkelijkheid van deze voorzieningen (op het land en op het water) en watergangen. Daarom ook gevolgen voor de aantrekkingskracht en leefbaarheid van onze gemeente. Minder bezoekers betekent minder bestedingen en waarschijnlijk ook minder inkomsten Toeristenbelasting. Minder voorzieningen, ook voor eigen inwoners, heeft effect op aantrekkingskracht van de woongomgeving en leefbaarheid in algemene zin.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€	
2022		
2023		
2024		
2025		
Toelichting	Uittreden op zijn vroegst met ingang van 2027, met een jaar opzegtermijn. Dus opzeggen eind 2025. Dus geen besparing op korte termijn. Om uit te treden wordt dan (door een onafhankelijke derde) een uittredingsplan gemaakt waarin opgenomen is hoe de financiële verplichting wordt afgebouwd vanaf 2027 en hoe om wordt gegaan met de recreatieve voorzieningen en het baggeren in de gemeente. Wat het financiële effect vanaf 2027 is, kunnen we op dit moment niet zeggen. Dat hangt af van het uittredingsplan. Op lange termijn is er een structureel voordeel van € 46.000.	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Uittreden op zijn vroegst met ingang 2027, met een jaar opzegtermijn. Op termijn minder formatieve inzet op voorbereiden bestuurlijke overleggen (beleid en financieel). Mogelijk meer uitvoerende inzet op bewaken veiligheid en kwaliteit van de recreatieve voorzieningen en waterwegen.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022			-
2023			-
2024			-
2025			-
Toelichting	Uittreding leidt tot frictiekosten. Door een onafhankelijke derde wordt een uittredingsplan gemaakt waarin opgenomen is hoe de financiële verplichting vanaf 2027 wordt afgebouwd.		

HEERENVEEN N GOUDEN PLAK

Strategische doelstelling Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

Thema Werken en ondernemen
Product Sociaal economisch beleid
Volgnummer 6

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Niet bijdragen aan Heerenveen 'n Gouden Plak. Onze financiële bijdrage wordt aangevuld met bijdragen vanuit ondernemers, dus spin off. Taak onderbrengen bij gemeente is niet kosteneffectief, want zowel de deskundigheid als de capaciteit ontbreekt.

Relevant beleid Economisch beleid 2020-2030, nota vrijetijdseconomie, kadernota profilering, Strategisch Agenda

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Regiomarketing past bij ambitie en positie van Heerenveen als regionaal centrum, economische sterke kern en gemeente met bruisende kernen en een vitaal platteland.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Benchmark laat zien dat gemeente Heerenveen relatief weinig bijdraagt aan regiomarketingorganisatie. Ondernemers uit Heerenveen dragen juist relatief veel bij.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Verlagen budgetten betekent dat regiomarketing Heerenveen n Gouden Plak niet kan voortbestaan. Budget is al relatief klein, organisatie is daardoor kwetsbaar.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Regiomarketing draagt bij aan: herkenbaar en versterkt (top)sportprofiel stevige regionale functie op gebied van werk, zorg, cultuur en detailhandel aanbod van evenementen, recreatie, cultuur is aantrekkelijk boeren en recreatieondernemers hebben economisch perspectief leefbaarheid platteland is toegenomen.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Ondernemers dragen fors bij aan de regiomarketing. Niet meer bijdragen schaadt bestuurlijke geloofwaardigheid. Ondernemersverenigingen werken samen met Heerenveen 'n Gouden Plak, bijvoorbeeld gezamenlijk bepalen DNA en ontwikkelen van product-markt combinaties, ook in diverse centrumprocessen. Heerenveen n Gouden Plak kan aanvullend een rol spelen in ontwikkelen economische propositie Heerenveen.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Partijen verwachten dat gemeente zelf zaken oppakt die niet meer worden uitgevoerd door Heerenveen 'n Gouden Plak. Taak onderbrengen bij gemeente is niet kosteneffectief, want zowel de deskundigheid als de capaciteit ontbreekt.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Partijen verwachten dat de gemeente zelf zaken oppakt die niet meer worden uitgevoerd door Heerenveen 'n Gouden Plak. Taak onderbrengen bij gemeente is niet kosteneffectief, want zowel de deskundigheid als de capaciteit ontbreekt.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€	
2022	-	
2023	26.000,00	frictiekosten van toepassing
2024	26.000,00	frictiekosten van toepassing
2025	26.000,00	frictiekosten van toepassing
Toelichting	Meerjarige subsidie moet worden afgebouwd. In de Investeringsagenda wordt in het kader van SEB juist meer budget voor regiomarketing gevraagd om het op het niveau van 2019-2021 te houden.	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	5.800,00		0,06	1.450,00
2023	5.800,00		0,06	1.450,00
2024	5.800,00		0,06	1.450,00
2025	5.800,00		0,06	1.450,00
Toelichting	a. Geen regiomarketingorganisatie betekent meer werk voor gemeente (communicatie, evenementen, cultuur en EZ). b. Besparing in formatie op beschikking verlenen en vaststellen (20 uur). c. Besparing formatie op voortgangsbewaking, kwaliteit, strategische ontwikkeling en evaluatie (80 uur).			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022	-5.800,00		-1.450,00
2023		-28.600,00	-
2024			-
2025			-
Toelichting	Frictiekosten in verband met afbouw subsidie en personeel.		

CENTRUMFONDS OP BASIS VAN RECLAMEBELASTING

Strategische doelstelling Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

Thema Werken en ondernemen

Product Sociaal economisch beleid

Volgnummer 7

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

In 2009 is op verzoek van de ondernemers in Heerenveen centrum de reclamebelasting ingevoerd. Het centrumfonds wordt gevoed door deze reclamebelasting in het centrum van Heerenveen. De ondernemers (retail en horeca) betalen dus zelf jaarlijks een belasting van circa € 430 per jaar aan de gemeente. Dit budget gaat (na aftrek van de perceptiekosten) als subsidie naar het centrummanagement. Die betaalt hiermee evenementen, marketing en promotie en ook deels de centrummanager. Door het instrument van reclamebelasting betalen alle ondernemers hieraan mee en zijn er geen free riders meer.

Relevant beleid

G1000/centrumvisie, economisch beleid 2020-2030

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Ondernemers bekostigen met dit budget evenementen, marketing en promotie en het centrummanagement, zaken die bijdragen aan de aantrekkingskracht van het centrum Heerenveen. Door het instrument van reclamebelasting betalen alle ondernemers hieraan mee en zijn er geen free riders meer.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	De uitgave naar het centrumfonds wordt gedekt uit de reclamebelasting. Ondernemers brengen hiermee budget op voor de gewenste activiteiten. Er is geen ruimte voor meer ambitie, kwaliteitsverbetering en professionalisering.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Herkenbaar topsportprofiel, regionale functie cultuur, recreatie en detailhandel, aantrekkelijk aanbod recreatie cultuur, evenementen, voorzieningen zijn bereikbaar, werken en ondernemen, economie en werkgelegenheid, MKB-vriendelijke gemeente, vitale en bruisende kernen, versterken vestigingsklimaat, profileren als sportstad, samenwerken onderwijs en ondernemen, transparante en betrouwbare overheid.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	a. Geen evenementen meer in centrum Heerenveen en geen promotie leidt tot minder bezoekers. b. Geen centrummanagement meer, terwijl we in het kader van G1000 gaan investeren in kwaliteit en aantrekkelijkheid van het centrum en we ondernemers daar intensief bij willen betrekken. c. Afspraken over innen reclamebelasting en daarmee bekostigen centrummanagement en evenementen in centrum Heerenveen zijn reeds langlopend. Bestuurlijke geloofwaardigheid komt onder druk te staan. d. Wel belasting heffen bij de ondernemers en geen afdracht van het budget zal leiden tot veel bezwaarschriften van ondernemers (circa 300). e. Niet meer afdragen betekent dat centrumondernemers Heerenveen als enige groep/gebied feitelijk met een "belastingverhoging" worden geconfronteerd.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Innen van reclamebelasting is een relatief eenvoudig en goedkoop instrument voor de gemeente om alle ondernemers mee te laten betalen aan activiteiten die een collectief belang dienen. In stand houden van de belasting zonder afdracht aan centrum zal leiden tot veel bezwaarschriften op de aanslag en dus is extra inzet door gemeente nodig.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	In stand houden van de reclamebelasting zonder afdracht aan het centrum ten behoeve van organisatie en evenementen zal leiden tot veel bezwaarschriften op de aanslag (belastingen).	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€	
2022	-	
2023	165.000,00	frictiekosten van toepassing
2024	165.000,00	frictiekosten van toepassing
2025	165.000,00	frictiekosten van toepassing
Toelichting	Indicatie, maatwerk want subsidie. NB het is geen besparing, want inkomsten zullen moeten vervallen.	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023	770,00		0,01	192,50
2024	770,00		0,01	192,50
2025	770,00		0,01	192,50
Toelichting	a. Geen centrummanagementorganisatie betekent méér werk voor gemeente, want ondernemers komen met hun vragen dan rechtstreeks bij gemeente (horeca-accountmanager, retail-accountmanager, evenementen etcetera). b. Extra werk voor afdeling belastingen in verband met behandelen van bezwaren tegen aanslag reclamebelasting door vervallen draagvlak. c. Besparing dus slechts opstellen subsidiebeschikking (verlenen en vaststellen) maximaal 20 uur per jaar (€ 770).			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022			-
2023	-770,00	-181.500,00	-192,50
2024			-
2025			-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.		

HEERENVEEN ONDERNEMERS FONDS OP BASIS VAN OZB

Strategische doelstelling Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

Thema Werken en ondernemen

Product Sociaal economisch beleid

Volgnummer 8

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het ondernemersfonds wordt gevoed door een opslag op de OZB. Dit is in 2017 in een convenant afgesproken met de 7 betrokken heerenveense ondernemersverenigingen. Dit budget gaat als subsidie naar het Heerenveense Ondernemers Fonds en de ondernemersverenigingen voeren hiermee projecten uit die een collectief belang dienen (camerabewaking, onderwijs-arbeidsmarkt, regiomarketing, evenementen). Door het instrument is er geen sprake meer van ondernemers die niet betalen, maar wel profiteren.

Relevant beleid

Economisch beleid 2020-2030, Strategische Agenda

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Ondernemers realiseren met het geld uit het ondernemersfonds zaken die een collectief belang dienen. Iedereen betaalt mee door een opslag op de OZB. Door het instrument is er geen sprake meer van ondernemers die niet betalen, maar wel profiteren.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	De uitgave naar het ondernemersfonds wordt gedekt uit een opslag op de OZB voor niet woningen. Het budget is meestal voldoende voor de ondernemersclubs om een aantal lopende projecten te realiseren. Er is geen budget voor meer ambitie.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Thema werken en ondernemen, MKB vriendelijke gemeente, economie en werkgelegenheid, versterken vestigingsklimaat, veiligheid op bedrijventerrein, samenwerking onderwijs en ondernemers, werken vanuit de bedoeling, transparante en betrouwbare overheid.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Afspraken over opslag OZB niet woningen zijn gemaakt in 2017 in convenant, onze relatie met ondernemers en ondernemersverenigingen komt onder druk te staan, projecten van ondernemers vanuit dit budget kunnen niet doorgaan (onderwijs-arbeidsmarkt, Knooppunt, camerabewaking, Heerenveen n Gouden Plak, evenementen en dergelijke), in gang gezette projecten (met meerjarige afspraken) moeten dan ook stoppen, kapitaal vernietiging.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Instandhouden opslag op de OZB en deze niet aanwenden voor ondernemersfonds heeft financiële impact. Ondernemers zijn bijvoorbeeld meerjarige verplichtingen aangegaan voor camerabeveiliging op bedrijventerreinen en projecten op het gebied van onderwijs en ondernemen.	Groot
Risico op de lange termijn	Instandhouden opslag op de OZB en deze niet aanwenden voor ondernemersfonds heeft financiële impact, ondernemers zijn bijvoorbeeld meerjarige verplichtingen aangegaan voor camerabeveiliging op bedrijventerreinen en projecten op het gebied van onderwijs en ondernemen.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€	
2022	-	
2023	320.000,00	frictiekosten van toepassing
2024	320.000,00	frictiekosten van toepassing
2025	320.000,00	frictiekosten van toepassing
Toelichting	Indicatief, het is een subsidie, dus maatwerk in afbouw.	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	5.800,00		0,06	1.450,00
2023	5.800,00		0,06	1.450,00
2024	5.800,00		0,06	1.450,00
2025	5.800,00		0,06	1.450,00
Toelichting	a. Besparing formatie op beschikking verlenen en vaststellen (20 uur). b. Besparing formatie op voortgangsbewaking, kwaliteit, strategische ontwikkeling en evaluatie (80 uur).			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022	-5.800,00		-1.450,00
2023		-352.000,00	-
2024			-
2025			-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.		

ONDERNEMERSDIENSTVERLENING, RELATIEBEHEER, ACCOUNTMANAGEMENT

Strategische doelstelling Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

Thema Werken en ondernemen

Product Sociaal economisch beleid

Volgnummer 9

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Geen ondernemersgerichte dienstverlening in brede zin: ondernemersdienstverlening is het eerste aanspreekpunt voor ondernemers (ondernemersloket), stroomlijnen processen intern en extern, relatiebeheer en weten wat er speelt bij ondernemers, acquisitie (en grondverkoop), accountmanagement gericht op ontwikkel/speerpuntsectoren, ondernemersgerichte communicatie, relatie met ondernemersverenigingen, bedrijfsbezoeken (ook bestuurlijk), betrekken van ondernemers bij gemeentelijk beleid (ophalen input, vertalen doelstellingen), bijeenkomsten, verbinden van ondernemers met elkaar en met andere partijen (innovatie, duurzaamheid, arbeidsmarkt en werkgelegenheid).

Relevant beleid Economisch beleid 2020-2030, hoofdlijnenakkoord, Strategisch Agenda, omgevingsvisie

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Actief accountmanagement en kwalitatief goede ondernemersdienstverlening is een gemeentelijke ambitie en sluit aan bij werken vanuit de bedoeling. Een actief accountmanagement draagt bij aan een sterk vestigings- en ondernemersklimaat. Ondernemers worden geholpen in het doorlopen van diverse procedures en processen, worden gekoppeld aan partijen die hen verder kunnen helpen en projecten en beleid worden gevoed door het belang van ondernemers daarin nadrukkelijk mee te nemen. Door actieve samenwerking met de afdeling MO worden werkgevers en potentiële werknemers aan elkaar gekoppeld. Door een intermediaire rol te spelen verlopen vergunningprocessen soepeler en wordt de druk op de afdelingen vergunningen en IBOR verminderd. In een goed relatiebeheer ligt de basis voor acquisitie.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Belangrijkste doelgroepen: speerpuntsectoren (logisitek, circulair), MKB breed, big 10, ZZP en starters, horeca en retail (centra van vitale kernen), toerisme en recreatie, ondernemersverenigingen.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Geen personele inzet op ondernemersdienstverlening, accountmanagement, relatiebeheer en ondernemersgerichte communicatie

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Ondernemersdienstverlening/accountmanagement (EZ) draagt bij aan werken vanuit de bedoeling: • Een herkenbaar en versterkt (top)sportprofiel. • Een stevige regionale functie op het gebied van werk, zorg, cultuur, recreatie en detailhandel. • We leven in een circulaire economie, waar afvalstoffen als grondstof worden ingezet. • Het aanbod op het gebied van recreatie, cultuur en evenementen is aantrekkelijk. • Boeren en (recreatie)ondernemers in het buitengebied hebben economisch perspectief. • De leefbaarheid op het platteland is toegenomen.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Ondernemers vinden zonder ondernemersdienstverlening minder makkelijk hun weg in de gemeentelijke organisatie, het kunnen realiseren van plannen en initiatieven duurt daardoor langer. Zeker in de periode na corona hebben langere processen gevolgen voor de continuïteit en verdienvermogen van ondernemers. Ondernemers worden niet of minder makkelijk gekoppeld aan partners in ons netwerk, daardoor minder economische dynamiek en innovatie, gevolgen voor arbeidsmarkt, jongeren e.d belang van ondernemers wordt minder zichtbaar in het gemeentelijk beleid. ons imago MKB vriendelijke gemeente wordt geschaad en dat heeft gevolgen voor aantrekkingskracht vestigingslokatie.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Plannen van ondernemers worden minder snel gerealiseerd (OZB-opbrengst en werkgelegenheid), ondernemers worden niet begeleid binnen de gemeentelijke organisatie, daardoor meer "zoek en shopgedrag". Ondernemers benaderen bestuur, zonder ambtelijk "schild", risico's voor uitgifte bedrijventerrein.	Groot
Risico op de lange termijn	Plannen van ondernemers worden minder snel gerealiseerd (OZB opbrengst en werkgelegenheid), ondernemers worden niet begeleid binnen de gemeentelijke organisatie, daardoor meer "zoek en shopgedrag". Ondernemers benaderen bestuur, zonder ambtelijk "schild", risico's voor uitgifte bedrijventerrein.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€		
2022			
2023			
2024			
2025			
Toelichting			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	226.000,00		3,00	56.500,00
2023	226.000,00		3,00	56.500,00
2024	226.000,00		3,00	56.500,00
2025	226.000,00		3,00	56.500,00
Toelichting	Inclusief flexpool, exclusief uren op grondbedrijf.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022	-226.000,00		-56.500,00
2023			-
2024			-
2025			-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.		

BEHANDELING EVENEMENTENVERGUNNINGEN

Strategische doelstelling Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

Thema Wonen en leven

Product Evenementen

Volgnummer 10

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

- De vergunningverlening op B en C-evenementen kostendekkend maken
- De afhandeling van aanvragen voor A-evenementen (de kleine) versnellen en versimpelen

Relevant beleid

Algemene Plaatselijke Verordening

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	Zowel het verhogen van inkomsten als verlagen van de budgetten. Inkomsten verhogen we door de leges op B-evenementen te verhogen naar € 200 en die van C-evenementen naar € 1.200. En de behandeling van de vergunning kostendekkend te maken. Verlaging van kosten/ budget kunnen we realiseren door voor de A-evenementen een selfservice meldingenportal (website) te bouwen. Dit levert een besparing in uren op.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Het strategisch doel is om te fungeren als voorzieningencentrum. Maken we vergunningverleningsproces bij grote (C-)evenementen kostendekkend, dan kan de impact zijn dat die niet meer georganiseerd worden. Als alternatief kunnen we de kostendekkendheid wel verhogen, maar niet volledig kostendekkend laten zijn. Denk aan € 300 in plaats van € 1.200.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De maatschappelijke impact zit met name in het feit of de verhoging van de leges met circa € 1.000 de organisatoren van de C-evenementen afschrikt. Er bestaat een risico dat dit leidt tot het niet organiseren van een C-evenement.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Voor het bouwen van de meldingenportal moeten we een voorinvestering doen. De kosten hiervan zijn nog niet bekend.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn		Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	9.000,00
2023	9.000,00
2024	9.000,00
2025	9.000,00
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023	14.740,00		0,20	3.685,00
2024	14.740,00		0,20	3.685,00
2025	14.740,00		0,20	3.685,00
Toelichting	De besparing op personeelskosten boeken we vanaf 2023 in. Met als reden dat we verwachten dat het team dit jaar voor een groot deel nog de handen vol heeft aan corona. Ook is het te kort dag om voor 2022 al een meldingenportal te bouwen. We verwachten ook niet dat de reductie van 0,2 fte tot frictie leidt. Want in het domein Openbare Orde en Veiligheid liggen veel taken waarvoor in de huidige bezetting geen ruimte is om deze te verzorgen.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022			-
2023	-14.740,00		-3.685,00
2024			-
2025			-
Toelichting	Frictie personeel 100%.		

Lange termijn doelstelling

Strategische Agenda:

Bouwen aan toekomstbestendige woningen

WELSTANDSTOEZICHT

Strategische doelstelling Bouwen aan toekomstbestendige woningen

Thema Wonen en leven

Product WABO

Volgnummer 11

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De hele gemeente welstandsvrij en geen afwijkingen van het ruimtelijke beleid toestaan.

Relevant beleid

Beleidskoers fysieke leefomgeving, omgevingsvisie, welstandsnota (inclusief beeldkwaliteitsplannen) en alle bestemmingsplannen (omgevingsplannen)

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Gemeenten worden geacht zorg te dragen voor een goede ruimtelijke ordening. Doel van de Omgevingswet (waarschijnlijk per 1-1-2022) is het bereiken en instandhouden van een fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Omgevingskwaliteit gaat onder andere over de belevingswaarde en de intrinsieke waarde van de fysieke leefomgeving. De Wet Vergunningen, Toezicht en Handhaving bevat kwaliteitscriteria voor uitvoering van alle taken binnen de Wabo/Omgevingswet (aspect stedenbouw en openbare ruimte).
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Nu werken we vanuit de bedoeling, in de geest van de Omgevingswet, vanuit de 'ja mits' gedachte. Je kan dit ook los laten; op geen enkele manier afwijken van vastgestelde beleidskaders (bestemmingsplan) en een strak (niet globaal) omgevingsplan maken. Daarnaast is het wel verplicht om een uitspraak te doen over je welstandsbeleid. De uitspraak kan ook zijn dat je geen welstandscriteria opstelt en bij ontwikkelingen niet stuurt op de kwaliteit van het uiterlijk van bouwwerken.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	De ombuiging betreft hooguit alleen p-budget (minder inzet nodig).

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Aantasting van de leefbaarheid, identiteit van Heerenveen, aantrekkingskracht van Heerenveen. Niet werken vanuit de bedoeling en de geest van de Omgevingswet.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Verpaupering fysieke omgeving en daarmee verslechterde leefbaarheid. Verslechtering verkoopbaarheid gronden, winkelgebieden minder aantrekkelijk, minder aantrekkelijk voor recreatie en toerisme. Daarnaast strookt het niet met de op provinciaal/vfg niveau uitgesproken gezamenlijke ambitie voor de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit/omgevingskwaliteit in Friesland. Het ontbreekt aan een afweging van algemeen tegenover privaat belang. Verslechtering dienstbaarheid doordat gemeente geen creativiteit inzet om werken vanuit de bedoeling vorm te geven. De dynamiek in de maatschappij leidt altijd tot (bedrijfseconomische) ontwikkelingen in de gebouwde omgeving. Daar moet je als gemeente in meebewegen door ruimtelijke kaders niet te bevriezen. Het niet meewerken aan afwijking van bestaand ruimtelijk beleid kan tot gevolg hebben dat (bedrijfseconomische) ontwikkelingen stagneren. Daarnaast is het een afbreukrisico bij de bestuursrechter wegens onvolledige beleidsafweging.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Frictie kosten in verband met structurele p-formatie RO (welstandsadvies). Hiermee vervallen de legesinkomsten van de ambtelijke welstandsadvisering. Afgelopen 5 jaar waren legesinkomsten ambtelijke welstandsadvisering gemiddeld per jaar € 5794 hoger dan benodigde p-kosten. Daarbij komen ook frictiekosten indien uittreding Gemeenschappelijke Regeling Hûs en Hiem noodzakelijk is als we alleen monumentenadvisering afnemen. Daarnaast worden p-kosten voor advisering in vergunningstrajecten voor afwijken op bestaand ruimtelijk beleid, zowel bij RO als bij VTH, omgezet in de legesinkomsten. Indien er geen p-kosten worden gemaakt op dit onderdeel, zullen de legesinkomsten naar beneden gaan. Per saldo levert het dus geen bezuiniging op.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Minder inkomsten doordat grond slechter verkoopt. Hogere uitgaven door verslechtering economische en recreatieve/toeristische sector. Op lange termijn hoge kosten om impact ooit weer proberen terug te draaien.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€		
2022			
2023			
2024			
2025			
Toelichting			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	19.761,00		0,21	4.940,25
2023	19.761,00		0,21	4.940,25
2024	19.761,00		0,21	4.940,25
2025	19.761,00		0,21	4.940,25
Toelichting	ambtelijke welstandsteam (WTH); betreft besparing op P-nota - ca 0,2 fte RO (schaal 11)- NB dit gaat ten koste van leges inkomsten welstandsadvies WTH. Uren inzet (RO en VTH) advisering afwijken ruimtelijk beleid worden verdisconteerd in basis legesinkomsten vergunningen, daarom p-uren niet meegenomen in dit format.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig	Overhead
2022	-19.761,00		-4.940,25
2023			-
2024			-
2025			-
Toelichting	Friciekosten van toepassing.		

DUURZAAMHEIDSPROGRAMMA OVERALL (UITGEZONDERD KLIMAATADAPTATIE EN BIODIVERSITEIT)

Strategische doelstelling Bouwen aan toekomstbestendige woningen

Thema

Toekomstbestendig en duurzaam

Product

Milieubeleid

Volgnummer

12

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Er is geen structureel budget beschikbaar voor de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma. Er is juist via de Investeringsagenda een verzoek om structureel geld beschikbaar te stellen op diverse onderdelen.

- Verduurzamen eigen gebouwen (€ 5,5 miljoen + € 7,8 miljoen)
- Transitievisie warmte (jaarlijks € 250.000, vanaf 2026 jaarlijks € 100.000), met onder andere geothermie (jaarlijks € 75.000)
- Doorontwikkelen duurzaamheidsprogramma (jaarlijks € 150.000)
- Duurzaamheidsfonds (jaarlijks € 200.000) - Dit thema is in een apart format besproken.
- Circulaire economie (jaarlijks € 200.000), met onder andere circulair ambachtscentrum (jaarlijks € 100.000): deelonderwerpen zijn in separate formats uitgewerkt.
- Klimaatadaptatie & biodiversiteit: Ombuigingsmogelijkheden zijn in separate formats nader uitgewerkt.

Relevant beleid

Hoofdlijnenakkoord college, Thematisch Raadsakkoord,
Duurzaamheidsprogramma 2019-2022

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Klimaatwet, rijksbreed programma Nederland Circulair in 2050.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	De ambities die in het duurzaamheidsprogramma zijn opgenomen, zijn in lijn met de opgaves en eisen zoals gesteld door het rijk.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Niet van toepassing; geen structureel budget voorhanden.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact van de doelen uit het duurzaamheidsprogramma staan niet op zich, maar hebben ook invloed op andere beleidsterreinen: de leefbaarheid in wijken en dorpen (energietransitie, klimaatadaptatie en biodiversiteit), de kwaliteit van de woningvoorraad en de economie (werkgelegenheid). Circulair: Het rijksbreed programma Nederland Circulair in 2050 heeft als doel voor 2030 geformuleerd 50% minder verbruik van grondstoffen.	Groot

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	In Heerenveen hebben we een bijzondere positie vanwege een dynamisch ondernemersklimaat. Bedrijven als Omrin, NTCF, Aware-Fonterra, Zwanenburg, Van Wijnen en anderen nemen een koploperpositie in op het vlak van circulair ondernemen. De gemeente werkt samen met partners aan een uitvoeringsprogramma circulaire economie, een visie op 'circular valley', het schone noorden en de kansrijkheid van een Circulair Ambachtscentrum. Om deze ontwikkelingen verder vorm te geven, te concretiseren en uit te dragen is een langjarige stimulans qua inzet en stimuleringsbudget onmisbaar. In de Investeringsagenda hebben we daarom een claim gelegd voor € 200.000 voor het doorontwikkelen van circulaire economie algemeen (personele inzet en stimuleringsbudget) en een PM post voor de ontwikkeling van een circulair ambachtscentrum. Daar aan wordt nu gewerkt met een forse financiële bijdrage vanuit het rijk.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Algemeen: Er zijn vanaf 2022 geen incidentele en/of structurele budgetten beschikbaar binnen het duurzaamheidsprogramma. Via de Investeringsagenda 2021 wordt de raad verzocht om (structurele) uitzetting. Onderstaand een samenvatting van gevolgen wanneer de uitzettingen niet toegekend worden: Verduurzamen eigen gebouwen: wanneer we hier niet op korte termijn mee starten, dan worden onze gebouwen niet tijdig energieneutraal en klimaatadaptief, waardoor we geen invulling kunnen geven aan dit punt van het duurzaamheidsprogramma. We geven als gemeente dan niet het goede voorbeeld. Daarnaast is de doelstelling '49% CO2 reductie in 2030' waarschijnlijk niet haalbaar. Financieel gezien schuiven we investeringen voor ons uit, waardoor deze op termijn een steeds groter deel van de begroting gaat uitmaken. Door het spreiden over meerdere jaren is de financiële last minder intensief. Alternatief is het overgaan tot grootschalige verkoop van gemeentelijke gebouwen, waardoor het financiële plaatje een ander karakter krijgt (minder investeren in te behouden panden en inkomsten uit te verkopen panden). Zie voor meer detailinformatie de formats uit de Investeringsagenda. Transitievisie warmte: De Transitievisie warmte, de daaruit voortvloeiende wijkuitvoeringsplannen en daaropvolgende uitvoering (20% van de bestaande gebouwen aardgasvrij in 2030) is het grootste herstructureringsprogramma sinds mensenheugenis.	

	Het niet verder vormgeven van de Transitievisie Warmte en de daaruit voortvloeiende wijkuitvoeringsplannen en specifieke onderdelen zoals een mogelijk aan te leggen warmtenet in Heerenveen met restwarmte en geothermie heeft daarom gevolgen op verschillende niveaus. De transitievisie warmte is een verplichting die voortvloeit uit de Klimaatwet. Belangrijkste gevolgen zijn het stilvallen van de warmtetransitie op gemeentelijk niveau en het niet halen van de klimaatdoelstellingen. De impact op onze inwoners is groot. Met het maken van de transitievisie warmte en wijkuitvoeringsplannen geven we duidelijkheid en helderheid aan onze inwoners en ondernemers. Hiermee geven we handelingsperspectief: wanneer is mijn wijk aan de beurt? Wat kan ik het beste doen bij verbouw en/of verhuizing? Na 2021 controleert het rijk op basis van alle plannen of de landelijke doelstellingen worden gehaald. Als in 2021 alle transitievisies warmte beschikbaar zijn, is inzichtelijk of deze (tussen)doelstellingen gehaald kunnen worden. Het ligt in de verwachting dat het rijk actief gaat acteren naar de regio's en gemeenten die achterblijven. Er moeten in de periode 2022 tot en met 2030 namelijk 1,5 miljoen gebouwen van het gas af worden gehaald (voor alle gemeenten opgeteld). Voor de gemeente Heerenveen betekent dit 20% van de bestaande gebouwen. Vanaf 2021 starten we met de samenleving met het maken van wijkuitvoeringsplannen. We roepen de inwoners nu op om mee te denken en mee te doen. Als hier geen structurele budgetten voor vrijkomen, ontstaat richting 2030 een situatie waarbij in zeer korte tijd zowel plannen moeten worden gemaakt als de uitvoering plaats moet vinden. Deze aanpak zal zeer waarschijnlijk leiden tot weerstand bij onze inwoners en ondernemers. Een gezamenlijke, participatieve aanpak is dan vanwege tijdgebrek niet mogelijk. Geothermie: In 2020-2021 heeft een extern adviesbureau geconcludeerd dat een warmtenet in de plaats Heerenveen kansrijk is. Daarnaast heeft Aware contact met de gemeente gezocht om gezamenlijk verdere mogelijkheden voor geothermie te onderzoeken.	
--	---	--

	Wanneer we hier in 2021-2022 niet mee starten, zijn er verschillende risico's. De mogelijke geothermiebron kan overgaan in commerciële handen, waardoor het maatschappelijk belang van met name woningen in Heerenveen-midden in het geding komen. Het is dan maar de vraag of de mogelijkheden van een warmtenet voor woningen in deze buurten verder onderzocht kunnen worden. Gevolg is dat een groot deel van de bebouwde omgeving in de kern Heerenveen elektrisch verwarmd zal gaan worden. Dat heeft dan grote nadelen: 1. De totale nationale kosten van duurzame verwarming met individuele warmtepompen zijn circa 25% hoger, blijkt uit de analyse van het externe adviesbureau (Greenvis). 2. De belasting van het elektriciteitsnet zal veel hoger zijn. 3. We hebben veel meer (duurzame) elektriciteit nodig. In het duurzaamheidsprogramma is een groot aantal projecten en processen benoemd die allen bijdragen aan bovengenoemde ontwikkelingen. Om dit structureel vorm te geven is ook structureel procesgeld nodig. Als dit niet via de perspectiefnota georganiseerd wordt, betekent dit dat voor elke activiteit waar financiële middelen voor nodig zijn, klein en groot, financiële middelen georganiseerd moeten worden. Consequentie is vooral intern; meer werkdruk, meer papierwerk (formele besluiten), maar ook onduidelijkheid richting de buitenwereld; kunnen financiële verplichtingen nagekomen worden (zoals toegezegde bijdragen aan bijvoorbeeld RES). Alternatief is door het jaar heen per project budget aanvragen, wat niet gewenst is vanwege de omslachtige methodiek en het risico dat een en ander zeer onoverzichtelijk wordt voor zowel de uitvoerder als controleur.	
--	--	--

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Door niet te investeren op de korte termijn lopen we vertraging op bij het doorontwikkelen van planvorming en uitvoering naar een duurzame, aardgasvrije omgeving.	Groot
Risico op de lange termijn	Idem. Zie ook hierboven de algemene toelichting bij Maatschappelijke Impact; door het niet vroegtijdig starten met de ontwikkelingen ontstaat een 'stuwmeer' aan verplichte taken en bijbehorende benodigde financiële middelen. De druk op de begroting neemt richting 2030 steeds meer toe.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	Er zijn geen structurele budgetten beschikbaar. Bij het langjarig niet beschikbaar stellen van budgetten ontstaat een 'stuwmeer' richting 2030; om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen wordt de opgave relatief groter en neemt de financiële druk op de gemeente toe.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Gezien de wettelijke verplichtingen kunnen de ombuigingen slechts tijdelijk van aard en karakter zijn. De opgave zal namelijk voor 2030 ingevuld moeten zijn. Hoe later we starten, hoe groter de financiële inspanning zal zijn.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	75.000,00			18.750,00
2023	75.000,00			18.750,00
2024	75.000,00			18.750,00
2025	75.000,00			18.750,00
Toelichting	Er zijn vanaf 2022 geen financiële middelen voorhanden. Boven genoemde ombuigingen hebben daardoor geen gevolgen voor de begroting voor zover het incidentele en structurele middelen betreft. Personeelskosten betreft een inschatting. FTE's in lijn met uitgangspunten VNG.			

LOKAAL ENERGIE EXPERIMENTENFONDS (LEEF)

Strategische doelstelling Bouwen aan toekomstbestendige woningen

Thema Toekomstbestendig en duurzaam

Product Milieubeleid

Volgnummer 13

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het LEEF project per direct stoppen.

Relevant beleid

Hoofdpijnenakkoord college, Thematisch Raadsakkoord, Duurzaamheidsprogramma 2019-2022

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	De uitkomsten van de LEEF-projecten dragen bij aan kennis rond het opstellen en uitvoeren van de wettelijk verplichte wijkuitvoeringsplannen naar duurzame warmte.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Het LEEF-project hoeft niet uitgevoerd te worden. Het LEEF-project is een direct voortvloeisel uit het thematisch Raadsakkoord.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Per direct stoppen, subsidies niet toekennen.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Het LEEF-project biedt 5 lokale collectieve initiatieven de ruimte om innovatieve projecten uit te voeren. Deze projecten zijn gericht op energiebesparing, opwekken van duurzame energie en aardgasvrij maken. De projecten bieden de mogelijkheid om te experimenteren, goede praktijken te delen met anderen en te leren van elkaar. Deze projecten bieden mede een opmaat voor de te maken wijkuitvoeringsplannen (verplichting vanuit het rijk); welke aanpak werkt wel, welke minder of niet? En dit op divers vlak; techniek, participatie, organisatie, financiën etc. Het LEEF-project biedt de initiatiefnemers de ruimte om van onderop te starten met de transitie.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De gemeente heeft het fonds in november 2020 gelanceerd. Op dit moment (februari 2021) zijn diverse lokale initiatieven bezig met de voorbereidingen van een aanvraag om mee te doen met LEEF. Het fonds alsnog afblazen of vroegtijdig beëindigen zal het imago van de gemeente raken (betrouwbaarheid) en de welwillendheid van de inwoners of ondernemers richting aardgasvrij wonen, negatief beïnvloeden. De toegezegde bijdrage van de provincie Fryslan (€ 250.000) moeten we terugbetalen. Strategisch: de raad komt de beloften voortvloeiend uit het Thematisch Raadsakkoord niet na.	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Geen financieel risico (het is niet duidelijk of de initiatiefnemers een claim kunnen indienen vanwege gewekte verwachtingen).	Groot
Risico op de lange termijn	Niet van toepassing.	Klein
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	Er is geen structureel budget.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Er is geen structureel budget.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		439.000		-
2023		200.000		-
2024				-
2025				-
Toelichting	Het betreft grotendeels subsidiegeld. De bijdrage van de provincie is hier nog niet in meegerekend, waardoor het werkelijke bedrag veel lager zal zijn			

DUURZAAMHEIDSFONDS

Strategische doelstelling Bouwen aan toekomstbestendige woningen

Thema Toekomstbestendig en duurzaam

Product Milieubeleid

Volgnummer 14

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het Duurzaamheidsfonds niet, of in afgeslankte vorm, realiseren.

- Afgeslankte vorm: Voor 2021 is eenmalig € 400.000 door de raad toegekend, in de Investeringsagenda vragen we een structurele uitzetting. Het is mogelijk deze structurele uitzetting (Investeringsagenda) niet toe te kennen. Gevolg is dat het fonds een ander karakter krijgt dan nu wordt voorbereid; meer robuust, minder sociale inclusie. Dit is een realistisch scenario. Op basis van de huidige beschikbare interne en externe middelen kunnen we in dat geval het fonds nog circa 4 jaar in stand houden.
- Geen duurzaamheidsfonds: in dit geval vloeit de reeds door de raad toegekende € 400.000 terug naar de algemene reserves. De door externe partners toegezegde funding (circa € 400.000) zal naar verwachting vervallen (voorwaarde is namelijk een fonds). De inkomens uit erfpacht van zonneparken vloeien terug naar de algemene reserve (circa € 45.000 jaarlijks). Ook in dit scenario vervalt de gevraagde uitzetting in de Investeringsagenda.

Relevant beleid

Hoofdlijnenakkoord college, Thematisch Raadsakkoord, Duurzaamheidsprogramma 2019-2022

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Het voor onze inwoners open te stellen duurzaamheidsfonds draagt bij aan de eisen uit de Klimaatwet voor zover het 'zorgdragen voor 50% lokaal eigendom' van duurzaamheidsprojecten betreft. Bij niet doorgaan van het fonds moeten we hier vanaf nul een nieuwe invulling voor bedenken, waarmee de voorbereidingen qua tijd en geld verloren gaan.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Bij het vervallen van het duurzaamheidsfonds moeten we een alternatieve invulling ontwikkelen om bovengenoemd principe te borgen.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Het incidentele budget op nul gezet. In het laatste geval betekent dit dat er geen duurzaamheidsfonds opengesteld wordt. Dit betekent naar verwachting ook het mislopen van externe funding.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Het duurzaamheidsfonds is onderdeel van het duurzaamheidsprogramma en al langere tijd aangekondigd bij de raad en lokale gemeenschap. Met ontwikkelaars van zonneparken zijn recent afspraken gemaakt; zij leveren een (eenmalige) financiële funding van het fonds. Daarnaast komen jaarlijks gemeentelijke inkomsten van zonneparken in het fonds. Het fonds draagt zichtbaar bij aan 'lusten waar de lasten zijn' en ook aan de eisen uit de Klimaatwet 'zorgdragen voor 50% lokaal eigendom'. Daarnaast dragen de projecten die door inwoners (en mogelijk anderen zoals ondernemers en organisaties) worden uitgevoerd, bij aan het verduurzamen van onze lokale omgeving. Het is de bedoeling collectieve energie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulaire projecten te stimuleren met het fonds.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het fonds is bedoeld om kleinere lokale collectieve initiatieven een helpende hand te bieden. We hebben dan geen mogelijkheden onze inwoners laagdrempelig en gezamenlijk duurzame activiteiten en projecten uit te laten voeren. De innovatieve aanpak van het laten terugvloeien van inkomsten uit duurzame energie (zonneparken) naar de lokale samenleving, vervalt. Het vervallen van dit fonds heeft tot gevolg dat de betrouwbaarheid en het imago van de gemeente geschaad wordt. We kunnen geen invulling geven aan de in november 2020 door de raad aangenomen motie om de baten uit energieprojecten ten gunste te laten komen van het duurzaamheidsfonds. Inwoners zijn al op de hoogte van de externe en interne funding van het fonds waardoor het vervallen van deze externe funding (zie ook hieronder) niet opvallend zal zijn.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	De door externe partners (Shell, GroenLeven) toegezegde funding voor het fonds wordt alleen uitgekeerd als het fonds wordt opengesteld. Geen (of een leeg) fonds betekent geen externe funding. Het gaat om ongeveer € 400.000.	Groot
Risico op de lange termijn		Midden
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	45.000,00
2023	45.000,00
2024	45.000,00
2025	45.000,00
Toelichting	Zonder duurzaamheidsfonds vloeien de gemeentelijke inkomsten van onze zonneparken naar de algemene dienst.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	geen structurele budgetten beschikbaar			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-12.857,14			-3.214,29
2023	-12.857,14			-3.214,29
2024	-12.857,14			-3.214,29
2025	-12.857,14			-3.214,29
Toelichting	Het betreft een inschatting van het benodigd aantal interne uren om het fonds in stand te houden/subsidies uit te keren.			

WOONBELEID EN -ONDERZOEK

Strategische doelstelling Bouwen aan toekomstbestendige woningen

Thema Wonen en leven

Product Wonen

Volgnummer 15

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Schrappen van algemeen woonbeleid (going concern); maken van een woonvisie, woningbehoefte onderzoek, algemene advisering bestuurder op het vlak van woonbeleid, advisering intern en extern over woonbeleid.

Relevant beleid

Woningwet, verordening Romte provincie Fryslân, beleidskoers fysieke leefomgeving, omgevingsvisie, woonvisie

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Woningbouwcorporaties moeten jaarlijks prestatieafspraken met de gemeente maken.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Het is niet verplicht om een woonvisie te hebben om als sturingsmiddel te gebruiken bij het maken van prestatieafspraken. Wel verwacht de provincie van de gemeente dat ze jaarlijks een actueel woonplan aanlevert. De gemeentes in Zuidoost Friesland vormen een gezamenlijke woning-marktregio. Advisering in WABO-procedures gebeurt nu op basis van woonbeleid en (met provincie) vastgesteld woonplan. Indien een woonvisie gewenst is, kun je hiervoor extern een opdracht uitzetten, mits hier budget voor is.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	De ombuiging betreft hooguit alleen p-budget (minder inzet nodig).

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Aantasting van de leefbaarheid en bereikbaarheid van de woningmarkt voor inwoners.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Geen sturing in aantal, type en bereikbaarheid van de woningvoorraad die aansluit bij waar (de inwoner van) de gemeente behoefte aan heeft nu en in de toekomst. Gemeente is geen inhoudelijke gesprekspartner met stakeholders (corporaties en huurdersverenigingen) en andere overheden. Verslechtering woonklimaat in de gemeente. Ondermeer door ontbreking sturing op wonen en (sociale) zorg aspecten. Risico op minder investering in woningmarkt gemeente Heerenveen door woningbouwcorporaties en marktpartijen. Risico is dat provincie niet akkoord gaat met gewenste woningbouwontwikkeling in gemeente Heerenveen. Risico op niet kunnen voldoen aan wettelijke plicht transitievisie warmte.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Frictiekosten in verband met structurele p-formatie RO.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Risico dat gemeente Heerenveen geen toestemming krijgt om nieuwe woningen te bouwen in Heerenveen en daaruit dus geen inkomsten haalt. Als het maken van woonbeleid/woonvisie en dergelijke totaal wordt uitbesteed zijn dit ook extra kosten.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	47.050,00		0,50	11.762,50
2023	47.050,00		0,50	11.762,50
2024	47.050,00		0,50	11.762,50
2025	47.050,00		0,50	11.762,50
Toelichting	Alleen nog inzet op prestatieafspraken en woonplan - alle overige beleid en advies op gebied wonen schrappen.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-47.050,00			-11.762,50
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.			

Lange termijn doelstelling

Strategische Agenda:

Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

(INTER)NATIONAAL AANSPREKENDE EVENEMENTEN

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Evenementen
Volgnummer	16

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Dit bedrag is in het hoofdlijnenakkoord beschikbaar gesteld voor de jaren 2019 tm 2022 en is bedoeld om aansprekende evenementen aan te trekken die bijdragen aan het profiel van de gemeente Heerenveen. Alleen voor het jaar 2022 kan dit budget nog worden verlaagd of geschrapt. Het is daarmee geen structurele bezuiniging.

<i>Relevant beleid</i>	Sportbeleid/cultuurbeleid/evenementenbeleid, Strategisch Agenda, economisch beleid 2020-2030, toeristisch beleid, (lokaal en regionaal) G1000/centrumvisie, vitale kernen
------------------------	---

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Het is geen wettelijke taak.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Als gemeente Heerenveen willen we ons profiel Stad van Sport verder versterken.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Het betreft een incidentele ombuiging, alleen in 2022 € 75.000.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Inzet van dit budget draagt bij aan: • herkenbaar en versterkt (top)sportprofiel; • stevige regionale functie op gebied van cultuur, recreatie en detailhandel; • aanbod op gebied van evenementen, cultuur en recreatie is aantrekkelijk; • boeren en (recreatie)ondernemers in het buitengebied hebben economisch perspectief; • leefbaarheid op het platteland is toegenomen.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Dit budget is bedoeld om (inter)nationale nationale evenementen aan te trekken in onze gemeente. Evenementen maken een belangrijk onderdeel uit van ons DNA en het op de kaart zetten van de gemeente Heerenveen. Evenementen hebben naast een sociaal maatschappelijk belang voor de inwoners (cohesie, vitaliteit) een economisch impact doordat er bezoekers op af komen die hun bestedingen doen bij ondernemers in de regio. Daarbij dragen ze bij aan het imago van Heerenveen als ondernemende gemeente. Samen met een aantal belangrijke partners (ondernemers, regiomarketing, Sportstad) zijn we bezig het aantrekken van evenementen te professionaliseren en ook bestaande evenementen een kwaliteitsimpuls te geven. Dit werkbudget voor 2022 willen we daarbij inzetten. Daardoor zijn bij belangrijke partners verwachtingen geschapen (betrouwbare overheid). Deze partners zullen ook hun bijdrage leveren, maar alleen als de gemeente dat ook doet. Daarmee hebben deze middelen spin off.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Er komen geen (internationale) nationale evenementen naar de gemeente Heerenveen. Dit betekent minder bezoekers, minder bestedingen, minder dynamiek en ondernemerschap. Dit heeft een negatieve impact op het vestigingsklimaat en de woon- en leefomgeving. De gemeentelijke rol als vergunningverlener en toezichthouder wordt zwaarder belast door minder kwaliteitszorg aan de "voorkant".	Groot
Risico op de lange termijn	De gemeentelijke rol als vergunningverlener en toezichthouder wordt zwaarder belast door minder kwaliteitszorg aan de "voorkant". Er komen geen (internationale) nationale evenementen naar de gemeente Heerenveen. Dit betekent minder bezoekers, minder bestedingen, minder dynamiek en ondernemerschap. Dit heeft een negatieve impact op het vestigingsklimaat en de woon- en leefomgeving.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	Het betreft een incidentele ombuiging (zie laatste tabel).

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		75.000,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Het betreft een incidenteel budget, dus een incidentele ombuiging.			

WIJK- & DORPSBUDGETTEN

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Samen met inwoners
Product	Plattelandsbeleid/wijkmanagement
Volgnummer	17

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Schrappen subsidie € 70.000: Geen budgetten beschikbaar voor wijken en dorpen voor eigen initiatieven ter bevordering van de leefbaarheid. Aansluitend schrappen het bijbehorende communicatie budget van € 30.000.

Relevant beleid

Artikel 14 van de algemene Subsidieverordening Heerenveen 2017 (nadere regels wijk & dorpsbudgetten 2020) Thematisch raadsakkoord: vitale ontwikkeling van het centrum en de dorpen & samen met de samenleving. Hoofdlijnenakkoord: Verbinding met inwoner, Maak het! samenwerking en versterken lokale democratie.

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De leefbaarheid op het platteland. Participatie op dorpen en wijkniveau. Regionale samenwerking (Regiodeal).	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Geen financiële ondersteuning van wijkverenigingen en dorpsbelangen betekent ook dat de belangen van bewoners niet of minder goed behartigd zullen worden waardoor de leefbaarheid (fysiek & sociaal) onder druk komt te staan. Samenwerking overheid met inwoners komt onder druk te staan. Bestaansrecht van dorpsbelang en wijkverenigingen komt onder druk te staan.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Veel initiatieven worden nu door vrijwilligers uit dorpen en wijken geïnitieerd en begeleid. Zonder dorpsbudget zullen initiatieven vanuit de gemeenschap wegvallen, met als gevolg dat de gemeente zelf moeten gaan investeren in sociale en fysieke ontwikkelingen (met de benodigde personele inzet).	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Veel initiatieven worden nu door vrijwilligers uit dorpen en wijken geïnitieerd en begeleid. Zonder dorpsbudget zullen initiatieven vanuit de gemeenschap wegvallen, met als gevolg dat de gemeente zelf moeten gaan investeren in sociale en fysieke ontwikkelingen (met de benodigde personele inzet).	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	-	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	71.400,00
2023	72.114,00
2024	72.835,00
2025	73.563,00
Toelichting	Subsidiebudget Wijken & dorpen

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022		29.879,00		-
2023		30.178,00		-
2024		30.480,00		-
2025		30.785,00		-
Toelichting	Communicatiebudget behorend bij Wijk & dorpsbudgetten			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

WIJK- & DORPSMANAGEMENT

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Samen met inwoners
Product	Plattelandsbeleid/wijkmanagement
Volgnummer	18

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Geen relatiebeheer meer, geen pro-actieve contacten en communicatie voeren. Initiatieven vanuit de samenleving niet faciliteren, tenzij daar voorafgaand middelen voor beschikbaar zijn gesteld. Communicatietrajecten tot een minimum beperken: alleen richten op formele inspraaktrajecten; geen "marketing" en actieve beïnvloeding draagvlak. Geen ondersteuning wethouder bij externe bezoeken en afspraken.

Relevant beleid

- Thematisch Raadsakkoord: vitale ontwikkeling van het centrum en de dorpen.
- Hoofdlijnenakkoord: Verbinding met inwoner, Maak het!, samenwerking en versterken lokale democratie.

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meeweegt met de omgeving. Gebiedsgerichte aanpak, participatie op dorp- en wijkniveau. De leefbaarheid op het platteland (wijken en dorpen), Regionale samenwerking (Regiodeal).	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De wijkmanagers zorgen ervoor dat de gemeentelijke organisatie een 'gezicht' heeft. Met het wegvallen van wijkmanagers wordt de afstand tussen overheid en haar inwoners groter. Er is geen rechtstreekse lijn binnen de organisatie als aanspreekpunt voor dorpsbelang en wijkorganisaties, de spilfunctie binnen de gemeentelijke organisatie verdwijnt en de bemiddelende rol tussen wijken/dorpen en organisatie verdwijnt.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Er is geen relatiebeheer beschikbaar waardoor vragen over (ruimtelijke) ontwikkelingen in de dorpen in de eerste lijn terecht komen. Het KCC, IBOR & buitendienst zal meer belast worden. Het activeren van initiatieven ter bevordering van de leefbaarheid zal wegvallen.	Klein
Risico op de lange termijn	Vanuit het gemeente zullen vaak plannen worden ontwikkeld die geen draagvlak in de samenleving hebben. Integrale benadering van vraagstukken zal verminderen. Dit vermindert efficiëntie. Meer vragen en/of klachten en initiatieven via andere kanalen in de organisatie.	Klein
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	246.400,00		2,80	61.600,00
2023	246.400,00		2,80	61.600,00
2024	246.400,00		2,80	61.600,00
2025	246.400,00		2,80	61.600,00
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-246.400,00			-61.600,00
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.			

CALAMITEITENONTSLUITING BEDRIJVENTERREIN KANAAL

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Volksgezondheid

Volgnummer 19

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

In de begroting is een bedrag gereserveerd voor de aanleg van een calamiteitenontsluiting van industrieterrein Kanaal. Realisatie van de route is gepland in 2021 en vergt een investering van € 460.000 wat zich vertaalt in een kapitaallast van € 27.000 per jaar.

Relevant beleid Externe veiligheid, ruimtelijk beleid en openbare orde en veiligheid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Hoewel niet wettelijk, leidt het ontbreken van een calamiteitenroute tot een verhoging van de risico's op letsel bij calamiteiten. De ontsluiting van het bedrijventerrein voldoet niet aan eisen die vanuit externe veiligheid normaal gesproken worden gesteld.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Het beleid is er op gericht de risico's bij calamiteiten zo veel mogelijk te beperken en situaties waarbij een terrein slechts van één kant bereikbaar en benaderbaar is zo veel mogelijk te voorkomen. De aanleg van een calamiteitenroute leidt tot een snellere en veiligere bereikbaarheid en ontvluchting bij het ontstaan van calamiteiten bij de omliggende risicobronnen. De onlangs uitgevoerd second opinion bevestigt de keuze voor de meest oostelijk gelegen route en is door de raad in 2020 als uitgangspunt gekozen.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Er is samenhang met openbare orde en veiligheid.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De bedrijven en werknemers op het bedrijventerrein maken zich zorgen over hun veiligheid bij calamiteiten (ontvluchtingsmogelijkheden en bereikbaarheid hulpdiensten).	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvormogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	27.000,00
2023	27.000,00
2024	27.000,00
2025	27.000,00
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Het project is qua voorbereiding reeds gestart, realisatie start medio 2021.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	zie boven			

FONDS VITALE KERNEN

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Sociaal economisch beleid
Volgnummer	20

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het fonds is bedoeld om de vitaliteit van de centra in Heerenveen, Akkrum, Jubbega en Aldeboarn te versterken. Het fonds is ingesteld op verzoek van de raad in 2017. Het fonds is nodig om belangrijke doelen uit het raadsakkoord te kunnen realiseren. Het fonds dekt de kapitaallasten van de investeringen. Vanuit de verschillende participatietrajecten is inmiddels in beeld gebracht welke investeringen gewenst zijn. Daaruit blijkt dat met de huidige omvang van het fonds maximaal de helft van de wensen kunnen worden gerealiseerd. Dat is ook de reden dat in de Investeringsagenda de wens is opgenomen € 0,5 miljoen structureel toe te voegen aan het fonds. De actuele vulling van het fonds is als volgt: 2021 € 240.000; 2022 € 490.000; 2023 € 990.000; 2024 € 990.000.

<i>Relevant beleid</i>	Raadsakkoord, centrumvisie Heerenveen (vastgesteld), idem Jubbega en Akkrum (concept), Regiodeal (cofinanciering)
------------------------	---

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Zonder publieke investeringen verpauperen de centra. Om de centra vitaal te houden moet een forse transitie plaatsvinden waarbij vastgoed wordt herontwikkeld en nieuwe functies worden toegevoegd. Andere actoren/investeerders zijn afhankelijk van een overheid die regie neemt, investeert en daarmee investeringen door andere partners uitlokt. Laat de overheid het afweten dan verergert de leegstand, worden er geen woningen toegevoegd en daalt het economische perspectief van de centra. Dit heeft een uitstraling op de gemeente als geheel waar het gaat om de attractiviteit om zich in onze gemeente te vestigen (wonen, werkgelegenheid etcera).	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De huidige raad heeft maximaal ingezet op participatie met de samenleving. De verschillende processen om samen met onze inwoners en bedrijven aan de slag te gaan met plannen voor de centra (zoals de G1000 voor het centrum van Heerenveen) hebben geleid tot een grote mate van betrokkenheid en enthousiasme. De komende jaren is de gemeente aan zet om de opbrengst samen met de inwoners te verzilveren. Nu terugtrekken van de financiële middelen zal een grote wissel trekken op de geloofwaardigheid van het publieke bestuur en de relatie met onze inwoners en bedrijven forse schade toebrengen.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Hier en daar zal sprake zijn van kapitaalvernietiging en zullen marktpartijen wellicht investeringen terugtrekken.	Klein
Risico op de lange termijn	Niet investeren in de centra zet deze centra op achterstand. Deze zal ooit hersteld moeten worden tegen hogere kosten en inspanningen. Achterwege laten van investeringen nu betekent ook dat er op langere termijn forsere investeringen in beheer & onderhoud nodig zijn om een zekere ondergrens te kunnen garanderen.	Midden
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	240.000,00
2023	490.000,00
2024	990.000,00
2025	990.000,00
Toelichting	opbouw tot 990.000 in 2024

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	170.000,00			42.500,00
2023	170.000,00			42.500,00
2024	170.000,00			42.500,00
2025				-
Toelichting	Voor het centrum van Heerenveen (70% van het fonds) zijn de in- en externe plankosten globaal in beeld gebracht voor de komende 4 jaren. Aan de hand daarvan zijn de personele effecten globaal geraamd voor de interne uren RO. Omdat het gaat om projecten die de komende 4 jaar worden gerealiseerd gaat het om een tijdelijk effect. Minmaal de helft van de plankosten zou extern worden aanbesteed; dus geen consequenties voor eigen personeel.			

PROJECTEN RO-ALGEMENE DIENST

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Sociaal economisch beleid
Volgnummer	21

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Binnen de afdeling RO (cluster projecten) worden in 2021 3.838 (netto) uren besteed aan projecten waarvoor binnen de begroting middelen beschikbaar zijn gesteld ten laste van de algemene dienst (verkeersplannen, centrumplannen etcetera. Het gaat om 2,6 formatieplaatsen (netto): waarvan: 1,2 projectleiding; 0,44 stedenbouw; 0,44 Juridisch+beleid. De betreffende budgetten en daarmee projecten kunnen worden stopgezet. Een deel van deze uren (60%) heeft betrekking op het voorbereiden van projecten, te dekken uit het Fonds vitale kernen (zie het betreffende format). Opgeteld 1 formatieplaats heeft geen betrekking op het Fonds vitale kernen.

Relevant beleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Samenhang met diverse strategische doelen (investeren in economie, veiligheid, bereikbaarheid en vitaliteit).	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het investeringsniveau van de gemeente zelf daalt tot een minimumniveau. De bestaande infrastructuur en het openbaar gebied wordt niet verbeterd en er worden geen (verbeter)plannen voorbereid.	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Afhankelijk van de betreffende investering/het project.	Klein
Risico op de lange termijn	Idem.	Midden
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	81.900,00		1,00	20.475,00
2023	81.900,00		1,00	20.475,00
2024	81.900,00		1,00	20.475,00
2025	81.900,00		1,00	20.475,00
Toelichting	1 formatieplaats x € 81.900 = € 81.900 (rest zie fonds vitale kernen)			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-81.900,00			-20.475,00
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.			

PROJECTEN RO-GRONDBEDRIJF (WONEN+ECONOMIE)

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Sociaal economisch beleid

Volgnummer 22

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Medewerkers van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling besteden in 2021 6.512 uren (netto) aan alle projecten binnen het grondbedrijf (circa 4,5 formatieplaatsen: 2 fpl projectleiding, 0,9 fpl stedenbouw, 0,5 fpl EZ, 0,4 fpl juridisch en overig wijkmanagement en beleid). De ontwikkeling van projecten binnen het grondbedrijf is nodig, omdat de gemeente zelf gronden heeft verworven en deze exploiteert voor de uitgifte van gronden voor de bouw van woningen en bedrijven. De persoonlijke lasten van de formatie die wordt ingezet voor de projecten binnen het grondbedrijf worden momenteel volledig gedekt uit de opbrengst van de gronden (de grondexploitaties). De gemeente zou er voor kunnen kiezen de exploitatie van de gronden volledig aan de markt over te laten. Daarmee kunnen formatieplaatsen komen te vervallen; echter daar staat over het algemeen netto geen voordeel tegenover, tenzij de markt dermate fluctueert dat de markt beter in staat is daar flexibel op te reageren. Op korte termijn is een dergelijke omslag niet realistisch.

Relevant beleid Nota grondbeleid, woonvisie, sociaal-economisch beleid, ruimtelijk beleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Economisch beleid (ontwikkelen bedrijventerreinen) en wonen (ontwikkelen woningbouwprojecten) binnen het gemeentelijke grondbedrijf.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Niet van toepassing.	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Eventuele ombuiging geeft geen financieel voordeel.	Klein
Risico op de lange termijn	Idem.	Midden
Weerstandsvermogen		

Financiële effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Met de beschreven taak zijn netto 4,5 formatieplaatsen gemoeid. Er wordt voorgesteld geen ombuiging te presenteren gelet op de opbrengsten die gepaard gaan met de betreffende werkzaamheden (grondexploitaties).			

PROJECTEN RO-INITIATIEVEN DERDEN

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Sociaal economisch beleid
Volgnummer	23

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Veel initiatieven van derden worden projectmatig voorbereid. Daarmee zijn in 2021 netto 2.086 uren gemoeid. Het gaat om circa 1,5 fpl (projectleiding, stedenbouw en juridische advisering/wijkmanagement). Van projecten die doorgaan ontvangen we van de initiatiefnemers in de meeste gevallen een kostendekkende vergoeding via een exploitatieovereenkomst. Afbouw van de medewerking aan initiatieven schaadt de gemeenschap. Onderzocht kan worden in hoeverre de inspanning 100% kostendekkend kan worden gemaakt door ook gemeentelijke inspanningen van initiatieven die uiteindelijk worden ingetrokken door de initiatiefnemers alsnog in rekening te brengen.

Relevant beleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Drempel voor derden om te investeren wordt iets groter (economische impact).	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact		Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Midden
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	30.000,00
2023	30.000,00
2024	30.000,00
2025	30.000,00
Toelichting	Verhogen kostendekkendheid; inclusief projecten die worden ingetrokken.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

ADVISERING RUIMTELIJKE KWALITEIT

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Wijken
Volgnummer	24

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Geen inzet op ruimtelijk kwaliteitsbeleid en ontwerp algemeen (going concern taak); Het bestuur niet meer ondersteuning bieden op het gebied van cultuurhistorisch erfgoedbeleid, welstandsbeleid, stedenbouwbeleid. Geen kennis, advies en ontwerpwerk aan andere afdelingen leveren (bijvoorbeeld bij herinrichtingen openbare ruimte en haalbaarheidsonderzoek scholen). Geen kennis, advies en ontwerpwerk aan andere ruimtelijke beleidsvelden (bijvoorbeeld inpassing zonnepark, transitie warmte, inpassing bedrijven, enzovoort). Geen vraagbaakfunctie voor initiatieven aan de voorkant (initiatiefase - voor dat het een echt project/ontwikkeling wordt). Geen inzet op ruimtelijke visie, samenhang, rode draad alle in fysieke ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Heerenveen. Geen creatief ruimtelijk advies en ontwerp kwaliteit meer.

Relevant beleid

Beleidskoers fysieke leefomgeving, omgevingsvisie, centrumvisies, nota cultuurhistorisch erfgoedbeleid, welstandsnota (inclusief beeldkwaliteitsplannen) en alle bestemmingsplannen (omgevingsplannen)

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Gemeenten worden geacht zorg te dragen voor een goede ruimtelijke ordening. Doel van de Omgevingswet(waarschijnlijk per 1-1-2022) is het bereiken en instandhouden van een fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Omgevingskwaliteit gaat onder andere over de belevingswaarde en de de intrinsieke waarde van de fysieke leefomgeving. Wet Vergunningen, Toezicht en Handhaving; kwaliteitscriteria voor uitvoering van alle taken binnen de Wabo/Omgevingswet (aspect stedenbouw en openbare ruimte).
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Je kunt als gemeente ook kiezen om sober in te zetten op ruimtelijke kwaliteit en dienstverlening. En daarnaast waar behoefte is aan specialistische stedenbouwkundige expertise deze inhuren.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Deze ombuiging betreft alleen p-budget (minder inzet nodig.)

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Aantasting van de leefbaarheid, identiteit van Heerenveen, aantrekkingskracht van Heerenveen. Niet werken vanuit de bedoeling en de geest van de Omgevingswet	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Risico verslechtering ruimtelijke samenhang en identiteit gemeente Heerenveen. Afhankelijk of vervangende expertise per opgave wordt ingehuurd of niet; Verpaupering fysieke omgeving en daarmee verslechterde leefbaarheid. Verslechtering verkoopbaarheid gronden, winkelgebieden minder aantrekkelijk, minder aantrekkelijk voor recreatie en toerisme. Daarnaast strookt het niet met op provinciaal/vfg niveau uitgesproken gezamenlijke ambitie voor de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit en de omgevingskwaliteit in Friesland.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Frictiekosten in verband met structurele p-formatie RO (stedenbouw).	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Afhankelijk van keuze of vervangende specialistische expertise wordt ingehuurd. Indien wel; hogere kosten door per opgave externe expertise in te huren. Indien niet; Minder inkomsten doordat grond slechter verkoopt. Hogere uitgaven door verslechtering economische en recreatieve/toeristische sector. Op lange termijn hoge kosten om impact ooit weer proberen terug te draaien.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	92.400,00		1,05	23.100,00
2023	92.400,00		1,05	23.100,00
2024	92.400,00		1,05	23.100,00
2025	92.400,00		1,05	23.100,00
Toelichting	Going concern taak algemeen ruimtelijke kwaliteitsbeleid en ontwerp (exclusief vergunningsproces en welstandsadvies) totaal 1,05 fte (circa schaal 10 en schaal 11)			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-92.400,00			-23.100,00
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.			

MFC DE AKKERS EN SPORTCOMPLEX NIEUWEHORNE

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Onderwijs

Volgnummer 25

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De budgetten die over zijn gebleven voor de bouw van MFC de Akkers en sportcomplex Nieuwehorne vrij laten vallen.

Relevant beleid

Sportaccommodatiebeleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Geen	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Geen	Klein

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	13.064,90
2023	12.901,59
2024	12.738,28
2025	12.574,96
Toelichting	Budget valt vrij door aanbestedingsvoordeel.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Geen			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

HUURTARIEVEN SPORTACCOMMODATIES

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Sportaccommodaties

Volgnummer 26

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De huurtarieven voor sportaccommodaties - waaronder gymzalen - verhogen.

Relevant beleid

Tarievenbeleid sportaccommodaties

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Sport en beweegvoorzieningen in onze gemeente zijn minder toegankelijk door het verhogen van de huurtarieven.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De raad heeft in 2017/2018 vastgesteld om de toenmalige huur voor buitensport te verlagen. Beleidsmatig gezien kan die weer worden verhoogd. Gevolg is dat verenigingen een hogere huur moeten gaan betalen. De onrust bij de sportverenigingen zal groot zijn. Het staat haaks op onder andere speerpunt VI, actielijn 17 uit de sport- en beweegvisie.	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Huurders gaan niet meer huren bij de gemeente, omdat de huur te hoog is.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Meer betalingsachterstanden en daardoor meer betalingsregelingen.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	80.000,00
2023	80.000,00
2024	80.000,00
2025	80.000,00
Toelichting	Dit is op basis van een 100% verhoging van de tarieven.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Het eerste jaar (waarschijnlijk jaren) is dit een extra opgave voor de afdeling. Op korte of lange termijn levert het geen besparing op voor de bedrijfsvoering.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Zie toelichting hierboven.			

KUNSTGRASVELD SPORTPARK SKOATTERWÂLD

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Sportaccommodaties

Volgnummer 27

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het niet realiseren van een tweede kunstgrasveld op sportpark Skoatterwâld.

Relevant beleid

Sportaccommodatiebeleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Het niet realiseren van het tweede kunstgrasveld zorgt voor onvoldoende sportvoorzieningen in Skoatterwâld. Met als waarschijnlijk gevolg dat er een ledenstop ingevoerd moet worden.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	In 2016 is geconstateerd dat er voor de breedtesport op sportpark Skoatterwâld een capaciteitsprobleem is. De raad heeft om die reden besloten om budget beschikbaar te stellen voor de realisatie van een extra kunstgrasveld. De vereniging gaat er vanuit dat de gemeente budget heeft voor het realiseren voor een tweede kunstgrasveld. Op dit moment lopen er gesprekken met SC Heerenveen en vv Heerenveen om te onderzoeken hoe sportpark Skoatterwâld te upgraden. Hiervoor zijn de budgetten die al beschikbaar zijn gesteld meegenomen in deze overleggen en het opstellen van scenario's.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	29.222,47
2023	28.772,90
2024	28.323,32
2025	27.873,74
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Deze ombuiging heeft geen gevolgen voor de bedrijfsvoering. De opgave - die is vastgelegd in een intentieverklaring - blijft op sportpark Skoatterwâld.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

AANPASSEN PARKEERAUTOMATEN

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Betaald parkeren
Volgnummer	28

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

In 2019 en 2020 zijn een aantal parkeerautomaten omgebouwd. Het restbedrag is circa € 148.000. Ombouwen van alle automaten is niet meer noodzakelijk gezien de sterke stijging in het gebruik van belparkeren (in 2020 40% van alle betalingen). Het is niet kostenefficiënt om alle automaten te voorzien van een pinmodule.

<i>Relevant beleid</i>	Parkeerbelastingverordening, Parkeerverordening, Aanwijzingsbesluit Parkeren en Parkeervisie 2017
------------------------	--

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Het gebruik van parkeerautomaten wordt niet geschaad door de sterke stijging en het gebruik van belparkeren.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De bezoekers 'redden zich' met de geboden betaal mogelijkheden, betaalgemak wordt beperkt geschaad.	Klein

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Geboden betaalmogelijkheden worden door de klanten als voldoende ervaren.	Klein
Risico op de lange termijn	Geboden betaalmogelijkheden worden door de klanten als voldoende ervaren.	Klein
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	22.200,00
2023	21.700,00
2024	21.300,00
2025	20.800,00
Toelichting	Het resterende budget is circa € 148.000. De aangegeven vrijval zijn de kapitaallasten.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t.			

AFVALINZAMELING DRIEWEKELIJKS

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Afvalinzameling

Volgnummer 29

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Minder vaak restafval inzamelen. In 2017 is een proef gedaan met driewekelijks restafval inzamelen in plaats van tweewekelijks. Deze proef is na een jaar gestaakt in verband met de grote praktische nadelen tegenover de geringe financiële voordelen. Dit voordeel bedroeg € 2,50 per aansluiting per jaar. De praktische nadelen betroffen het grote aantal huishoudens dat niet uitkwam met de bewaarcapaciteit van 240 liter voor drie weken. Als gevolg hiervan: open deksels, waardoor substantiele toename van zwerfafval en kosten voor extra grijze containers. De huidige (en toekomstige?) thuiswerksituatie met bijbehorende toename van het restafval (circa 12 kilogram per inwoner per jaar, dat is heel veel volume) leidt tot extra druk op de bewaarcapaciteit aan huis. De ombuiging kan alleen worden gerealiseerd door lagere lasten (heffing) afvalstoffen en verhoging van de OZB. Deze moet in samenhang met de ombuiging voor de OZB worden bekeken.

Relevant beleid

Duurzaamheid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Afvalstoffeninzameling is een wettelijke taak.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Er is geen niveau aan gekoppeld, wel de doelstelling om minder restafval in te zamelen. Dit moet van de huidige 130 kilogram naar 30 kilogram.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Verlaging van de service op afvalinzameling leidt tot een beperkte kostenbesparing binnen het product afval en dus ook tot een beperkte lastenverlaging voor inwoners. Toename van zwerfafval staat haaks op de doelstelling 'schoon, heel en veilig'.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Lagere service op afvalinzameling leidt tot irritatie bij de mensen die niet uitkomen met hun container. Daarnaast worden nwoners door het voorrijtarief van € 1,- gestimuleerd hun container vol aan de weg te zetten, zo past afval van anderen er ook niet meer bij. Bij driewekelijkse aanbiedmogelijkheid wordt het nog lastiger om de container vol (maar niet overvol) aan te bieden.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Heeft effect op klachten inwoners, behandeling door KCC en IBOR. Voor IBOR is onderstaand uitgewerkt.	Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	30.000,00
2023	30.000,00
2024	30.000,00
2025	30.000,00
Toelichting	€ 2,50 per aansluiting verminderd met (een schatting van) de kosten voor de extra grijze containers die uitgezet moeten worden op de adressen die niet uitkomen.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	-9.400,00	-7.500,00	-0,10	-2.350,00
2023	-9.400,00	-7.500,00	-0,10	-2.350,00
2024	-9.400,00	-7.500,00	-0,10	-2.350,00
2025	-9.400,00	-7.500,00	-0,10	-2.350,00
Toelichting	Meer klachten van inwoners over inzameling afwikkelen. Deels via Omrin en deels via gemeente. Inschatting voor IBOR 0,1 fte schaal 11.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

BEGRAZING NATUUR EN GRAS

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Wijken

Volgnummer 30

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Minder begrazen met schapen, het areaal verminderen met 1/3 van het totaal uitbestede areaal en geen vervanging door een andere vorm van beheer.

Relevant beleid

Kwaliteitsplan openbare ruimte, vergroting biodiversiteit en klimaatadaptatie, Wet Natuurbescherming, Europese regelgeving invasieve exoten

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Voor deze specifieke terreinen, die al lange tijd begraasd worden, heeft dit een negatieve impact op vergroting biodiversiteit en beleving door inwoners.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Klachten van inwoners, grasland verandert in ruigte/bos, afname van de beeldkwaliteit en functionaliteit van de terreinen. Meer invasieve exoten, schapen zorgen voor minder berenklauwen. Verlaging biodiversiteit: bestaande (beschermde) natuurwaarden en variatie in leefgebieden, die door het bestendig begrazingsbeheer zijn ontwikkeld, verdwijnen en worden vervangen door eenvormiger groen/ruigte en mogelijk invasieve exoten.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Geen risico korte termijn, ombuiging met ingang nieuw bestek 2024.	Klein
Risico op de lange termijn	Kapitaalvernietiging en investeringen. Meer ruigte, meer invasieve exoten. Om de terreinen weer naar de huidige staat terug te brengen, zijn maatregelen/investeringen nodig (minimaal € 30.000). Verspreiding van invasieve exoten vraagt meer bestrijding (kosten nog niet bekend).	Gemiddeld
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	20.000,00
2025	20.000,00
Toelichting	Minder areaal begrazen met ingang van een nieuw bestek en geen vervangend beheer. Deze ombuiging kan niet op korte termijn ingaan, maar met ingang van een nieuw bestek vanaf 2024. Daarmee wordt een eventuele afkoopsom ter compensatie inkomstenderving lopend contract en dergelijke voorkomen.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Geen personele consequenties, de werkzaamheden zijn aanbesteed.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

BETAALD PARKEREN ACHTER K.R. POSTSTRAAT

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Betaald parkeren

Volgnummer 31

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Instellen van betaald parkeren op de langparkerenlocatie aan de K.R. Poststraat. Het gaat hier om circa 130 parkeerplaatsen. Betaald parkeren is een mogelijkheid om extra inkomsten te genereren. Dit past echter niet bij de parkeervisie 2017, die door raad is vastgesteld.

Relevant beleid Parkeervisie, Parkeerbelastingverordening, Parkeerverordening en Aanwijzingsbesluit Parkeren

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Betaald parkeren is geen doel op zich, het is bedoeld om voorzieningen bereikbaar te houden. Betaald parkeren aan de K.R. Poststraat draagt niet of nauwelijks bij aan dat doel.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Niet van toepassing, er is geen sprake van betaald parkeren.
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Betaald parkeren aan de K.R. Poststraat draagt niet of nauwelijks bij aan de strategische doelen. Het maakt het juist minder aantrekkelijk voor bezoekers en werkenden om naar Heerenveen te komen. Dit parkeerterrein wordt met name gebruikt door werkenden rondom en in het centrum van Heerenveen.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Er zal geen/weinig draagvlak zijn bij de huidige gebruikers, wanneer betaald parkeren wordt ingesteld. Het is nu een terrein waar gratis door met name werknemers uit het centrum en ziekenhuispersoneel wordt geparkeerd. In de parkeervisie is dit terrein juist aangewezen voor langparkeerders. Op die manier wordt het ook gebruikt.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Er is kans dat er uitwijkgedrag plaatsvindt naar Mac Donalds en Heerenveen-Noord net buiten het gereguleerde gebied. Dan worden de verwachte inkomsten gedeeltelijk niet behaald. Hiermee is er grote kans dat er parkeerhinder/overlast gaat optreden op andere plekken rondom het centrum, waar de organisatie vragen/klachten over krijgt en op moet inzetten. Er is daarom € 25.000 opgenomen in het weerstandvermogen bij (gedeeltelijk) niet te behalen inkomsten.	Groot
Risico op de lange termijn	Idem hierboven.	Groot
Weerstandvermogen	€ 25.000,00	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	75.000,00
2023	75.000,00
2024	75.000,00
2025	75.000,00
Toelichting	Verwachte extra inkomsten bij een dagtarief van € 2,50 (2,50 x 130 x 80% x 250 betaaldagen x turnover 1,2).

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022		-2.500,00		-
2023		-2.500,00		-
2024		-2.500,00		-
2025		-2.500,00		-
Toelichting	Betreft kosten voor handhaving.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		-20.000,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Extra investeringskosten nodig voor apparatuur € 20.000.			

BETAALD PARKEREN SPORTSTAD

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Betaald parkeren

Volgnummer 32

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Instellen van betaald parkeren op de terreinen in het Sportstadgebied (P1, P2 en P4). Het gaat hier om circa 1200 parkeerplaatsen. Betaald parkeren is een mogelijkheid om extra inkomsten te genereren. Dit past echter niet bij de parkeervisie 2017, die door raad is vastgesteld.

Relevant beleid Parkeervisie, Parkeerbelastingverordening, Parkeerverordening en Aanwijzingsbesluit Parkeren

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Betaald parkeren is geen wettelijke taak, maar reguleert de parkeermogelijkheden en daarmee bereikbaarheid van voorzieningen.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Het huidige niveau - daar waar betaald parkeren of vergunningparkeren is ingesteld - is passend bij de benodigde parkeerregulatie vanuit het daarvoor omschreven doel/visie.
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	Door areaal uit te breiden kunnen extra inkomsten worden gegenereerd.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Meer betaald parkeren maakt het centrum en de omliggende schil van woningen en bedrijven minder aantrekkelijk voor bezoekers en werkenden. Extra areaal betaald parkeren draagt daarnaast niet of weinig bij aan de leefbaarheid.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Er zal geen draagvlak zijn bij de huidige gebruikers wanneer betaald parkeren wordt ingesteld. Het is nu een terrein waar gratis door met name werkenden in het centrum, kantoren Sportstad en bewoners Veldschans wordt geparkeerd. In de parkeervisie is dit terrein juist aangewezen voor langparkeerders. Dit 'botst' voor het parkeren tijdens voetbalevenementen.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Er is kans dat er uitwijkgedrag plaatsvindt naar P3, P4 of omliggende woonwijken die niet gereguleerd zijn. Ook bestaat de kans dat de verwachte inkomsten niet/gedeeltelijk worden behaald en overlast in andere gebieden ontstaat. Er moeten dan maatregelen worden getroffen in die gebieden om hinder/overlast tegen te gaan, waar kosten mee gemoeid zijn. Onder weerstandsvermogen is daarom een risico opgenomen van € 200.000.	Groot
Risico op de lange termijn	Idem hiervoor.	Groot
Weerstandsvermogen	€ 200.000,00	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	500.000,00
2023	500.000,00
2024	500.000,00
2025	500.000,00
Toelichting	Verwachte extra inkomsten bij een dagtarief € 2,50 (2,50 x 1200 x 55 % x 250 betaaldagen x turnover 1,2).

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022		-40.000,00		-
2023		-40.000,00		-
2024		-40.000,00		-
2025		-40.000,00		-
Toelichting	Betreft handhavingskosten.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		-100.000,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Extra investeringskosten nodig voor apparatuur € 100.000.			

STOPPEN BIODIVERSITEIT

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Toekomstbestendig en duurzaam
Product	Beleid groen
Volgnummer	33

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Stoppen met het vergroten en behoud van de biodiversiteit.

Relevant beleid

Gemeentelijk: Programma duurzaamheid/uitvoeringsagenda klimaat-adaptatie & biodiversiteit/watertakenplan/provinciale agenda biodiversiteit/Landelijk Deltaplan Biodiversiteit

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Het betreft geen wettelijke verplichting, het wordt gezien als een maatschappelijke opgave.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Niet van toepassing.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Het betreft het totale beschikbare budget van € 100.000.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Als we geen actie ondernemen gaat de biodiversiteit verder achteruit. Achteruitgang heeft invloed op klimaat, voedselkwaliteit, plant en dierziekten en -plagen en de gezondheid en welbevinden van de mens. Daarmee heeft het ook invloed op de economie. Hoe meer variatie, hoe meer evenwicht. Monoculturen, uitheemse soorten en ontbreken van groene verbindingen verstoren dit evenwicht. We investeren in vergroening op zo'n manier dat het bijdraagt aan biodiversiteitsherstel en klimaatadaptatie. Zo ontstaan meer groene verbindingen, meer evenwicht, minder wateroverlast en hittestress. We werken hierbij samen met andere partijen. Dit draagt bij aan bewustwording en handelingsperspectief.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Vergroeningsprojecten kunnen niet verder uitgewerkt en uitgevoerd worden. We kunnen geen invulling meer geven aan de projecten die wij met inwoners, boeren en bedrijven hiervoor in gang zetten of hebben gezet. Ook kunnen we geen uitvoering meer geven aan afspraken met andere samenwerkingspartners zoals maatschappelijke organisaties, andere gemeenten, provincie en wetterskip.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Door niet te investeren in biodiversiteit gaat de biodiversiteit verder achteruit.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Het evenwicht raakt verder verstoord. Er is sprake van een minder gezonde leefomgeving. Dit kan een toename van dierplagen en boomziektes met zich meebrengen. Ook zal wateroverlast en hittestress toenemen waardoor er meer schade kan ontstaan.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	100.000,00
2023	100.000,00
2024	100.000,00
2025	100.000,00
Toelichting	Betreft het volledige budget voor biodiversiteit.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	20.000,00		0,25	5.000,00
2023	20.000,00		0,25	5.000,00
2024	20.000,00		0,25	5.000,00
2025	20.000,00		0,25	5.000,00
Toelichting	Gaaf om circa 0,25 fte voor uitvoering programma klimaatadaptatie en biodiversiteit.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-20.000,00			-5.000,00
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.			

LAGER ONDERHOUDSNIVEAU BOMEN

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Wijken

Volgnummer 34

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De onderhoudsfrequentie van de bomen wijzigen naar één maal per vijf jaar in plaats van nu één maal per drie jaar.

Relevant beleid

Zorgplicht openbare ruimte

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Wettelijke zorgplicht voor de veiligheid in de openbare ruimte.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Geen, deze ombuiging is in samenhang met de nota kapitaalgoederen en de daarin te maken keuze over het kwaliteitsniveau.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Lagere beeldkwaliteit, maar met één maal per vijf jaar voldoen we nog aan de wettelijke verplichting voor zorgplicht. Het risico wordt echter wel hoger.	Klein

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	20.000,00
2024	20.000,00
2025	20.000,00
Toelichting	Deze ombuiging kan niet op korte termijn ingaan, maar met ingang van een nieuw bestek vanaf 2023. Daarmee wordt een eventuele afkoopsom en dergelijke voorkomen. Dit moet in samenhang worden beoordeeld met de nota kapitaalgoederen en kwaliteitskeuzes van onderhoud. Tevens is er een link met het onderwerp kappen 10.000 bomen. Bij een lager areaal bomen, valt deze besparing ook lager uit. 10.000 bomen is 25% van het areaal.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Deze ombuiging heeft geen personele consequenties, werkzaamheden worden uitbesteed.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

GLADHEIDSBESTRIJDING

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Wegen
Volgnummer	35

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De gemeente Heerenveen heeft wettelijk gezien een zorgplicht om de gladheid te bestrijden op het gemeentelijke wegennet. Maar de daadwerkelijke jaarlijkse inzet voor de gladheidsbestrijding op de begroting, is een theoretische aanname. In het vastgestelde beleidsplan 2020- 2025 wordt uitgegaan van 30 strooibeurten per winterseizoen. Dit is gebaseerd op de uitvoering in de afgelopen 10 jaar. Gelet op de relatief zachte winters die we de afgelopen drie jaar gehad hebben, en dat dit zich wellicht in de toekomst door zal zetten, is het te overwegen om het aantal strooibeurten naar beneden bij te stellen naar 20 strooibeurten.

Relevant beleid Beleidsplan Gladheidsbestrijding 2020-2025

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Vanuit de Wegenwet heeft de wegbeheerder de taak om zorg te dragen voor een veilig wegennet. Onder deze taak valt ook de gladheidsbestrijding.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	De wegbeheerder, in dit geval de gemeente Heerenveen, heeft naar haar zorgplicht een inspanningsverplichting om de gladheid te bestrijden. Deze inspanningsverplichting geldt alleen voor de wegen, fiets- en voetpaden die opgenomen zijn in het strooiplan. En inspanningsverplichting is volgens de zorgplicht geen resultaatsverplichting.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Door de strooibeurten bij te stellen van 30 naar 20 strooibeurten is er sprake van verlaging van het budget gladheidsbestrijding.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Gladheidsbestrijding dient om de verkeersveiligheid te bevorderen, de doorstroming te optimaliseren en de bereikbaarheid op peil te houden. In principe zal altijd voldaan moeten worden aan de zorgplicht die de gemeente als wegbeheerder heeft. Het betreft hier een theoretische aanname afgezet tegen de in de toekomst verwachte zachte winterperioden. In werkelijkheid zal de gladheidsbestrijding uitgevoerd worden volgens de vastgestelde uitgangspunten in het beleidsplan.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het minderen van strooibeurten is een theoretische aanname zoals hierboven besproken. De uitgangspunten zoals omschreven in het beleidsplan gladheidsbestrijding blijven van kracht. De visie die in het beleidsplan wordt uitgesproken richt zich vooral op het algemeen belang ten aanzien van bereikbaarheid, doorstroming, veiligheid- en leefbaarheid. Een daadwerkelijke impact is voor de inwoners van de gemeente en bedrijven niet zichtbaar/merkbaar.	Klein

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Het risico wat speelt is dat er zich alsnog een koude periode aandient of dat we te maken krijgen met veel winterse neerslag. Indien zich dit voordoet, zal het huidige budget gladheidsbestrijding worden overschreden.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Wat voor de korte termijn geldt, geldt ook voor de lange termijn. De verwachting is dat we in de toekomst te maken krijgen met meer zachte winters. Maar dit is natuurlijk niet een vast gegeven. Het risico van een "echte" winter, of een winterperiode met veel winterse neerslag, blijft aanwezig.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€ 15.000,00	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	15.000,00
2023	15.000,00
2024	15.000,00
2025	15.000,00
Toelichting	In het huidige weerstandsvermogen is de gladheid nu ook al benoemd als zijnde een risico. Het opgegeven bedrag kan verminderd worden op het budget "strooien zout" en toegevoegd worden aan deze risicoparagraaf in het weerstandsvermogen.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

KLIMAATADAPTATIE

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Toekomstbestendig en duurzaam
Product	Riolering
Volgnummer	36

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

In het in december 2020 vastgestelde Watertakenplan 2021-2024 zijn middelen opgenomen om uitvoering te geven aan de ambitie/doelstellingen uit het duurzaamheidsprogramma "Samen duurzaam in Heerenveen" en het klimaatakkoord. Hierin zijn onder meer doelstellingen geformuleerd voor klimaatadaptatie. Eén van de doelstellingen is een klimaatrobuuste inrichting van de openbare ruimte in 2050. Vanaf 2021 zijn hiervoor investeringsmiddelen opgenomen in het Watertakenplan om voor wateroverlast en droogte maatregelen te nemen ten behoeve van de gestelde doelen. Als ombuiging is temporiseren of uitstel van het startjaar een optie. Ombuiging komt ten gunste van rioolheffing en kan ruimte bieden door de verlaging in de rioolheffing te compenseren met een verhoging in de OZB.

Relevant beleid

Watertakenplan gemeente Heerenveen 2021-2024 "Samen werken aan de wateropgaven"

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Er is daarnaast een relatie met het klimaatakkoord (en deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie).
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Tot op heden: Waar ingrepen in openbare ruimte plaatsvinden, wordt beoordeeld in hoeverre werk-met-werk kan worden gemaakt. Vanaf 2021 is het doel meer programmatische inzet en volgen van de op te stellen uitvoeringsagenda voor te nemen adaptatiemaatregelen tot in principe 2050 (o.b.v. urgentie bepaling zoals bv. meest risicovolle locaties eerst).
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Door te temporiseren en/of het startjaar uit te stellen kan op investeringslasten voor korte termijn worden bespaard. Op langere termijn blijft het totale volume nodig. Besparing leidt tot lagere kosten en daarmee tot bijstelling kostendekking ten gunste van lagere rioolheffing. Temporiseren of later starten betekent dat het halen van de doelen wellicht niet mogelijk wordt.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact op het strategische doel kan leiden tot impact op met name de onderdelen "gezonde en klimaatbestendige dorpen en wijken" uit de strategische doelen. Het is bijvoorbeeld niet te voorspellen wanneer zware neerslag optreedt met overlast of schade in of aan gebouwen en/of goederen. Deze zware bui(en) kan vandaag vallen. Uitstel van maatregelen ten behoeve van wateroverlast en/of droogte kan dan ook leiden tot volksgezondheidsrisico's, schade en/of schadeclaims. Naarmate uitstel van maatregelen langer voortduurt of minder middelen worden ingezet neemt impact (risico) toe.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Bij het uitstellen of temporiseren van klimaatmaatregelen ontstaat een toename t.a.v. kans op optreden van overlast en/of schade. Afhankelijk van het moment van optreden van wateroverlast en de omvang van deze situatie is sprake van meer of minder maatschappelijke impact. Toegankelijkheid van panden, overlast of schade aan panden in straten, wijken en dorpen wordt naarmate neerslag toeneemt groter. De impact van warmte en droogte wordt vaak niet als schade gezien, maar leidt op lange termijn tot schade aan openbare ruimte/groen en heeft in warme en droge perioden groot effect op ons welzijn. Ook o.m. het werk-met-werk maken staat bij uitstel/temporiseren van klimaatmaatregelen onder druk en leidt tot meer overlast in de openbare ruimte vanwege meermaals opbrekingen/werkzaamheden in plaats van integrale aanpak.	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Vanwege niet meer of minder integraal werken bestaat kans op dubbel (kostenverhogend) werk en/of kapitaalvernietiging.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Er is slechts sprake van verschuiven in de tijd. Totale som aan investeringen blijft nagenoeg gelijk, gemis van "werk met werk" maken.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	20.000,00		0,25	5.000,00
2023	20.000,00		0,25	5.000,00
2024	20.000,00		0,25	5.000,00
2025	20.000,00		0,25	5.000,00
Toelichting	Gaat om ca 0,25 fte voor uitvoering programma klimaatadaptatie en biodiversiteit.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-20.000,00	11.000,00		-5.000,00
2023		22.000,00		-
2024		33.000,00		-
2025		44.000,00		-
Toelichting	Euro's overig: Gebaseerd op halvering van de investering voor 4 jaar (i.c. 150k bovengronds en 50k ondergronds). Bovenstaande bedragen staan bij éénmalig, omdat het alleen wordt doorgevoerd in deze beleidsperiode van 4 jaar. Er kan ook voor worden gekozen voor maximaal, dan verdubbelt de besparing. De bovenstaande bedragen zijn reeds gekapitaliseerde investeringen. Bovenstaande besparing kan alleen worden gerealiseerd door verlaging in de rioolheffing. De belastingsruimte die hierbij ontstaat wordt benut in de OZB. In geval de maximale variant wordt doorgerekend gaat het om een dubbele ombuiging, ic. 22/44/66/88k			

HERINRICHTING PARKEERLOCATIE (GASHOUDERSPLEIN)

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Betaald parkeren
Volgnummer	37

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De investering in het herinrichten van een parkeerlocatie (Gashoudersplein) is onderdeel van de parkeervisie, ten behoeve van het gastvrij parkeren in en om het centrum van Heerenveen. Met deze investering is een bedrag van € 500.000 gemoeid, omgerekend een kapitaallast van € 29.000. De middelen zijn als dekking ingezet voor de investeringen in het centrum van Heerenveen (Centrumvisie/centrumplan).

<i>Relevant beleid</i>	Parkeerbelastingverordening, Parkeerverordening en Aanwijzingsbesluit Parkeren
------------------------	--

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De middelen zijn als dekking opgenomen voor de investeringen in het centrum van Heerenveen. Indien deze investering wordt "geschrapt", vervalt daarmee een deel van de dekking voor de centrumplannen.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Als de middelen worden geschrapt betekent dit dat - een deel van - de centrumplannen niet kunnen worden uitgevoerd. Met (vastgoed)ondernemers worden plannen gemaakt voor de centrumontwikkeling, waarbij ook op inzet van de gemeente wordt gerekend. Verder zijn er op basis van het proces rondom de totstandkoming en vaststelling van de parkeervisie verwachtingen gewekt bij de ondernemers. De verwachtingen zijn dat er geïnvesteerd wordt in het gastvrij parkeren in en rondom het centrum ten behoeve van het centrum.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Middelen zijn reeds als dekking opgenomen voor de investeringen in het centrum van Heerenveen, waardoor in dat project een dekkingsprobleem ontstaat.	Groot
Risico op de lange termijn	Zie hiervoor.	Groot
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	29.000,00
2025	29.000,00
Toelichting	Het gaat om een éénmalige investering van € 500.000 met een kapitaallast van € 29.000. Gekozen is dat de lasten na 2024 komen en de investering in 2023.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Niet van toepassing.			

HERINVOERING BRUGGELD

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Wegen
Volgnummer	38

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Ombuiging brugbediening. Met het afschaffen van de bruggelden en pauzes voor de brugbediening, is gekozen voor gastvrij varen door de gemeente Heerenveen. Deze insteek haakt aan bij het beleid van de provincie Fryslân. Door deze keuze is het technisch onderhoud, door meer brugopeningen, toegenomen. Hiervoor is het budget technisch onderhoud opgeplust met € 10.000. De keuzemogelijkheid is aanwezig om over te gaan tot het herinvoeren van de bruggelden en eventueel het herinvoeren van de pauzes. Hiermee wordt een inkomst verworven en kan het budget technisch onderhoud weer worden verlaagd.

Relevant beleid

Recreatie en Toerisme/Beleid Civiel technische Kunstwerken

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	De huidige insteek voor brugbediening haakt aan bij de uitgangspunten van de provincie: gastvrij varen door Fryslân. Gemeente Heerenveen heeft zich hieraan geconformeerd, maar dit is een keuze die heroverwogen kan worden.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Op dit moment hanteert de gemeente Heerenveen dezelfde openingstijden voor bruggen dan de provincie. Echter niet alles is over een kam te scheren. Kijkend naar de Heerenveense situatie is de bezetting voor bediening hoog ten opzichte van het aantal brugopeningen.
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	Met het herinvoeren van bruggelden is er sprake van 'inkomsten'. Voor het afschaffen van de bruggelden was er sprake van een inkomst "bruggelden" van € 80.000 (aantal doorvaarten X € 2 aan bruggeld). Met het herinvoeren van het bruggeld kan er weer € 2 gehanteerd worden, met een verwachte inkomst van € 80.000. Maar een keuze kan ook zijn om het bruggeld per doorvaart te verhogen naar € 3, verwachte inkomsten zijn dan € 120.000. Ook door het invoeren van pauzes kan je spreken over besparing op de personeelslasten. Bijkomstigheid is dat met het invoeren van bruggeld het budget technisch onderhoud weer met € 10.000 verlaagd kan worden. Dit omdat de watersporter bij bruggeld weer de moeite neemt om de kap, vaandel of het zeil te strijken om zonder te betalen de brug te passeren. Hierdoor zal het totaal aan brugopeningen verminderen, waardoor er minder technisch onderhoud nodig is.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact ligt vooral op het vlak van recreatie en toerisme. Natuurlijk is er een samenhang met de strategische doelen. Maar hoe gastvrij wil je zijn naar de watersporter? Gezien naar het grote geheel is de impact op de strategische doelen als klein te classificeren.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De impact op het maatschappelijke vlak is er wel. Uit het oogpunt van recreatie en toerisme is de ombuiging een stap terug in de tijd. De watersporter, watersportverenigingen, maar ook de provincie Fryslân staan niet te juichen als er weer bruggeld betaald moet worden bij een brugopening/doorvaart. Ditzelfde geldt voor het herinvoeren van pauzes. Daar staat tegenover dat het reguliere verkeer en de transport minder overlast zal ervaren omdat er sprake zal zijn van een reductie van het aantal brugopeningen.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	NVT. Bij herinvoering van bruggelden is er sprake van verhoging van de inkomsten.	Klein
Risico op de lange termijn	NVT. Bij herinvoering van bruggelden is er sprake van verhoging van de inkomsten.	Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	130.000,00
2023	130.000,00
2024	130.000,00
2025	130.000,00
Toelichting	Het betreft hier de keuze voor € 3 per doorvaart (lijn gemeente De Fryske Marren) opgeplust met budgetvermindering onderhoud € 10.000

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022		20.000,00		-
2023		20.000,00		-
2024		20.000,00		-
2025		20.000,00		-
Toelichting	Mindering op fte brugbediening. Het betreft hier het herinvoeren van de pauzes bij brugbediening. Er is sprake van inhuur, daardoor geen "aantal FTE" en frictie ingevuld.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

KAPPEN 10.000 BOMEN

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Wijken
Volgnummer	39

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Besparen op het jaarlijks onderhoud van bomen door vermindering van het bomenbestand (kappen). Deze ombuiging van € 100.000 vergt eerst een investering van € 1 miljoen. Het betreft het kappen van 25% van ons areaal.

<i>Relevant beleid</i>	Kapbeleid, Duurzaamheidsbeleid onderdeel Biodiversiteit en Klimaatadaptatie
------------------------	---

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	In strijd met de doelstelling dat de open ruimte klimaatbestendig is ingericht en optimaal ruimte geeft aan biodiversiteit. In strijd met Duurzaamheidsbeleid, Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie & Biodiversiteit 2020-2022. De doelstelling hiervan is vergroening van Heerenveen en daarmee een leefbare gemeente. Met de kap van bomen is sprake van kapitaalvernietiging. Het duurt lang voordat dit groene kapitaal weer is opgebouwd. Deze ombuiging moeten we in samenhang met de nota kapitaalgoederen bekijken.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Deze ombuiging is in strijd met het streven naar vergroting van de biodiversiteit, klimaatadaptatie en met het gemeentelijk kapbeleid. Het kappen van gezonde bomen is in strijd met het kapbeleid. Het belang van bomen voor zowel biodiversiteit als klimaatadaptatie (hittestress) is groot. Bomen hebben een belangrijke rol in beleving van de buitenruimte. Ook filteren ze onder andere fijnstof uit de lucht. De inwoners worden zich steeds meer bewust van biodiversiteit en klimaatadaptatie. Ze spreken de gemeente daar ook op aan. Het kappen van gezonde bomen stuit daarom op veel onbegrip en leidt tot negatieve reacties en media-aandacht.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Deze ombuiging kan niet op korte termijn ingaan, maar met ingang van een nieuw bestek vanaf 2023. Daarmee voorkomen we een eventuele afkoopsom.	Klein
Risico op de lange termijn	Weinig financieel risico. Na een eenmalige investering (€ 1 miljoen) besparen we jaarlijks (€100.000) mogelijk op het onderhoud van de bomen.	Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	100.000,00
2024	100.000,00
2025	100.000,00
Toelichting	Het bedrag hebben we berekend op de huidige inschrijfprijs voor het lopende onderhoudsbestek. Een nieuwe inschrijfprijs kan afwijken waardoor de hoogte van deze ombuiging onzeker is. Deze ombuiging hangt samen met de nota kapitaalgoederen en de daar te maken keuzes. Er is verder samenloop met het onderwerp lager onderhoudsniveau. De bovenstaande berekening baseerden we op het lagere onderhoudsniveau van bomen, 1x/5 jaar.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Werkzaamheden worden uitbesteed, geen personele consequenties.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		-1.000.000,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Eenmalige investering van € 1 miljoen voor het kappen van 10.000 bomen. Werkzaamheden besteden we uit, geen personele consequenties.			

AANLEG PARKEERGELEIDING

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Betaald parkeren
Volgnummer	40

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Investering in de aanleg van een dynamisch parkeerverwijssysteem gaat niet door. Dit was conform het voornemen uit de Parkeervisie 2017. Het betreft een investering van € 99.588, met een kapitaallast van € 12.000.

<i>Relevant beleid</i>	Parkeerbelastingverordening, Parkeerverordening. Aanwijzingsbesluit Parkeren en Parkeervisie 2017
------------------------	---

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Door het realiseren van een parkeergeleidingssysteem zijn de parkeervoorzieningen/parkeerplaatsen gemakkelijk(er) vindbaar/bereikbaar. Dit zorgt voor verbeterd gebruik van de parkeergelegenheden.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Centrumbezoekers vinden minder snel en adequaat een vrije parkeerplaats. Dit leidt onder andere tot extra verkeersbewegingen. Ook worden de aanwezige voorzieningen zo niet optimaal gebruikt. Door te investeren in dynamische bewegwijzering, wijzen we mensen namelijk op een (betaalde) parkeerplaats in het centrum en op plekken waar ze gratis kunnen parkeren. Gaan we hier niet verder mee, dan voldoen we daarnaast niet aan de verwachtingen van de centrumondernemers. Een deel daarvan was betrokken bij de totstandkoming van de parkeervisie.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Geen kwaliteitsverbetering van de bereikbaarheid van het centrum.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Geen kwaliteitsverbetering van de bereikbaarheid van het centrum.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	12.000,00
2024	12.000,00
2025	12.000,00
Toelichting	Door dit niet uit te voeren wordt er niet geïnvesteerd in het centrum. Dit leidt tot een lagere investering. De kapitaallast van € 12.000,- gaat in in 2023.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t.			

REINIGEN OPENBARE VERLICHTING

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Toekomstbestendig en duurzaam
Product	Wegen
Volgnummer	41

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Openbare verlichting: Reinigen lichtmasten achterwege laten. Jaarlijkse besparingsmogelijkheid € 6.000 tot € 15.000.

Relevant beleid

Lichtbeleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Reinigen doen we vanuit verzorging. Het heeft geen negatief effect op belichting omgeving/objecten.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Keuze valt samen met de keuzes in de Nota Kapitaalgoederen en het daar te kiezen verzorgingsniveau openbare ruimte.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De leefbaarheid van de openbare ruimte wordt lager omdat het straatbeeld verloedert. Deze ombuiging hangt samen met de Nota Kapitaalgoederen en het te kiezen verzorgingsniveau van de openbare ruimte.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het leidt tot klachten over de verzorging van de openbare ruimte.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Geen risico op kapitaalvernietiging. Er is wel sprake van extra personele inzet voor afwikkelen van klachten/vragen over lage kwaliteitsniveau van onderhoud/verzorging.	Klein
Risico op de lange termijn	Als de beleidskeuze op korte of lange termijn wordt teruggedraaid, dan hebben we éénmalig een aanvullend budget nodig om alle vervuiling te verwijderen. Jaarlijks bijhouden is (kosten)effectiever dan sterk aangehechte vervuiling te verwijderen. Het gaat dan om een bedrag van € 50.000.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	15.000,00
2023	15.000,00
2024	15.000,00
2025	15.000,00
Toelichting	Dit is de maximale variant waarbij verlichting geheel niet meer wordt gereinigd.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	N.v.t. is een uitbestede dienst.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

STOPPEN SCHOON BELONEN HEERENVEEN

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Afvalinzameling
Volgnummer	42

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Afschaffen Schoon Belonen Heerenveen.

Relevant beleid

Duurzaamheid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	Hier ligt een relatie met Nota Kapitaalgoederen en te kiezen niveau van verzorging. Huidige beleid is keuze basisniveau.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De overeenkomsten die we in 2020 met de deelnemers van Schoon Belonen Heerenveen zijn aangegaan lopen tot en met de zomer van 2022. We hadden de intentie om in het voorjaar van 2022 nieuwe overeenkomsten te sluiten. Schoon Belonen Heerenveen is in het leven geroepen als opvolger van het afgeschafte systeem van papierinzameling met scholen en verenigingen. Doel van Schoon Belonen Heerenveen is een aanvulling op de bestaande zwerfvuilwerkzaamheden van Wijkbeheer en zorgt daarnaast voor inkomsten voor scholen en verenigingen. Stoppen met Schoon Belonen Heerenveen staat haaks op: - schoon, heel en veilig - bewustwording omtrent zwerfafval - het stimuleren van scholen en verenigingen tegen een nuttige tegenprestatie. Scholen hebben hierdoor een lager vrij besteedbaar budget voor schoolactiviteiten. Deze ombuiging hangt samen met de Nota Kapitaalgoederen.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	- Het wegvallen van de inkomsten van scholen en verenigingen. - Het wegvallen van de aanvullende activiteiten op de zwerfvuilactiviteiten vanuit Realisatie/Wijkbeheer.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Afbouwregeling wellicht verplicht. Hiervoor hebben we € 25.000 opgenomen.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€ 25.000,00	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	50.000,00
2023	100.000,00
2024	100.000,00
2025	100.000,00
Toelichting	Mogelijk is er nog sprake van een verplichte afbouwregeling. Dan valt de ombuiging over de eerste jaren lager uit. Dit hebben we opgenomen bij het risico hierboven. Deze ombuiging hangt af van keuze in de Nota Kapitaalgoederen.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Personele impact is nihil. Alleen in 2022 bij verlengen van de contracten heeft het impact. Bij opzeggen krijgen we wel éénmalig te maken met kosten voor het afwikkelen van vragen en klachten van scholen en een eventuele afbouwregeling.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		-20.000,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Eenmalige advieskosten en afwikkeling stopzetten regeling.			

VERWIJDEREN ALLE SPEELVOORZIENINGEN/PLAYGROUNDS

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Volksgezondheid

Volgnummer 43

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Verwijderen alle speeltoestellen en playgrounds

Relevant beleid

Speelplan Heerenveen

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	In artikel 31 van de United Nations Convention on the Rights of the Child (CRC) is het recht om te spelen, rusten, recreatie en vrije tijd verankerd. Dit is een internationaal verdrag dat de minimale behandelstandaard vaststelt waarop kinderen recht hebben. Om deze artikel 31-rechten te waarborgen dienen lidstaten ruimte en mogelijkheden te bieden om buiten te spelen zonder begeleiding in een gevarieerde en uitdagende fysieke omgeving (VN-Comité voor de rechten van het kind, 2013). Op 14 juli 2016 trad VN-verdrag handicap in Nederland in werking. Op grond hiervan moet ook kinderen met een handicap de mogelijkheid tot spelen worden geboden.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	We hanteren voor het uitvoeringsniveau het principe van schoon, heel en veilig. De huidige speelvoorzieningen vervangen we niet. In het beleid is opgenomen dat het aantal speelvoorzieningen wordt verminderd tot het aantal dat past bij het beschikbare budget van € 199.000 (begroting 2021). Benodigd budget inclusief vervangingen bedraagt € 405.000 op basis van de Nota Kapitaalgoederen.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	€ 199.000 (verlaging doordat we geen speelvoorzieningen meer hebben).

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Deze ombuiging heeft samenhang met de Nota Kapi-taalgoederen. Strategisch doel: We willen dat onze inwoners gezond zijn. De WHO waarschuwt dat het gebrek aan beweging schadelijk is voor de lichamelijke gezondheid van de kinderen. Ook hun hersenontwikkeling en sociale vaardigheden kunnen achterblijven doordat ze te weinig actief bezig zijn. Volgens de gezondheidsorganisatie zijn de resultaten niet alleen zorgwekkend voor de jongeren van nu, maar ook voor de komende generatie jongvolwassenen. Actieve jongeren worden waarschijnlijk actieve volwassenen (november 2019). Buiten kunnen spelen en bewegen is belangrijk voor de ontwikkeling en gezondheid van kinderen nu en als toekomstige volwassenen.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Strategisch doel: In Heerenveen luisteren we naar onze inwoners en we zijn ervan overtuigd dat de beste ideeën samen tot stand komen. Bij bewonersparticipatieprojecten staan speelvoorzieningen vaak hoog op de wensenlijst. Dit zorgt voor verbondenheid in de buurt. Bij het verdwijnen van speelvoorzieningen ontstaat ook verbinding, maar dan op een negatieve manier. Het roept weerstand en agressie op. Daar waar we de afgelopen jaren speelvoorzieningen hebben verwijderd blijkt er geen tot weinig draagvlak voor te zijn.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Op korte termijn zijn de kosten hoog omdat we alle speelvoorzieningen moeten verwijderen (eenmalige investering, grove inschatting € 500.000). Dit betekent ook dat speelvoorzieningen die nog goed zijn, worden weggehaald. Hiermee is sprake van kapitaalvernietiging. Misschien kan het via de gemeentelijke marktplaats tweedehands worden verkocht wat een beperkte opbrengst oplevert. Het verdwijnen van speelvoorzieningen vraagt om goede structurele communicatie. Ook de omvorming van het terrein kost eenmalig geld. Er kunnen geen gaten achterblijven.	Groot

Risico op de lange termijn	Op de lange termijn hebben we geen onderhoudskosten meer voor speelvoorzieningen. Afhankelijk van de nieuwe inrichting van de openbare ruimte, krijgt de gemeente te maken met kosten voor het beheer en onderhoud daarvan. Deze komen niet ten laste van het speelbudget. Wel moeten we structureel blijven communiceren over waarom we geen speelvoorzieningen hebben en waarom die er ook niet kunnen komen. (Wanneer speelvoorzieningen terugkomen hebben we onderhoudsbudget nodig om te voldoen aan de wettelijke eisen van het WAS.) Bij keuze op (langere) termijn om toch (weer) wel speelvoorzieningen aan te leggen, moet we opnieuw investeren in nieuwe voorzieningen.	Midden
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	199.000,00			
2023	199.000,00			
2024	199.000,00			
2025	199.000,00			
Toelichting	De 199k is op basis van begroting 2021, verdere jaren moeten we nog indexeren. Besparing is afhankelijk van eventuele keuzes in de Nota Kapitaalgoederen.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	95.000,00		1,50	23.750,00
2023	95.000,00		1,50	23.750,00
2024	95.000,00		1,50	23.750,00
2025	95.000,00		1,50	23.750,00
Toelichting	Betreft werkzaamheden van de specialist Spelen IBOR en medewerker Realisatie/timmerman, gemengd 0,8 fte schaal 7 en 0,65 fte schaal 9.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-95.000,00	-500.000,00		-23.750,00
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	We hebben eenmalig budget nodig om de speelvoorzieningen te verwijderen. Dit is ingeschat op € 500.000, dit kan ook hoger uitvallen. Ook frictie voor personeel van toepassing.			

AANLEG STALLINGSPLAATEN FIETSEN (CENTRUM)

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Betaald parkeren

Volgnummer 44

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Niet investeren in de aanleg van fietsenstallingen. De aanleg van fietsenstallingen is onderdeel van de parkeervisie voor het gastvrij parkeren in en om het centrum van Heerenveen. De benodigde middelen voor de aanleg van fietsenstallingen zijn als dekking ingezet voor de investeringen in het centrum van Heerenveen (Centrumvisie/centrumplan).

Relevant beleid Parkeerbelastingverordening, Parkeerverordening en Aanwijzingsbesluit Parkeren

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De middelen zijn als dekking opgenomen voor de investeringen in het centrum van Heerenveen. Indien deze investering wordt geschrapt vervalt een deel van de dekking voor de centrumplannen.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Schrappen betekent dat we - een deel van - de centrumontwikkeling niet uitvoeren. In de plannen die hiervoor met (vastgoed) ondernemers zijn gemaakt, wordt ook op inzet van de gemeente gerekend. Ook hebben we met de parkeervisie verwachtingen gewekt bij ondernemers. Dit gaat er om dat we investeren in gastvrij parkeren in en rondom het centrum.	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Middelen zijn al als dekking opgenomen voor de investeringen in het centrum van Heerenveen. Hierdoor ontstaat in dat project een dekkingsprobleem ontstaat.	Groot
Risico op de lange termijn	Zie hiervoor.	Groot
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	-			
2023	-			
2024	12.000,00			
2025	12.000,00			
Toelichting	Het gaat om een éénmalige investering van € 100.000 met een kapitaallast van € 12.000. We hebben er voor gekozen dat de lasten komen na 2024, waarbij de investering komt in 2023.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t.			

VERWIJDEREN STRAATMEUBILAIR

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Wijken

Volgnummer 45

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Verwijderen van straatmeubilair, vernielde en kapotte prullenbakken, zitbankjes en bebording niet vervangen. Dit is op basis van een 'uitsterfconstructie', we halen niet eenmalig alles weg.

Relevant beleid

Kwaliteitsplan openbare ruimte

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Niet halen van de gekozen beeldkwaliteit, invloed op toegankelijkheid openbare ruimte, er vindt verromming plaats in beeld en verzorging. Deze ombuiging is in samenhang met de Nota Kapitaalgoederen.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Lagere beeldkwaliteit doordat er meer zwerfafval op straat ligt en er komen veel klachten van ondernemers en inwoners. Minder banken of grotere afstand tussen banken heeft effect op toegankelijkheid van de openbare ruimte voor ouderen en minder validen. Ook verblijf en gebruiksgenot gaat omlaag.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Zwerfafval blijft liggen. Bij inzet daarop kost dat 0,2 fte. Dat is € 10.000 per jaar. Omdat we inzetten op maximale ombuiging is niet met deze € 10.000 gerekend.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Zwerfafval blijft liggen. Bij inzet daarop kost dat 0,2 fte. Dat is € 10.000 per jaar. Omdat we inzetten op maximale ombuiging is niet met deze € 10.000 gerekend.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	15.000,00			
2023	15.000,00			
2024	15.000,00			
2025	15.000,00			
Toelichting	Geen vervanging van straatmeubilair, bankjes, prullenbakken. Wel houden we de verplichte bebording in stand. De besparing is in samenhang met de ombuigingen en keuzes in de Nota Kapitaalgoederen.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

VEGEN LIJNGOTEN CENTRUM

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Wijken

Volgnummer 46

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Stoppen met het vegen van de lijngoten in het centrum op koopzondagen. Dit is momenteel een extra maatregel voor wat betreft het structurele beheer volgens beheerniveau 'hoog'. We doen dit op verzoek van winkeliers.

Relevant beleid

Kwaliteitsplan openbare ruimte (Nota Kapitaalgoederen)

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Niveau 'hoog' voor verzorging van het Centrum (scenario Bewust beheer uit vastgestelde Nota Kapitaalgoederen)
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Deze ombuiging moeten we in samenhang met de Nota Kapitaalgoederen bekijken.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Klachten van winkeliers. We hebben toezeggingen gedaan over het vegen op koopzondagen. Eventueel extra zwerfvuil blijft langer liggen en wordt in regulier beheer op werkdagen meegenomen. Leidt tot extra inspanning voor de afwikkeling van klachten.	Klein

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Deze besparing heeft geen gevolgen voor het eigen personeel. Het vegen zit namelijk in een contract met een aannemer. Kanttekening is dat we eerst nog vast zitten aan een contract met Omrin.	Klein
Risico op de lange termijn	Contract Omrin.	Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	4.500,00			
2023	4.500,00			
2024	4.500,00			
2025	4.500,00			
Toelichting	Voor de aannemer zijn het extra werkzaamheden. Er zijn geen verplichtingen over en weer. Verder hangt de ombuiging samen met de keuzes uit de Nota Kapitaalgoederen.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Deze besparing heeft geen gevolgen voor het eigen personeel, het vegen zit in een contract met een aannemer.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

VERHOGEN INKOMSTEN BETAALD PARKEREN

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Betaald parkeren

Volgnummer 47

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het gaat om het verhogen van de inkomsten van het totale product betaald parkeren door een combinatie van maatregelen uit te voeren. Dit leidt tot een structurele inkomstenverhoging van € 1.000.000 per jaar. De kosten van realisatie en exploitatie van de parkeergarage onder het Burgemeester Kuperusplein betrekken we in de ontwikkeling van het centrum, gedekt vanuit het Fonds Vitale Kernen.

De structurele inkomstenverhoging realiseren we door de volgende drie maatregelen:

- 1) Verhogen tarieven van € 1,20 naar € 1,70 per uur. Het huidige gestaffelde uurtarief zetten we om naar een (landelijk gebruikelijk) lineair tarief met een verschil in het dagtarief van € 8 voor straatparkeren en € 6 voor de parkeergarage. Dit leidt tot een inkomstenverhoging van € 700.000.
- 2) Verhogen van de tarieven voor een bewonersvergunning. Daarbij maken we onderscheid tussen centrum/schil en vergunninghoudersgebieden. Met voor het centrum een tarief van € 100 en voor de schil € 50. Dit leidt tot een inkomstenverhoging van € 100.000.
- 3) Verlengen van de eindtijd betaald parkeren van 18:00u naar 20:00u. Dit leidt tot een inkomstenverhoging van € 200.000.

Relevant beleid

Het in 2019 vastgestelde parkeerbeleid met als titel 'Gastvrij parkeren'. Verder gaat het om de Parkeerbelastingverordening, Parkeerverordening en Aanwijzingsbesluit Parkeren.

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Betaald parkeren zetten we in om het parkeren en de bereikbaarheid van voorzieningen in en rondom het centrum te reguleren. Een deel van de inkomsten gebruiken we om de exploitatie- en beheerlasten van het straatparkeren en de parkeergarage te dekken.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	Zie de toelichting op de verhoging van de inkomsten bij het onderdeel ombuigingsmogelijkheid.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De verhoging van de inkomsten heeft een beperkt effect op de strategische doelen.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Sinds 2013 is het parkeertarief niet meer verhoogd en hebben we de jaarlijkse inflatiecorrectie niet doorgevoerd. Bij parkeervergunningen geldt dat er een zeer laag tarief voor bewonersvergunningen werd gehanteerd. Nu maken we dat meer kostendekkend. De invloed van de maatregelen op centrum is groot. Tegelijkertijd kunnen we hierin een gewenningfase onderscheiden. Hierbij neemt het gebruik op korte termijn mogelijk af. Dit is na één á twee jaar weer terug op het huidige niveau. Winkeliers/HOV zullen tegen zijn, mede in het licht van de huidige periode van corona waarbij winkelbezoek niet of beperkt mogelijk is. Een tariefsverhoging wordt door gebruikers niet gewaardeerd. Wel past dit in het licht van de nullijn van de afgelopen jaren omdat we de inflatiecorrectie acht jaar lang niet hebben doorberekend. Een vergelijkbaar tarief zien wij terug bij plaatsen als Drachten, Meppel, Sneek, Hoogeveen en Assen. Deze argumenten legitimeren de voorgestelde aanpassingen, waarbij opgemerkt dat de komst van een parkeergarage onder het Burgemeester Kuperusplein gedekt wordt vanuit het Fonds Vitale Kernen.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Het kan er toe leiden dat een deel van de gebruikers het winkelgebied Heerenveen gaan mijden, uitwijken naar andere centra, korter parkeren, meer gebruik maken van webshops. Landelijk zien wij dat dit effect veelal tijdelijk is.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Het kan er toe leiden dat een deel van de gebruikers het winkelgebied Heerenveen gaat mijden, uitwijkt naar andere centra, korter parkeert of meer gebruik maken van webshops. Landelijk zien wij dat dit effect meestal tijdelijk is.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€ 450.000,00	In 2022 een bedrag van € 300.000 en in 2023 een bedrag € 150.000 als verminderde inkomsten door 'gewenning'.

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	1.000.000,00			
2023	1.000.000,00			
2024	1.000.000,00			
2025	1.000.000,00			
Toelichting	Over de jaren 2022 en 2023 is een lager bedrag gehanteerd omdat mogelijk het gebruik iets terug zal lopen, wat na 2 á 3 jaar terug komt op het oude niveau.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Door het verlengen van de eindtijd van 18.00 naar 20.00u is meer inzet van handhaving nodig. Echter de inkomsten uit naheffingen en uitgaven hiervan vallen naar verwachting tegen elkaar weg.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

UITVOERINGSPROGRAMMA GVVP (GEMEENTELIJK VERKEERS- EN VERVOERSPLAN)

Strategische doelstelling	Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen
Thema	Wonen en leven
Product	Verkeersveiligheid
Volgnummer	48

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het gaat om een structureel budget van € 120.000 voor duurzaam en veilig verkeer. Deze middelen zijn als dekking opgenomen voor de gemeentelijke cofinanciering van de Rijksbijdrage Investeringsimpuls SPV verkeersveiligheidsmaatregelen 2020 – 2021. SPV = Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Dit onderwerp hebben we opgenomen in de Investeringsagenda onder format 27.

Relevant beleid GVVP 2017, PVVP

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Wegbeheerder is verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. De wettelijke grondslag ligt in artikel 16 van de Wegenwet. Wij hebben een zorgplicht voor een veilig wegennet.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Als we niet inzetten op duurzaam en veilig verkeer leidt dat tot een verminderde leefbaarheid. Ook verhoogt dit de kans op (verkeers)ongelukken. Het aantal ongelukken met dodelijke afloop of ziekenhuisopname is één van de indicatoren uit de jaarrekening.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Inrichting wegen volgens Duurzaam Veilig niet op orde. Inrichting komt niet overeen functie (bijvoorbeeld 30 km of 60 km) van de weg. Kans op verhoogde verkeersonveiligheid, meer ongevallen en meer verkeersslachtoffers. De daling van het aantal verkeersdoden in Nederland stagneert en het aantal verkeersgewonden blijft zelfs toenemen. Daarnaast verandert het verkeersbeeld: Het wordt steeds drukker Er komen meer nieuwe soorten voertuigen bij Ouderen blijven langer mobiel Innovatieve technologieën zorgen voor meer afleiding in het verkeer	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Middelen zijn als dekking opgenomen voor de gemeentelijke cofinanciering van de Rijksbijdrage Investeringsimpuls SPV verkeersveiligheidsmaatregelen 2020 – 2025. Er is een koppeling met voorstel 30 uit de Investeringsagenda.	Groot
Risico op de lange termijn	Middelen zijn als dekking opgenomen voor de gemeentelijke cofinanciering van de Rijksbijdrage Investeringsimpuls SPV verkeersveiligheidsmaatregelen 2020 – 2025. Er is een koppeling met voorstel 30 uit de Investeringsagenda.	Groot
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	120.000,00			
2023	120.000,00			
2024	120.000,00			
2025	120.000,00			
Toelichting	Middelen zijn al als dekking opgenomen voor de gemeentelijke cofinanciering van de Rijksbijdrage Investeringsimpuls SPV verkeersveiligheidsmaatregelen 2020 – 2025.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	40.000,00		0,50	10.000,00
2023	40.000,00		0,50	10.000,00
2024	40.000,00		0,50	10.000,00
2025	40.000,00		0,50	10.000,00
Toelichting	Uitgangspunt is een halve (0,5) fte schaal 9.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-40.000,00			-10.000,00
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Fricatiekosten van toepassing.			

VERWIJDEREN FONTEIN LINDEGRACHT

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Wijken

Volgnummer 49

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Drijvende fontein in de Lindegracht verwijderen.

Relevant beleid Beleid en beheer groen

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	n.v.t.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	- Klachten van winkeliers en inwoners. - Vermindering van representativiteit en beleving in/van het centrum.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	3.500,00			
2023	3.500,00			
2024	3.500,00			
2025	3.500,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Geen consequenties voor fte's.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		-2.500,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Eenmalig € 2.500 voor verwijderen fontein.			

ONDERHOUD EN RENOVATIE SPORTACCOMMODATIES

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Sportaccommodaties

Volgnummer 50

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De sportvelden en atletiekbaan voor breedtesport worden niet meer onderhouden en gerenoveerd.

Relevant beleid

Sportaccommodatiebeleid en de Sport- en beweegvisie (In Heerenveen beweegt het 2017-2025).

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De sportvelden op sportaccommodaties worden niet meer onderhouden en gerenoveerd door de gemeente. Op den duur verdwijnen deze voorzieningen in onze gemeente. Dit staat haaks op de lange termijn doelen (herkenbaar en versterkt (top)sportprofiel).	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Verenigingen moeten zelf de sportvelden onderhouden. Gezien de kosten die dit met zich mee brengt, is dit niet realistisch. Sportverenigingen en sportaccommodaties verdwijnen hierdoor. En zo zijn er minder mogelijkheden om te sporten en te bewegen binnen onze gemeente. Ook mist een deel van de inwoners (vooral jongeren) een uitlaatklep en een plek waar ze zich thuis voelen.	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Het stoppen van het onderhoud bij sportverenigingen zorgt voor onrust. Hierdoor is qua tijd in eerste instantie meer inzet nodig.	Groot

Risico op de lange termijn	Door het verdwijnen van sportaccommodaties bestaat de kans dat er meer overlast komt. Hierdoor is inzet nodig van maatschappelijk werk, politie enzovoort. Er is sprake van kapitaalsvernietiging wanneer de sportaccommodaties verdwijnen.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	600.000,00			
2023	671.680,00			
2024	672.397,00			
2025	673.121,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	De gevolgen van deze ombuiging zitten vooral op de afdeling Realisatie en wijkbeheer. Mochten op lange termijn - na 2025 - de sportaccommodaties en sportverenigingen verdwijnen dan zorgt dit voor een besparing op de afdeling MO van ongeveer 0,7 fte.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€	€ Overig		Overhead
2022				-
2023		-78.760,00		
2024				-
2025				-
Toelichting	Betreft subsidieafbouw/frictie.			

HUISVESTING BASISSCHOLEN DE GREIDEN

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Onderwijs

Volgnummer 51

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het uitstellen van de (her)huisvesting van de scholen Het Kompas/Ekke de Haan en Het Vogelnest en de Roerganger.

Relevant beleid

IHP BO 2016

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	De gemeente is op dit moment nog niet wettelijk verplicht om de schoolgebouwen te renoveren of tot nieuwbouw te komen. Gezien de leeftijd van de gebouwen (ongeveer 40 jaar) zijn de gebouwen afgeschreven. Op dit moment loopt een haalbaarheidsonderzoek waaruit een toekomstperspectief moet komen. Renovatie of nieuwbouw is een logische uitkomst. Het nu niet renoveren of de nieuwbouw van de schoolgebouwen is uitstel van de investering. De gemeente wordt immers - door de staat van de schoolgebouwen - op langere termijn wettelijk wel verplicht om de gebouwen te renoveren of te zorgen voor nieuwbouw.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Het niet renoveren of vernieuwen van de schoolgebouwen zorgt ervoor dat we in onze gemeente met verouderde schoolgebouwen zitten. Dit heeft invloed op het geven van goed onderwijs en de verduurzamingsopdracht.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De gemeente komt de afspraken die staan in het IHP BO met de schoolbesturen niet na. Dit zorgt voor onrust bij de schoolbesturen. Ook doet het iets met het vertrouwen tussen de direct betrokken schoolbesturen, maar ook de overige schoolbesturen en de gemeente. Wettelijk gezien kunnen we de renovatie/nieuwbouw uitstellen omdat de gebouwen nog in een redelijke staat zijn. Echter, het is uitstel van een wettelijke verplichting die we één of enkele jaren daarna moeten nakomen. Ook loopt het haalbaarheidsonderzoek en dus gesprekken met de schoolbesturen al enkele maanden. Dit moeten we stopzetten.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022				
2023				
2024				
2025				
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€	€ Overig		Overhead
2022		427.000,00		-
2023		427.000,00		-
2024		612.000,00		-
2025				-
Toelichting	In 2022 staat de (her)huisvesting van de scholen Ekke de Haan en het Kompas gepland en in 2024 het Vogelnest en de Roerganger.			

UTINGERADEELHAL

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Sportaccommodaties

Volgnummer 52

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De subsidie voor de exploitatie van de Utingeradeelhal Akkrum stopzetten.

Relevant beleid

Sportaccommodaties

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Door het stopzetten van de exploitatiesubsidie is het risico reëel dat de stichting de Utingeradeelhal niet meer kan exploiteren. Met als gevolg dat een belangrijke voorziening verdwijnt in Akkrum. Dit staat haaks op de lange termijn doelen (herkenbaar en versterkt (top) sportprofiel).	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Vrijwilligers uit Akkrum exploiteren de Utingeradeelhal. Het stopzetten van de subsidie komt onverwacht en heeft grote impact op het voortbestaan van de sporthal. De sporthal wordt veel gebruikt door verenigingen en inwoners in Akkrum en rondom Akkrum.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Het zorgt voor onrust bij de stichting en de gebruikers van de Utingeradeelhal. De stichting zegt waarschijnlijk het huurcontract op. Hierdoor komt het gebouw in zijn geheel weer terug bij de gemeente. De gemeente staat dan voor de keuze om de Utingeradeelhal te slopen, verkopen of zelf de exploitatie te doen.	Groot
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvormogen	€ 20.000 structureel	Structuureel

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022				
2023	20.000,00			
2024	20.000,00			
2025	20.000,00			
Toelichting	De huur die de gemeente ontvangt (€ 20.000) valt ook weg.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€	€ Overig		Overhead
2022				-
2023		-22.000,00		
2024				-
2025				-
Toelichting	Betreft subsidieafbouw.			

CULTUUR

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Cultuur en recreatie

Volgnummer 53a

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

We leggen een samenwerkingstaakstelling op voor onze vier culturele partners ingaande 2023.

Relevant beleid

Cultuurnota

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Cultuur verrijkt. We moeten voorkomen dat een vershraling van het aanbod van cultuur optreedt. Dat heeft impact op de aantrekkelijkheid, leefbaarheid en ontwikkeling van onze lokale maatschappij. De vraag van de inwoners moet vertaling krijgen en door hierin samen te werken levert dat meerwaarde op.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Volledig stoppen met subsidie of sluiting van een vestiging is onomkeerbaar. Dit heeft impact op iedere inwoner in onze gemeente. Het raakt de leefbaarheid, de ontwikkelingsmogelijkheden, het welzijn, de werkgelegenheid en economie en de gehele cultuursector an sich. Deze ombuiging/taakstelling kan echter een impuls geven aan culturele samenwerking.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Gemiddeld
Risico op de lange termijn		Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022				
2023	200.000,00			
2024	200.000,00			
2025	200.000,00			
Toelichting	Alle culturele voorzieningen en instellingen vertegenwoordigen een waarde van € 3,7 miljoen. Dit is inclusief Posthuis a € 1,3 miljoen . We kunnen dus kiezen voor een collectieve taakstelling van bijvoorbeeld 10% en/of verkoop van de Rinkelbom en het onderbrengen van de functie van cultuureducatie bij de scholen. Een optie is ook om de bibliotheek als keypartner in de centrumvisie overeind te houden, maar wel de vestigingen in Akkrum en/of Jubbega te sluiten.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023		-140.000,00		-
2024		-80.000,00		-
2025				-
Toelichting	110% van 200.000 opnemen als frictiekosten.			

CULTUUR (OVERIGE OPTIE)

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Cultuur en recreatie

Volgnummer 53b

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Ombuigingsmogelijkheid is om de financiële ondersteuning te stoppen aan culturele instellingen en organisaties in de gemeente Heerenveen. Dit betekent dat we stoppen met subsidiëring van alle 6 culturele partners en andere subsidies voor incidentele stimulering van cultuureducatie en cultuur in de gemeente. Onze partners zijn onder meer Ateliers Majeur, De Bibliotheek, Museum Heerenveen, Oranjewoud Festival en museum Belvedere en vele anderen. In deze ombuigingsmogelijkheid is ook het Posthuis meegenomen. In de bijlage zijn de afzonderlijke cultuuronderdelen en de daarmee gemoeide financiële middelen beschreven.

Relevant beleid

Cultuurnota

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Cultuur verrijkt. Verschraving van het aanbod van cultuur heeft impact op de aantrekkelijkheid, leefbaarheid en ontwikkeling van onze lokale maatschappij. De maakindustrie verdwijnt. Jong en oud moeten in onze gemeente op zoek naar andere vormen van vermaak, educatieve ontwikkeling en kunnen genieten in de eigen gemeente van cultuurhistorie.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Stoppen heeft impact op iedere inwoner in onze gemeente. Het raakt daarnaast de werkgelegenheid/economie en de gehele cultuursector. Daarnaast is cultuureducatie van groot belang bij de ontwikkeling van kinderen en jongeren; cultuur vergroot het leervermogen van kinderen en jongeren. Specifiek de taken van de bibliotheek zijn daarnaast ook nog van groot belang voor het omgaan met informatie (analoog en digitaal); juist voor inwoners die hier extra ondersteuning bij nodig hebben is de bibliotheek van groot belang; stoppen zal achterstanden alleen maar vergroten.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Groot
Risico op de lange termijn		Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022				
2023	3.500.000,00			
2024	3.500.000,00			
2025	3.500.000,00			
Toelichting	Alle 6 culture partners + alle overige subsidie vertegenwoordigen een waarde van 3,7 miljoen. Dit is de maximale variant. Er zijn verschillende varianten mogelijk. In een aparte format wordt voorstel college toegelicht van ombuiging voor € 200.000.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023	710.000,00		10,10	177.500,00
2024	710.000,00		10,10	177.500,00
2025	710.000,00		10,10	177.500,00
Toelichting	Dit betreft volledige formatie Posthuis + formatie op regie en beleid als gekozen wordt om met alle taken op gebied van cultuur te stoppen			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023	-710.000,00	-3.850.000,00		-177.500,00
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictie subsidies € 3.850.000 (110%) en frictie personeel 100%) . Daarnaast nog kosten accommodatie (kapitaalslasten en beheer en onderhoud) van € 299.000 nog nader uit te werken. Zal uiteindelijk ook bespaard kunnen worden.			

Gesubsidieerde instellingen	Begroting dienstjaar
	2021
Bibliotheek: Inzet culturele samenwerking	31.847
Bibliotheek	992.757
Ateliers Majeur	690.976
Inzet culturele samenwerking	18.754
Museum Heerenveen	410.472
Museum Heerenveen - huur Heerenveense School vm V.V.V.	19.061
Museum Heerenveen - Frontoffice toeristische activiteiten	8.603
Museum Heerenveen - huur Stg. De Heerenveense School	14.733
Muziekkorpsen	13.827
Tomke - subsidie	2.850
AFUK - subsidie	4.811
Uur Cultuur - Stg. Keunstwurk	3.752
Comité Soarremoarre 8-11	206
Concert 4-5 koren CVF, TK en COV	1.030
Mannekoor Credo Oranjeconcert 27-4	515
Open monumentendag Oud Heerenveen	824
Subs.Cult.activiteiten kwetsbare inwoners	15.455
Herdenking 4-5 Akkrum	372
Herdenking 4-5 Raad van Kerken	844
Oranjewoud Festival	25.758
Museum belvedere	51.515
Stifting Akkrum Ald en Nij	691
Stifting Aldheidkeamer U. Bottema	691
Subsidie Bevorderen Amateurkunst	34.000
Monumentenstichting Boarnsterhim	23.223
Molen Welgelegen	16.016
Tjongermolen/De Fryske Mole	2.622
Molenstichting De Lege Midden Mellemolen	2.754
Posthuis	1.357.715
Totaal Cultuur	3.746.674

GYMMATERIALEN

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Onderwijs

Volgnummer 54

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De gymmaterialen niet meer doorontwikkelen.

Relevant beleid

Onderwijs en sportaccommodatiebeleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Geen directe impact.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het niveau van de materialen in de gymzalen is relatief hoog. Wel is doorontwikkeling niet mogelijk, naar bijvoorbeeld digitale opties. Dit staat haaks op de sport- en beweegvisie, speerpunt 1 actielijn 4.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Mogelijke risico's door onveiligheid van materialen.	Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	13.750,00			
2023	13.500,00			
2024	13.250,00			
2025	13.000,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Heeft geen invloed op de benodigde ambtelijke inzet. Mogelijk meer tijd nodig voor uitleg en controle materialen.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

EVENEMENTEN BUITENDORPEN

Strategische doelstelling Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

Thema Wonen en leven

Product Evenementen

Volgnummer 55

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Bedrag kan worden gehalveerd of verdwijnen. Het bedrag is bedoeld om een impuls te geven aan evenementen in de dorpen. Deze evenementen dragen bij aan de leefbaarheid, vitaliteit en sociale cohesie. Evenementen dragen bij aan het DNA van de dorpen, aan de culturele identiteit. Daarnaast hebben sommige evenementen een economische impact (bestedingen) en dragen ze bij aan ons imago. Evenementen met oud en nieuw dragen ook bij aan de veiligheid (verminderen vernielingen en onveiligheid).

Relevant beleid Cultuur/leefbaarheid dorpen en veiligheid, hoofdlijnenakkoord, strategische agenda, economisch beleid 2020-2030

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Het is geen wettelijke taak.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	We leveren een relatief bescheiden bijdrage aan de evenementen in onze gemeente.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Inzet van dit budget draagt bij aan: - Herkenbaar en versterkt (top)sportprofiel - Stevige regionale functie op gebied van cultuur, recreatie en detailhandel - Aanbod op gebied van evenementen, cultuur en recreatie is aantrekkelijk - Boeren en (recreatie)ondernemers in het buitengebied hebben economisch perspectief - Leefbaarheid op het platteland is toegenomen	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het huidige subsidiebedrag is beperkt. Toch geeft het soms net even een boost om een activiteit te organiseren in de dorpen wat de leefbaarheid ten goede komt. Het gaat om kleine en grote dorpsfeesten. Maar ook om bekende evenementen in onze buitendorpen die deze bijdragen hard nodig hebben. Als gevolg van de huidige economische situatie staat mogelijk de lokale sponsoring voor diverse evenementen onder druk. Het schrappen van dit budget versterkt dit nog. Hierdoor zijn evenementen niet meer mogelijk.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	- Evenementen hebben invloed op de aantrekkelijkheid van woon- en recreatief klimaat. - Geen bezoekers, geen bestedingen. - Imago van ondernemende sportieve gemeente kalft af.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Zie risico op korte termijn	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	-			
2023	30.000,00			
2024	30.000,00			
2025	30.000,00			
Toelichting	Betreft diverse subsidies aan evenementen organisatoren, die lang-jarig worden verstrekt.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023	770,00		0,01	192,50
2024	770,00		0,01	192,50
2025	770,00		0,01	192,50
Toelichting	Besparing opstellen subsidiebeschikkingen (verlenen) is maximaal 20 uur per jaar (€ 770).			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023	-770,00	-33.000,00		-192,50
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictie € 33.000 en 100% voor personeel.			

Lange termijn doelstelling

Strategische Agenda:

Staan voor de kwaliteit en veerkracht van een veranderend landelijk gebied

VEENWEIDE

Strategische doelstelling **Staan voor de kwaliteit en veerkracht van een veranderend landelijke gebied**

Thema **Wonen en leven**

Product **Planologisch beleid**

Volgnummer **56**

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het budget bestaat uit € 10.000 voor een strategisch adviseur veenweide (gezamenlijk met andere veenweidegemeenten). Daarnaast is er een structureel bedrag van € 60.000 voor investeringen in het veenweidegebied.

Relevant beleid Veenweideprogramma 2021-2030 + Gebiedsplan
Aldeboarn-de Deelen (in ontwikkeling)

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De veenweideproblematiek neemt toe in omvang. Dit heeft gevolgen voor de (economische) vitaliteit van het gebied, de CO2-uitstoot, funderingen van gebouwen, (gemeentelijke) infrastructuur en de natuur.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De grote opgebouwde energie bij de gebiedscommissie en werkgroepen in het veenweidegebied gaat verloren doordat de middelen voor uitvoering ontbreken. Dit beschadigt het vertrouwen in de gemeente .	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Frictiekosten met betrekking tot strategisch adviseur veenweide + het mis lopen van de beschikbare co-financiering. Op korte termijn geen gevolgen voor andere budgetten in de begroting.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Door het voortschrijden van de veenweideproblematiek kunnen op de lange termijn kosten ontstaan voor de gemeente. Bijvoorbeeld in het onderhoud van de openbare ruimte (riolering en wegen) of omdat de gemeente om ondersteuning wordt gevraagd bij funderingsproblemen.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	60.000,00			
2023	60.000,00			
2024	60.000,00			
2025	60.000,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022		10.000,00		-
2023		10.000,00		-
2024		10.000,00		-
2025		10.000,00		-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Lange termijn doelstelling

Strategische Agenda:

Gezond en veilig op kunnen groeien en door-
groeien naar een fatsoenlijk verrijkt bestaan

FRYSK (OMBUIGING 50%)

Strategische doelstelling Gezond en veilig op kunnen groeien en doorgroeien naar een fatsoenlijk verrijkt bestaan

Thema Wonen en leven

Product Cultuur en recreatie

Volgnummer 57a

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het gebruik van de fryske taal minder stimuleren.

Relevant beleid

Kadernota en Verordening Fries, raadsbesluit 28 mei 2018 en uitvoeringsprogramma Fries, collegebesluit 26 januari 2021 en Bestuursafpraak met provinsje Fryske Taal uit 2013

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Het stimuleren is een wettelijk taak. Het mogen gebruiken van het Fries in woord en geschrift als 2e rijkstaal is een wettelijk recht voor iedereen. Het opstellen van Fries taalbeleid en een Verordening is wettelijk verplicht.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Het stimuleren van het gebruik van het Fries gebeurt niet alleen reactief op aanbod van derden. Het gebeurt ook door proactief te zijn door bijvoorbeeld: - Cursussen voor onze organisatie aan te bieden (praten, luisteren, lezen en schrijven) - Workshops te organiseren - Te communiceren over elke extern aanbod waar we 'aan mee doen'. Veelal zijn dat online acties van bijvoorbeeld AFUK en/of provinsje.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Verlaging van het uitvoeringsbudget kan gerealiseerd worden middels versobering en temporisering van de uitvoeringsacties.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Geven we in de communicatie intern en extern minder proactief aandacht tot het basisniveau. De leidt tot het mogelijk (verder) verslechteren van de huidige positie van het Fries binnen en buiten onze organisatie en tot maatschappelijke en culturele armoede.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Dit kan er voor zorgen dat met name kwetsbare inwoners zich niet of minder 'thuis' voelen als ze Fries. Ook kan er onrust ontstaan bij partner die het stimuleren van de Friese taal een warm hart toedragen.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting			Kans
Risico op de korte termijn				Klein
Risico op de lange termijn				Midden
Weerstandsvermogen	€			

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	18.500,00			
2023	18.500,00			
2024	18.500,00			
2025	18.500,00			
Toelichting	Halvering van het huidige budget van € 37.000			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Deze ombuiging heeft geen impact op de bedrijfsvoering.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

FRYSK (OVERIGE OPTIE)

Strategische doelstelling Gezond en veilig op kunnen groeien en doorgroeien naar een fatsoenlijk verrijkt bestaan

Thema Wonen en leven

Product Cultuur en recreatie

Volgnummer 57b

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het gebruik van de Fryske taal op minimaal (wettelijk verplicht) niveau stimuleren.

Relevant beleid

Kadernota en Verordening Fries, raadsbesluit 28 mei 2018 en uitvoeringsprogramma Fries, collegebesluit 26 januari 2021 en Bestuursafpraak met provinsje Fryske Taal uit 2013.

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Het stimuleren is een wettelijk taak. Het mogen gebruiken van het Fries in woord en geschrift als 2e rijkstaal is een wettelijk recht voor iedereen. Het opstellen van Fries taalbeleid en een Verordening is wettelijk verplicht voor een gemeente.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Het op een minimaal niveau stimuleren van het Fries in de communicatie intern en extern en beperken tot de (wettelijke) positie van het Fries in onze gemeente, betekent het mogelijk (verder) verslechteren van de huidige positie van het Fries binnen en buiten onze organisatie. Dit leidt tot maatschappelijke en culturele armoede. Het respecteren van ieders taal hoort bij een beschaafde samenleving. Hiervan de prachtige vruchten te zien en te horen leidt tot een verrijkt bestaan.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het zorgt ervoor dat met name kwetsbare inwoners zich niet of minder gerespecteerd voelen als ze Fries. Dit geldt met name in de 1e lijnscontacten waarbij zorg- en hulpvragen helder moeten worden. Er ontstaat onrust. Niet alleen bij personeel en inwoners, maar ook bij andere gemeenten en partners.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn	Alsnog bekostiging van stimuleringsmaatregelen.	Midden
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	18.500,00			
2023	18.500,00			
2024	18.500,00			
2025	18.500,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

VLUCHTELINGENWERK

Strategische doelstelling Gezond en veilig op kunnen groeien en doorgroeien naar een fatsoenlijk verrijkt bestaan

Thema Zorg en welzijn

Product Maatschappelijk dienstverlening

Volgnummer 58

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

We stoppen met subsidiëring van Vluchtelingenwerk als maatschappelijke steunorganisatie die zich inzet voor maatschappelijke begeleiding van statushouders en hun kinderen.

Relevant beleid Kadernota Sociaal Domein en uitvoeringsplan Schulden, Laaggeletterdheid en Armoede

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Ouders met kinderen die gevlucht zijn en in onze gemeente komen wonen, worden direct geraakt. Zij kunnen minder of niet meer meedoen omdat niemand ze de weg wijst. Het heeft impact op de kansengelijkheid, de leefbaarheid en geluksbeleving.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het verkleint de start en ontwikkelingskansen in het onderwijs, werk, werkgelegenheid, in de sport en cultuursector.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	188.000,00			
2023	188.000,00			
2024	188.000,00			
2025	188.000,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		-206.800,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictiekosten voor de afbouw van de subsidie.			

BOA'S OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Strategische doelstelling Gezond en veilig op kunnen groeien en doorgroeien naar een fatsoenlijk verrijkt bestaan

Thema Wonen en leven

Product Openbare orde/rampenbeheersing

Volgnummer 59

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Stoppen met de inzet van BOA's op het gebied van openbare orde en veiligheid (OOV).

Relevant beleid

Integrale Veiligheidsbeleid, Algemene Plaatselijke Verordening

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact op het doel om veilig op te kunnen groeien en leven is gemiddeld. Er wordt geen aandacht meer besteed aan aanpak gedrag/bezigheden. Dit heeft effect op het (gevoel van) veiligheid en de kwaliteit van de leefomgeving.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De maatschappelijke impact van het stoppen met BOA-toezicht en handhaving op het gebied van openbare orde en veiligheid is op dit moment waarschijnlijk gemiddeld. Op de lange termijn is dit echter groot. Er wordt geen aandacht meer besteed aan de aandacht van: - drugsoverlast/-panden - ondermijning - toezicht bij evenementen, coronacrisis, horeca en in het openbaar gebied op onder andere fietsers in voetgangerszones en loslopende honden	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Verborgen uitwassen in de samenleving zoeken de weg van de minste weerstand. Denk aan drugspanden en ondermijning. Gemeenten die niets doen aan dergelijke illegale praktijken trekken deze activiteiten aan als een magneet.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	In het verlengde van wat we stellen bij de korte termijn, zien we een ontwikkeling in ongewenst gedrag en ongewenste activiteiten. Een terugtrekkende politie in deze zorgt voor een nog grotere rol en verantwoordelijkheid van gemeenten. Als we hier als gemeente geen aandacht aan besteden worden de problemen op de lange termijn groot.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	120.000,00			
2023	120.000,00			
2024	120.000,00			
2025	120.000,00			
Toelichting	Er is een budget van € 120.000 voor BOA's openbare orde en veiligheid. Dit is de dekking van een contract met een externe partij die BOA's OOV levert.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Lange termijn doelstelling

Strategische Agenda:

Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving
(ook als het even niet meer lukt)

STOPPEN KWIJTSCHELDING RIOOL- EN AFVALSTOFFENHEFFING

Strategische doelstelling	Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)
Thema	Wonen en leven
Product	Afvalinzameling
Volgnummer	60

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Kwijtscheldingen op afvalstoffenheffing en rioolheffing beperken of afschaffen.

Voor 2022 hebben we de kwijtscheldingen als volgt opgebouwd:

- Afvalstoffenheffing: 435k (100% van het vaste deel en een korting op het variabele deel): geheel of gedeeltelijk af te schaffen
 - Riolering: 353k (100%): geheel of gedeeltelijk af te schaffen
 - Medisch afval: 15k (50% van het variabele deel): geheel of gedeeltelijk af te schaffen.
- Dit format moeten we in samenhang met het format van BFJZ over ombuiging OZB bezien.

<i>Relevant beleid</i>	Duurzaamheid, beleid sociaal domein (armoedebeleid), watertakenplan
------------------------	---

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	De kwijtscheldingen zijn niet wettelijk. Het is gemeentelijke beleidsvrijheid om dit toe te passen.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Toewijzing gebeurt op basis van standaardnormen. We hanteren momenteel 100% van de bijstandsnorm. Keuze voor het uitvoeringsniveau hebben wij gehanteerd dat 100% kwijtschelding is "hoog", een lager percentage leidt tot basis of laag niveau.
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	Sprake van neutraal effect. Afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn 100% kostendekkend. Afschaffing kwijtschelding leidt tot lagere heffingstarieven/eenheid. Er kan alleen sprake zijn van een ombuiging als de belastingruimte die ontstaat door geen of lagere kwijtschelding wordt ingezet door verhoging van de OZB.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	(Gedeeltelijke) afschaffing van kwijtscheldingen op afval en riolering leidt tot een lastenverzwaring van deze kwetsbare groep mensen. Het staat daarmee haaks op het strategisch doel om passende ondersteuning te geven om mee te doen in onze samenleving, ook als het even niet meer lukt.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	"De gemeente bezuinigt over de rug van de kwetsbaarste groep" en de solidariteitsgedachte staat onder druk. De gedeeltelijke kwijtschelding voor medisch afval is in het leven geroepen speciaal voor de kwetsbare groep chronisch zieken die ondanks incontinentie, stoma of dialyse (nog) thuis kan blijven wonen. Deze groep is door diftar+ met onevenredig hoge kosten geconfronteerd.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Een belastingsplichtige die de belastingen gewoonweg niet kan betalen, kan door het opheffen van de kwijtschelding niet ineens wel betalen. Die aanslag zal uiteindelijk oninbaar blijken, terwijl we in het invorderproces oninbare invorderkosten hebben gemaakt. Effect hiervan is dat op een later moment extra heffing nodig is om 100% kostendekkend te blijven.	Groot
Risico op de lange termijn	Idem. Meer werk en kosten voor de afdeling MO en BFJz (€ 17.500, opgenomen onder financieel effect bedrijfsvoering structureel). Verder geeft dit druk op het sociaal domein (afdeling MO) in de begeleiding uitkeringsgerechtigden, inschatting financieel effect onbekend. Risico op oninbaar schatten we in op 50%. Daarom is hieronder 400k in het weerstandsvermogen opgenomen. Ook kan sprake zijn van een verschuiving naar (bijzondere) bijstand, waarmee deze ombuiging niet wordt gerealiseerd.	Midden
Weerstandsvermogen	€ 400.000,00	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	803.000,00			
2023	826.000,00			
2024	849.000,00			
2025	872.000,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	-17.500,00		-0,30	-4.375,00
2023	-17.500,00		-0,30	-4.375,00
2024	-17.500,00		-0,30	-4.375,00
2025	-17.500,00		-0,30	-4.375,00
Toelichting	Het leidt tot hogere kosten voor het innen van de oninbare vorderingen (afdeling BBFjZ). Inschatting van 0,3 fte in schaal 7 = € 17.500 aan kosten.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

SUBSIDIEVERSTREKKING

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Zorg en welzijn

Product WMO

Volgnummer 61

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

We subsidiëren jaarlijks (lokale) organisaties, die op enige manier een bijdrage leveren aan de leefbaarheid in de dorpen of wijken. Deze subsidies kunnen we verlagen of afschaffen.

Relevant beleid kadernota sociaal beleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Het verlagen of afschaffen van deze subsidies is van invloed op de participatie van inwoners.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het niet meer ondersteunen van lokale initiatieven is van invloed op de leefbaarheid in wijken en dorpen en op de participatie van individuele inwoners.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Organisaties en inwoners zullen zich verzetten tegen het wegvallen van subsidies.	Groot
Risico op de lange termijn	Met een zich terugtrekkende overheid wordt particulier initiatief gestimuleerd.	Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022				
2023	17.300,00			
2024	34.600,00			
2025	52.000,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	-			-
2023	-			-
2024	-			-
2025	8.000,00		0,10	2.000,00
Toelichting	Na de afbouw van de subsidies is 0,1 fte minder formatie nodig.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025	-8.000,00	-57.200,00		-2.000,00
Toelichting	Voor de afbouw van subsidies wordt rekening gehouden met 110% frictiekosten en 100% voor afbouw personeel.			

BIJZONDERE BIJSTAND

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Zorg en welzijn

Product Bijstand

Volgnummer 62

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

- Strenger beleid om in aanmerking te komen voor bijzondere bijstand.
- Preventief beleid uitrollen waardoor minder inwoners een beroep hoeven te doen op bijzondere bijstand. Bijvoorbeeld de huidige vroegsignalering van schulden.

Relevant beleid

Kadernota sociaal domein, beleidsregels voor bijzondere bijstand

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Bijzondere bijstand is een open einde regeling maar we kunnen de draakkrachtberekening aanpassen en minder kosten vergoeden.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact voor inwoners met een lager inkomen is het grootst omdat zij een beroep doen op de bijzondere bijstand.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De doelgroep vertegenwoordigt de meest kwetsbaren in onze samenleving in die zin dat het gaat om mensen die leven van een minimum inkomen. Zij kunnen aanlopen tegen bijzonder kosten die ze moeten maken en waarvoor niet gespaard kon worden hetzij vooraf hetzij achteraf (het gaat over zo'n 15% van onze huishoudens).	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Gaat effect hebben op gezondheid, mee kunnen doen, kunnen leven van een fatsoenlijk verrijkt bestaan, meer schuldenproblematiek.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	180.000,00			
2023	180.000,00			
2024	180.000,00			
2025	180.000,00			
Toelichting	10% taakstelling op het budget van € 1,8 miljoen.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Niet. Mensen blijven aanvragen. We wijzen hen dan op basis van draagkracht en/of omdat kosten simpelweg niet meer voor vergoeding in aanmerking komen.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

PARTICIPATIE LAAGGELETTERDHEID

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Werken en ondernemen

Product Participatie

Volgnummer 63a

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Geen apart budget voor activiteiten voor de aanpak van laaggeletterdheid. Integraal opnemen in bestendig beleid re-integratie en flankerend beleid sociaal domein (uitvoering gezondheid, werk, dienstverlening).

Relevant beleid Kadernota sociaal beleid, Participatieverordening, Uitvoeringsplan Werk, Uitvoeringsplan Schulden, Laaggeletterdheid en Armoede

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Er is minder financiële ondersteuning voor de aanpak om mee te kunnen komen in de samenleving.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	We investeren op een andere manier op dit onderwerp. Het college heeft € 125.000 beschikbaar gesteld in het hoofdlijnenakkoord. We zorgen mede door het uitvoeringsprogramma dat het onderdeel is van bestaand beleid en is ingebed.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn	Minder ontwikkelingkansen.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	125.000,00			
2023	125.000,00			
2024	125.000,00			
2025	125.000,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Deze post is gerelateerd aan externe inhuur.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

PARTICIPATIE/RE-INTEGRATIE (OVERIGE OPTIE)

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Werken en ondernemen

Product Participatie

Volgnummer 63b

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het gaat hier om verschillende budgetten met hetzelfde doel (Clustering van regel 141-144): geen re-integratietrajecten/-projecten meer gericht op werk en/of sociale activering voor mensen in de bijstand inclusief statushouders.

Relevant beleid Kadernota sociaal beleid, Participatieverordening, Uitvoeringsplan Werk, Uitvoeringsplan Schulden, Laaggeletterdheid en Armoede

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Deels wettelijk, deel niet wettelijk. Het is "ondersteuning bieden voorzover het college dit noodzakelijk acht".
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Inwoners blijven langer in de bijstand. Gezinnen kunnen niet doorgroeien naar een fatsoenlijk verrijkt bestaan. Er zijn minder kansen om mee te kunnen doen in de samenleving. Heeft gevolgen voor onze arbeidsmarkt-structuur. Verhouding rijk-arm.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Hiermee geven we als gemeente het signaal af dat we er "alleen" zijn voor de mensen met de sociaal economische beste papieren. Het gaat om 1500 mensen in de bijstand. In totaal leven zo'n 4000 huishouden op of net boven het bestaansminimum.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Minder ondersteuning, sociale activering en reïntegratie leidt tot minder uitstroom uit de bijstand en dus hogere kosten van bijstand.	Groot
Risico op de lange termijn	Minder ontwikkelingkansen, meer uitgaven bijstandsuitkeringen, groeiende kloof arm-rijk, arbeidsmarktprojecten doen we met veel lokale partijen en zij hebben hierdoor ook minder inkomsten/werkgelegenheid.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	586.000,00			
2023	586.000,00			
2024	586.000,00			
2025	586.000,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	1.105.500,00		15,00	276.375,00
2023	1.105.500,00		15,00	276.375,00
2024	1.105.500,00		15,00	276.375,00
2025	1.105.500,00		15,00	276.375,00
Toelichting	Met de reïntegratietaken als hierboven benoemd zijn 15 fte gemoeid.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-1.105.500,00			-276.375,00
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictie personeel 100%.			

WMO ALGEMENE VOORZIENING

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Zorg en welzijn

Product WMO

Volgnummer 64

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

We hebben in Heerenveen een aantal algemene voorzieningen, die versoerd kunnen worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de inloop voorziening van de GGZ of onze bijdrage aan de regionale aanpak van mensen met verward gedrag. Ook kunnen we stoppen met de pilot bemoeizorg.

Relevant beleid kadernota sociaal beleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact van deze maatregelen is groot voor een kwetsbare groep, die afhankelijk is van deze voorzieningen. We verbreken daarmee voor deze groep de belofte dat iedereen mee mag doen in de samenleving.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De impact van deze maatregel is klein omdat het gebruikelijk is dat mensen betalen voor hun vervoer. Een bijdrage van € 0,20 per kilometer komt overeen met de kosten van het openbaar vervoer.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	geen	Klein
Risico op de lange termijn	geen	Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022				
2023	172.000,00			
2024	172.000,00			
2025	172.000,00			
Toelichting				

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025	-			-
Toelichting	Het heeft geen structureel effect op bedrijfsvoering.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023		-189.000,00		-
2024				-
2025				-
Toelichting	Er wordt rekening gehouden met 110% frictiekosten.			

SPORTSTIMULERING (BUURTSPORTCOACHES)

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Zorg en welzijn

Product Sport

Volgnummer 65a

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De gemeente subsidieert Sport Fryslân voor de inzet van 10 buurtsportcoaches. Hiervan zijn zeven actief in het onderwijs. Het onderwijs draagt nu € 67.500 bij in de kosten van hun inzet. De gemeentelijke subsidie kan met € 100.000 per jaar worden verlaagd door:

1. De bijdrage van het onderwijs met € 100.000 te verhogen
2. De inzet in het onderwijs terug te brengen van naar vijf buurtsportcoaches
3. Een mix van 1 en 2 (€ 50.000 extra bijdrage onderwijs en de inzet terugbrengen naar zes buurtsportcoaches)

Relevant beleid

Lokaal sportbeleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Verminderen van de inzet van de buurtsportcoaches heeft invloed op 'Gezond opgroeien' en Participatie.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het verminderen van inzet van buurtsportcoaches op scholen heeft invloed op het bewegen en de sportstimulering van kinderen.	Klein

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	- Kinderen worden minder geactiveerd om te gaan sporten. - Minder bewegen en minder sportstimulering op scholen geeft een deukje in het sportstad imago van Heerenveen.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Als kinderen minder worden gestimuleerd om te gaan sporten, kan dat voor een kleine groep op lange termijn gezondheidsrisico's met zich mee brengen.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	-			
2023	100.000,00			
2024	100.000,00			
2025	100.000,00			
Toelichting	Indien de ombuiging wordt gerealiseerd door het verlagen van de subsidie aan Sport Fryslân, dan wordt dit vanaf 2023 geëffectueerd.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Deze ombuigingen hebben geen effect op de bedrijfsvoering.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023		-70.000,00		-
2024		-40.000,00		-
2025				-
Toelichting	Indien de ombuiging wordt gerealiseerd door het verlagen van de subsidie, dan houden we rekening met 110% frictiekosten.			

SPORTSTIMULERING (BUURTSPORTCOACHES) (OVERIGE OPTIE)

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Zorg en welzijn

Product Sport

Volgnummer 65b

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De gemeente subsidieert Sport Fryslân voor de inzet van 10 buurtsportcoaches. De inzet van buurtsportcoaches kan volledig worden stop gezet.

Relevant beleid lokaal sportbeleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Volledig stoppen met de inzet van de buurtsportcoaches heeft invloed op "Gezond opgroeien" en Participatie.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het stoppen met de inzet van buurtsportcoaches heeft invloed op het bewegen en de sportstimulering.	Klein

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Kinderen worden minder geactiveerd om te gaan sporten. Minder bewegen en minder sportstimulering op scholen geeft een deukje in het sportstad imago van Heerenveen.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Als kinderen minder worden gestimuleerd om te gaan sporten kan dat voor een kleine groep op lange termijn gezondheidsrisico's met zich mee brengen.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	-			
2023	132.000,00			
2024	264.000,00			
2025	400.000,00			
Toelichting	Afbouw van subsidieverlening wordt gestart vanaf 2023.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025	40.000,00		0,50	10.000,00
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023		-440.000,00		-
2024				-
2025	-40.000,00			-10.000,00
Toelichting	Indien de ombuiging wordt gerealiseerd door het verlagen van de subsidie wordt rekening gehouden met 110% frictiekosten en en 100% voor afbouw personeel.			

WMO-MAATWERKVOORZIENING (Huishoudelijke hulp)

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Zorg en welzijn

Product WMO

Volgnummer 66a

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Om zelfstandig te kunnen blijven wonen, hebben ruim 1500 inwoners ondersteuning bij het huishoudelijk werk via de Wmo. Gemiddeld wordt per week tussen 2,5 en 3 uur hulp ingezet. De indicatie voor huishoudelijke hulp wordt voor deze groep met gemiddeld een half uur per week (of 1 uur per 2 weken of 26 uur per jaar) verlaagd.

Relevant beleid

Kadernota sociaal beleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact van deze maatregelen is voor de meeste mensen 'gemiddeld'. Er is een groep waarvoor deze maatregel tot gevolg heeft dat ze niet meer zelfstandig kan wonen. Hiervoor gaan we de werkelijke ondersteuningsbehoefte opnieuw beoordelen.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De maatregel veroorzaakt onrust onder de doelgroep.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	De omzetting van de indicaties van ruim 1.500 Wmo-cliënten vraagt incidenteel extra inzet.	Klein
Risico op de lange termijn	Deze ombuiging wordt ongedaan gemaakt door de stijging van het aantal mensen dat de komende jaren gebruik moet maken van Wmo-voorzieningen. Dit is een gevolg van de vergrijzing.	Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	1.000.000,00			
2023	1.000.000,00			
2024	1.000.000,00			
2025	1.000.000,00			
Toelichting	Deze ombuiging wordt gerealiseerd in goede afstemming met gecontracteerde zorgpartijen en hun medewerkers.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025	-			-
Toelichting	Heeft geen structureel effect op bedrijfsvoering.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		-100.000,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Voor de uitvoering van deze ombuiging is tijdelijk extra personele inzet nodig. Dit kost € 100.000.			

WMO-MAATWERKVOORZIENING (WMO-TAXIVERVOER)

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Zorg en welzijn

Product WMO

Volgnummer 66b

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Om gebruik te maken van het Wmo-vervoer betalen ruim 1.400 mensen op dit moment € 0,10 per km. Deze bijdrage zou moeten worden geïncasseerd door de taxi ondernemer, maar niet iedere gecontracteerde ondernemer doet dat. De incasso van € 0,10 per km is wel verrekend in het tarief dat de gemeente betaalt. Door de reizigersbijdrage te verhogen naar € 0,20 per km en een opstaptarief van € 1 per rit en deze ook werkelijk te incasseren, wordt een ombuiging gerealiseerd.

Relevant beleid

Kadernota sociaal beleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact van deze maatregelen is voor de meeste mensen gemiddeld. Voor de groep waar de maatregel onoverkomelijke problemen oplevert vanuit het strategisch doel om 'langer zelfstandig te wonen', blijven we maatwerk leveren.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De impact van deze maatregel is klein omdat het gebruikelijk is dat mensen betalen voor hun vervoer. Een bijdrage van € 0,20 per kilometer en een opstaptarief van € 1 per rit komt overeen met de kosten van het openbaar vervoer.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	geen	Klein
Risico op de lange termijn	geen	Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	60.000,00			
2023	60.000,00			
2024	60.000,00			
2025	60.000,00			
Toelichting	Deze ombuiging wordt gerealiseerd in goede afstemming met de gecontracteerde taxibedrijven.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Heeft geen structureel effect op bedrijfsvoering.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	We betrekken het nieuwe reizigerstarief bij het inkooptraject voor het afsluiten van nieuwe contracten met taxibedrijven per 1-1-2022.			

SUBSIDIES MAATSCHAPPELIJK WERK (ALGEMEEN)

Strategische doelstelling	Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)
Thema	Zorg en welzijn
Product	Maatschappelijk dienstverlening
Volgnummer	67a

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Voor de uitvoering van het Algemeen maatschappelijk werk hebben wij een subsidierelatie met de Stichting Maatschappelijk Werk Heerenveen. Deze subsidie kunnen we met € 250.000 ombuigen. Dat kan op op 3 manieren:

1. Van de gebruikers van deze dienst een eigen bijdrage vragen (dit levert niet het totale ombuigingsbedrag op).
2. Het aantal te subsidiëren uren verlagen met ruim 2.500 uren per jaar.
3. Een mix van 1 en 2 (dus zowel een eigen bijdrage vragen als het aantal uren verminderen met minder dan 2.500 uren per jaar). Deze ombuiging is gericht op hulpverlening aan volwassenen. Een mogelijke ombuiging op schoolmaatschappelijkwerk/maatschappelijk werk aan jongeren wordt apart bij de taakstelling Jeugd betrokken.

Relevant beleid

Kadernota Sociaal Domein

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Om zelfstandig te functioneren en het leven op de rit te houden en te krijgen is voor een groep inwoners ondersteuning van maatschappelijk werk nodig.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Keuze 1: Door het opleggen van een eigen bijdrage wordt voor een deel van de gebruikers van maatschappelijk werk een drempel opgeworpen. Keuze 2: Door verlagen van het subsidiebedrag worden wachtlijsten langer en kan minder of geen maatschappelijk werk in de preventieteam worden ingezet. Keuze 3: mix van 1 en 2 is noodzakelijk om ombuiging te realiseren.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Enkel het opleggen van een eigen bijdrage voor de cliënten is niet toereikend om de beoogde ombuiging te realiseren. Deze bijdrage mag maximaal worden vastgesteld op € 19 per maand (abonnementstarief Wmo).	Klein
Risico op de lange termijn	Als wachtlijsten langer worden, kunnen problemen verergeren en zal vaker een beroep op maatwerkvoorzieningen worden gedaan.	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022				
2023	250.000,00			
2024	250.000,00			
2025	250.000,00			
Toelichting	Aanpassing van de subsidierelatie wordt vanaf 2023 geëffectueerd.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Heeft geen invloed op bedrijfsvoering omdat subsidierelatie wél blijft bestaan.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023		-175.000,00		-
2024		-100.000,00		-
2025				-
Toelichting	Bij de afbouw van subsidie gaan we uit van 110% frictiekosten.			

SUBSIDIES MAATSCHAPPELIJK WERK (WELZIJN/CALEIDOSCOOP)

Strategische doelstelling	Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)
Thema	Zorg en welzijn
Product	Maatschappelijk dienstverlening
Volgnummer	67b

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Voor de uitvoering van mantelzorgondersteuning, jongerenwerk, aanpak eenzaamheid, vrijwillige-ondersteuning en andere welzijnstaken heeft de gemeente subsidieafspraken met Caleidoscoop. Een deel van deze taken zijn niet wettelijk verplicht en komen in aanmerking voor een ombuiging. Het totale budget voor Caleidoscoop bedraagt € 1.685.000. Van dit bedrag is € 700.000 bestemd voor Jeugdhulp (met name jongerenwerkers) dat een apart ombuigingstraject heeft. Resteert hier een budget van € 985.000, waarvan een deel (minimaal 10%) wettelijk verplicht is.

Relevant beleid Kadernota Sociaal domein

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	De taken zijn deels wettelijk verplicht (bijvoorbeeld mantelzorgondersteuning).
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De welzijnstaken van Caleidoscoop dragen bij aan het zelfstandig functioneren van een groep inwoners, die zich overwegend in een kwetsbare positie bevindt.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Het verdwijnen van genoemde taken heeft voor een kwetsbare groep grote impact. Daarnaast heeft Caleidoscoop geen bestaansrecht, als de uitvoering van wettelijke taken op dit domein worden gereduceerd naar 10% van het huidige budget.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Er zal vaker een beroep worden gedaan op maatwerkvoorziening en problemen van mensen zullen toenemen of escaleren.	Groot
Risico op de lange termijn	Er zal vaker een beroep worden gedaan op maatwerkvoorziening en problemen van mensen zullen toenemen of escaleren.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022				
2023	295.000,00			
2024	590.000,00			
2025	885.000,00			
Toelichting	Bij deze ombuigingsoptie is er rekening mee gehouden dat € 700.000 subsidie bestemd is voor jongeren (met name de inzet van jongerenwerkers). De taakstelling voor uitvoering van de Jeugdwet wordt in een apart traject opgepakt. Dit bedrag zit dus niet in de hier genoemde ombuigingsbedragen. Er is rekening mee gehouden dat 10% van het huidige budget blijft bestaan voor de uitvoering van wettelijke taken zoals mantelzorgondersteuning.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Heeft geen invloed op bedrijfsvoering, omdat er wel uitvoering van wettelijke taken en een subsidierelatie met externe partij blijft bestaan.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023		-973.500,00		-
2024				-
2025				-
Toelichting	Bij de afbouw van subsidie wordt uitgegaan van 110% frictiekosten.			

MINIMABELEID

Strategische doelstelling Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving (ook als het even niet meer lukt)

Thema Zorg en welzijn

Product Minimabeleid

Volgnummer 68

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

We stoppen met een of beide zorgregelingen voor mensen met een laag inkomen. Het gaat dan om de collectieve zorgverzekering AV Frieso en onze HZR.

Relevant beleid Kadernota Sociaal Domein, minimabeleid, uitvoeringsplan Schulden, Laaggeletterheid en Armoede

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	De Participatiewet geeft voor zorgkosten aan dat generiek beleid nog gevoerd mag worden. Wij doen twee regelingen.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Zo'n 2.000 inwoners maken gebruik van onze zorgregelingen. Hierdoor zijn ze aanvullend verzekerd waar mensen dat anders mogelijk niet doen. Iedereen zou toegang moeten hebben tot goede gezondheid(zorg). Het schept gelijke kansen op welvaart en welzijn en het mee kunnen doen naar vermogen.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De zorgregelingen zijn geliefd onder de doelgroep en de steunorganisaties. In ons politiek landschap is dit eerder wegbezuinigd in 2015. In 2017 is het weer ingevoerd. Dat was veel werk en heeft het nodige aan uitvoering gekost. Inmiddels is van het oorspronkelijke budget € 100.000 weer 'teruggeven' omdat de uitvoering grotendeels geautomatiseerd is.	Groot

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	375.000,00			
2023	375.000,00			
2024	375.000,00			
2025	375.000,00			
Toelichting	Jaarlijks moeten we hiervoor externe ondersteuning inhuren. Er is binnen de toegestane formatie MO geen extra formatie opgenomen voor de uitvoering van de regelingen. Stoppen met de regelingen levert dan geen interne fte-bezuiniging op.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022			0,40	-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Dit is de externe inhuur.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Lange termijn doelstelling

Strategische Agenda:

Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

AANPASSEN BESTEMMINGSPLANNEN

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Wonen en leven

Product Bestemmingsplannen

Volgnummer 69

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het structurele budget voor bestemmingsplannen (onder de Omgevingswet: omgevingsplan) voor eigen ontwikkelingen laten vervallen en opvangen vanuit het weerstandsvermogen.

(nb: Kosten voor ontwikkelingen van derden worden al aan de initiatiefnemer doorberekend).

Relevant beleid

Wet ruimtelijke ordening/Omgevingswet

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Wettelijk, behorend bij ontwikkelingen.
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	De bestaande reservering geldt als laag. De Omgevingswet zal naar verwachting eerst leiden tot hogere kosten.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Verlaging van het structureel budget, overstap naar incidenteel.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De gemeente kan haar ruimtelijke ambities waarvoor een bestemmingsplan/omgevingsplan vereist is niet realiseren, of pas na aparte krediettoekenning wat ongewenst vertragend werkt.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Ontwikkelingen die de gemeente (voor de samenleving) initieert worden vertraagd of geblokkeerd.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	In kader van de Omgevingswet is het voordelig om bij ontwikkelingen direct te investeren in het instrument omgevingsplan. Zo kunnen we profiteren van de landelijke ondersteuning die komende jaren nog geboden wordt, en geven we invulling aan de verplichting om één integraal omgevingsplan op te stellen.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Klein, het lijkt niet reëel dat gemeentelijke ontwikkelingen uiteindelijk geblokkeerd worden omdat er geen middelen voor de planologische regeling beschikbaar komen.	Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€			
2022	29.000,00			
2023	29.000,00			
2024	29.000,00			
2025	29.000,00			
Toelichting	NB: de noodzakelijke kosten komen via de incidentele lijn wel terug.			

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	geen effect			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	geen effect			

PLANSCHADE CLAIMS

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Wonen en leven

Product Bestemmingsplannen

Volgnummer 70

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Het structurele budget voor planschade laten vervallen en de planschadekosten incidenteel opvangen via het weerstandsvermogen.

Relevant beleid

Omgevingswet

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Van structureel naar incidenteel.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	geen	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	geen	Klein

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Indien toekenning van planschade aan de orde is, dient dit te worden uitbetaald.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Zie bovenstaand. Op voorhand is weinig te zeggen over het aantal eventueel uit te keren planschades en de hoogte daarvan.	Klein
Weerstandsvermogen		

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	35.000,00
2023	35.000,00
2024	35.000,00
2025	35.000,00
Toelichting	Jaarlijkse besparing in de vaste reserveringen door het risico onder te brengen in Naris.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Geen effect.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Geen effect.			

GOING CONCERN RUIMTELIJK BELEID

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Wonen en leven

Product Wonen

Volgnummer 71

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Geen inzet meer op going concern taak algemeen ruimtelijk beleid (bijvoorbeeld regiodeal, gasdossier, luchtruimherziening, F4, bodem en ondergrond); geen ondersteuning bestuurders, geen deelname aan provinciale samenwerkingsverbanden, geen strategische inzet intern op het gebied van ruimtelijk beleid, enzovoort.

Relevant beleid

Al het ruimtelijk beleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Gemeenten worden geacht zorg te dragen voor een goede ruimtelijke ordening. Doel van de Omgevingswet(waarschijnlijk per 1-1-2022) is het bereiken en instandhouden van een fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Ondersteunen bestuurders en deelname aan samenwerkingsverbanden is geen wettelijke taak. Je kunt als gemeente ook kiezen om je niet te bemoeien met ruimtelijke aspecten die de gemeente kunnen raken (zoals luchtruimherziening, gasboringen enzovoort). Daarnaast is het mogelijk externe expertise in te huren indien je als gemeente toch iets wilt en moet met een bepaald ruimtelijk onderwerp, bijvoorbeeld bodem en ondergrond.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	De ombuiging betreft hooguit alleen p-budget (minder inzet nodig).

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Aantasting van de leefbaarheid, identiteit van Heerenveen, aantrekkingskracht van Heerenveen.	Groot

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Kansen, gevolgen en samenhang van ruimtelijke aspecten die op de gemeente afkomen worden niet onderkend. Dit kan uiteindelijk gevolgen hebben voor de leefbaarheid en economische aantrekkelijkheid van de gemeente Heerenveen. Je bent geen serieuze gesprekspartner meer voor andere overheden (gemeenten, provincie, rijk).	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Frictiekosten in verband met structurele p-formatie RO.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Risico's op mislopen cofinanciering uit samenwerkingsverbanden en risico op kosten voor externe specialistische inhuur op onderdelen.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	65.870,00		0,70	16.467,50
2023	65.870,00		0,70	16.467,50
2024	65.870,00		0,70	16.467,50
2025	65.870,00		0,70	16.467,50
Toelichting	Going concern taken algemeen ruimtelijk beleid en advies (groep beleid en juridische planologen) RO schaal 11.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-65.870,00			-16.467,50
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Frictiekosten van toepassing.			

CONTROLE FUMO

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Wonen en leven

Product Handhaving

Volgnummer 72

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Vermindering van de controle op de (producten van de) FUMO.

Relevant beleid

Wet milieubeheer

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Vermindering van personele inzet.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact op het bereiken van strategische doelen is beperkt. De mate van dienstverlening in het fysieke domein wordt in het geval van betrokkenheid van de FUMO hierin mede bepaald door de FUMO. Mocht de FUMO qua dienstverlening zich niet verder ontwikkelen of zelfs achteruit gaan, dan heeft dit effect op een beperkt aantal aanvragers die specifiek te maken hebben met een aanvraag waar de FUMO een rol in speelt.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De brede maatschappelijke impact van mindere dienstverlening van de FUMO is beperkt. Na 7 jaar FUMO mag worden verwacht dat deze risico's steeds kleiner worden. Er zal op basis van risicomanagement worden gekozen op welke onderdelen minder of geen controle/regie meer op wordt gevoerd.	Klein

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022	24.570,00		0,30	6.142,50
2023	24.570,00		0,30	6.142,50
2024	24.570,00		0,30	6.142,50
2025	24.570,00		0,30	6.142,50
Toelichting	In verband met pensionering van de medewerker die dit verzorgt zou dit geen frictiekosten opleveren.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

FRONT OFFICE VTH

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Wonen en leven

Product WABO

Volgnummer 73

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Voor de dienstverlening aan de balie van VTH-leges in rekening brengen. Specifiek voor de beantwoording van vragen over vergunningvrij bouwen en bestemmingsplan.

Relevant beleid

Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	De impact op het realiseren van het doel dat we als gemeente flexibel meebewegen met de omgeving is beperkt.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De dienstverlening aan de balie wordt verlaagd. De rijksoverheid verwijst in de door hun opgestelde wetgeving over vergunningvrij bouwen naar de gemeente voor toelichting. Leges in rekening brengen voor een 'Verklaring vergunningvrij bouwen' komt bij enkele gemeenten voor, leges voor het beantwoorden van vragen over het bestemmingsplannen komen we niet tegen bij andere gemeenten. Het vragen van leges voor een 'verklaring vergunningvrij bouwen' geeft een risico op ontwijkgedrag. Dat betekent dat geen navraag meer wordt gedaan en iets wordt gebouwd wat niet zonder vergunning of überhaupt niet kan worden gebouwd. Dit kan extra werk en kosten opleveren bij handhaving.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€ PM	Er is een risico dat dit leidt tot extra vraag naar inzet op handhaving.

Financieel effect exploitatie (structureel)	€	
2022	30.000,00	€ 20.000 opbrengst Verklaring Vergunning-vrij bouwen; € 10.000 opbrengst leges vragen bestemmingsplan
2023	30.000,00	
2024	30.000,00	
2025	30.000,00	
Toelichting		

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

HERINVOERING HONDENBELASTING

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Financiën en organisatie

Product Belastingen

Volgnummer 74

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Herinvoering van de hondenbelasting voor het landelijk gemiddelde van €77 per hond. Daarmee verhogen we de inkomsten met € 320.000 per jaar.

Relevant beleid

Opstellen verordening hondenbelasting

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Zie maatschappelijke impact. Beperkte directe samenhang met de strategische doelen, indirect met lastenverzwaring, minimalbeleid en mogelijk eenzaamheid ("passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving").	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De hondenbelasting is kort geleden afgeschaft. De herinvoering zal daarom niet direct op een groot draagvlak kunnen rekenen. Daarnaast heeft dit impact op eenzame mensen die mede hierom vaak kiezen voor een hond. Ook vergt de herinvoering periodieke controle op de aanwezigheid van honden bij onze inwoners. Omdat slechts een deel van de inwoners een hond heeft, is de impact vanuit dat oogpunt beperkt.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	In de administratie zijn nog gegevens beschikbaar over de situatie in 2019. Deze kunnen we gebruiken om de invoeringskosten te verlagen.	Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	320.000,00
2023	320.000,00
2024	320.000,00
2025	320.000,00
Toelichting	Bedrag is gebaseerd op het landelijk gemiddelde van € 77 per hond. Voor afschaffing van deze belasting in 2017 bedroeg het tarief € 60 per hond. De inkomsten zijn dan € 250.000 per jaar.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022			-	-
2023	-6.000,00		-	-1.500,00
2024	-6.000,00		-	-1.500,00
2025	-6.000,00		-	-1.500,00
Toelichting	Structureel € 6.000 per jaar aan hondencontroleurs.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022	-24.000,00			-6.000,00
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Incidenteel € 24.000 aan kosten voor de herinventarisatie van de aanwezige honden.			

KWIJTSCHELDING OZB AFSCHAFFEN

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Financiën en organisatie

Product Belastingen

Volgnummer 75

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Afschaffing van de kwijtschelding van OZB eigenaren woningen.

Relevant beleid

Verordening Kwijtschelding aanpassen

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	De grens om voor kwijtschelding in aanmerking te komen ligt op 100% van het wettelijk minimumloon.
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Samenhang met minimabeleid en daarmee de strategische doelen 'passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving'. Zie ook de maatschappelijke impact.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Wanneer het besteedbaar inkomen van een belastingplichtige dusdanig laag is, kan er kwijtschelding worden verleend. De kwijtschelding wordt alleen verleend, wanneer de woning 'onder water staat'. De keuze om de kwijtschelding af te schaffen kan leiden tot grotere financiële problemen van deze belastingplichtigen. Het aantal belastingplichtigen dat kwijtschelding van OZB krijgt is relatief laag. Dit zijn er ongeveer 100.	Gemiddeld

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Er is een risico dat een deel oninbaar wordt verklaard.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€ 10.000,00	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	27.000,00
2023	27.000,00
2024	27.000,00
2025	27.000,00
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Het afschaffen van de kwijtschelding leidt tot een minimale vermindering in fte's. Bij het afschaffen van kwijtschelding wordt de vordering uiteindelijk oninbaar verklaard. De werkzaamheden die voortvloeien uit dit proces vragen hetzelfde als kwijtschelding wordt gehandhaafd.			

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

STELPOST FRICTIE

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Financiën en organisatie

Product Bedrijfsvoering

Volgnummer 76

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

De opgenomen stelpost frictie á € 25.000 laten vrijvallen

Relevant beleid

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen		Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact		Klein

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Het gaat om een incidenteel bedrag van € 25.000. Maar dit levert geen financieel effect op. Het is een onttrekking uit de reserve.			

OZB VERHOGEN

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Financiën en organisatie

Product Belastingen

Volgnummer 77a

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Verhoging van de opbrengsten OZB eigenaren woningen met 7,5% en de OZB eigenaren en gebruikers niet-woningen met 2,5%.

Relevant beleid

Verordening OZB

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Mogelijke indirecte impact op een aantal strategische doelen.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Uit de Atlas van de lokale belastingen 2020 blijkt dat de gemeente Heerenveen voor wat betreft de OZB voor woningen een gemiddeld tarief hanteert. Het bedrijf BMC heeft een verkenning uitgevoerd van de gemeentebegrotingen voor 2021 voor 105 gemeenten. De conclusie hieruit is dat meer dan de helft van de gemeenten de OZB-tarieven meer laten stijgen dan het inflatietarief. Gemeenten die slechts het inflatiepercentage hanteren, verhogen hun tarieven gemiddeld met 1,6 %. Echter, de tarieven van gemeenten die ervoor kiezen om een hoger tarief dan het inflatiepercentage in rekening te brengen, stijgen gemiddeld met 6,3 %. Hierdoor bedraagt de gemiddelde tariefstijging 4,1 %. Daarnaast is de verwachting dat deze verhoging er voor zal zorgen dat woningcorporaties dit doorbelasten aan de huurders. Voor Heerenveen lijkt in vergelijking met andere gemeenten meer ruimte bij de woningen te zijn dan bij de niet-woningen. Vandaar dat we hebben gekozen voor een een grotere verhoging bij de woningen dan bij de niet-woningen.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	686.300,00
2023	686.300,00
2024	686.300,00
2025	718.000,00
Toelichting	Per jaar komt er € 718.000 aan extra OZB binnen door deze ombuiging. De ombuiging heeft gevolgen voor de tarieven OZB: de tarieven bewegen mee met de waardeontwikkelingen van de WOZ-waarden. Voorbeeld: gaat de WOZ-waarde gemiddeld met 10% omhoog, dan kan het tarief ten opzichte van het jaar ervoor 10% lager, om de inkomsten gelijk te houden. Wanneer er 7,5% meer binnen moet komen, dan gaat het tarief slechts 2,5% naar beneden. Tegen een tarief is geen bezwaar mogelijk, deze worden vastgesteld door de raad. Om de aanslag OZB lager te krijgen, is het verlagen van de grondslag, de WOZ-waarde, de enige mogelijkheid. De WOZ-waarde kan verlaagd worden door het indienen van een bezwaarschrift. De afhandeling van deze bezwaarschriften kost veel tijd, helemaal wanneer er een No Cure No Pay bedrijf als gemachtigde optreedt. Om deze bezwaarschriften tijdig af te handelen, is extra formatie (0,5FTE) nodig. Deze is in mindering gebracht op de opbrengst.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

OZB VERHOGEN (OVERIGE OPTIE)

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Financiën en organisatie

Product Belastingen

Volgnummer 77b

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Nogmaals verhogen van de OZB voor eigenaren van woningen met 7,5% en de OZB eigenaren en gebruikers niet-woningen met 2,5%.

Relevant beleid

Verordening OZB

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Mogelijke indirecte impact op een aantal strategische doelen.	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Uit de Atlas van de lokale belastingen 2020 blijkt dat de gemeente Heerenveen voor wat betreft de OZB voor woningen een gemiddeld tarief hanteert. Het bedrijf BMC heeft een verkenning uitgevoerd van de gemeentebegrotingen voor 2021 voor 105 gemeenten. De conclusie hieruit is dat meer dan de helft van de gemeenten de OZB-tarieven meer laten stijgen dan het inflatietarief. Gemeenten die slechts het inflatiepercentage hanteren, verhogen hun tarieven gemiddeld met 1,6%. Echter, de tarieven van gemeenten die ervoor kiezen om een hoger tarief dan het inflatiepercentage in rekening te brengen, stijgen gemiddeld met 6,3%. Hierdoor bedraagt de gemiddelde tariefstijging 4,1%. Daarnaast is de verwachting dat deze verhoging er voor zorgt dat woningcorporaties dit doorbelasten aan de huurders. Voor Heerenveen lijkt er in vergelijking met andere gemeenten meer ruimte bij de woningen te zijn dan bij de niet-woningen. Vandaar dat we hebben gekozen voor een een grotere verhoging bij de woningen dan bij de niet-woningen.	Groot

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	718.000,00
2023	718.000,00
2024	718.000,00
2025	718.000,00
Toelichting	Het betreft € 531.000 aan OZBE-woningen en € 187.000 aan OZBE- en OZBG-niet-woningen.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

ONVOORZIENE UITGAVEN

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Financiën en organisatie

Product Bedrijfsvoering

Volgnummer 78

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Verlaging van de stelpost onvoorziene uitgaven. Het huidige niveau ligt boven het minimum van € 1 per inwoner. Het minimum van € 1 is conform onze financiële verordening. Door de verordening aan te passen kan het volledige bedrag € 130.000 vrijvallen. Wettelijke verplichting is om de kostensoort onvoorziene uitgaven op te nemen. Hier hoeft geen financiële dekking tegenover te staan.

Relevant beleid Financiële verordening

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	De huidige stelpost ligt ruim boven de € 2 per inwoner.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen		Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact		Klein

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Het betreft hier een post waar op voorhand geen uitgaven zijn geraamd.	Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	130.000,00
2023	130.000,00
2024	130.000,00
2025	130.000,00
Toelichting	Bij de stelpost onvoorziene uitgaven staat een bedrag gereserveerd van € 130.000. Er is een wettelijke verplichting om deze kostensoort op te nemen. In de financiële verordening is opgenomen om hiervoor het minimum van € 1 per inwoner te hanteren. Door onze financiële verordening aan te passen kan € 130.000 vrijvallen.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/ zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

VERHOGING TOERISTENBELASTING

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Financiën en organisatie

Product Belastingen

Volgnummer 79

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Verhoging van de toeristenbelasting met gedifferentieerd tarief:

- Voor accommodaties in hoog tarief naar € 2,35 p.p.p.n.
Voor accommodaties in laag tarief blijft € 1,00 p.p.p.n.
- Het percentage hoog tarief is 75% van de overnachtingen en laag segment 25% van de overnachtingen. Waterrecreanten blijven onbelast. Campings en groepsaccommodaties vallen in laag tarief. B&B's, hotels en recreatiewoningen vallen in het hogetarief.

Relevant beleid

Verordening Toeristenbelasting aanpassen

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	
Huidige uitvoeringsniveau	Basisniveau	
Type ombuiging	Verhoging inkomsten	

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Indirecte impact op strategische doelen, onder andere "werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum".	Klein

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Er kan sprake zijn van impact op inwoners en bedrijven die hun bestaan ontleen aan toerisme. Een toerist kan kiezen voor een andere accommodatie buiten de gemeente. Omdat de huidige tarieven erg laag zijn, verwachten we dat deze impact gering is. Gedifferentieerd tarief is nieuw voor gemeente Heerenveen. Dit kan vragen oproepen bij de bedrijven in het hoge tarief.	Klein

Financiële impact/risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn		Klein
Risico op de lange termijn		Klein
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	125.000,00
2023	125.000,00
2024	125.000,00
2025	125.000,00
Toelichting	Meeropbrengst van €125.000 op jaar op basis van de gegevens van 2019.

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t.			

Financieel effect (incidenteel/ zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	n.v.t.			

WEERSTANDSVERMOGEN

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Financiën en organisatie

Product Algemene uitgaven en inkomsten

Volgnummer 80

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Berekening van het weerstandsvermogen aanpassen zodat sprake is van incidentele vrijval.

De huidige berekening gaat uit van een berekening: 2x voor structurele risico's (= 2 jaar de tijd voor beheersing, voordat het risico structureel verwerkt moet in de begroting of P-nota)) en factor 1,4 (= 40% verhoging) vanwege zwarte zwanen (niet-geïdentificeerde risico's). Een mogelijkheid is om structurele risico's met factor 1 te berekenen (= 1 jaar de tijd voor beheersing, voordat het risico structureel verwerkt moet in de begroting of P-nota) en factor 1,2 (=20% verhoging) vanwege zwarte zwanen.

Relevant beleid

Risiciomangement en weerstandsvermogen

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Wettelijk	Een gemeente moet aangeven of het weerstandsvermogen toereikend is om de risico's op te vangen.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Het gaat om incidentele vrijval.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Doel is om voldoende weerstandsvermogen te hebben om financiële risico's incidenteel op te kunnen vangen.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	Er is een indirecte impact wanneer de financiële risico's zich voordoen.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Er onvoldoende tijd is om structurele risico's te beheersen, waarbij deze sneller structureel moeten worden vertaald in het financieel meerjarenperspectief. Er is onvoldoende weerstandsvermogen voor onvoorziene risico's/risico's die niet financieel goed zijn ingeschat.	Gemiddeld
Risico op de lange termijn	Er onvoldoende tijd is om structurele risico's te beheersen, waarbij deze sneller structureel moeten worden vertaald in het financieel meerjarenperspectief. Er is onvoldoende weerstandsvermogen voor onvoorziene risico's/risico's die niet financieel goed zijn ingeschat.	Groot
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022				-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting				

Financieel effect (incidenteel/ zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		8.500.000,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	De omvang van de incidentele vrijval weerstandsvermogen is inclusief grondbedrijf. De berekening is gebaseerd op basis van het huidige risicoprofiel en fluctueert daarmee.			

AFSCHAFFEN EQUAL PAY VOOR UITZENDKRACHTEN EN NETWERKKANDIDATEN

Strategische doelstelling Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving

Thema Financiën en organisatie

Product Bedrijfsvoering

Volgnummer 81

Ombuiging

Ombuigingsmogelijkheid

Met ingang van 1 januari 2020 is wettelijk verplicht payrollers dezelfde arbeidsvoorwaarden (equal pay) aan te bieden als eigen personeel. Dat wil zeggen financieel (gelijke inschaling, pensioen, eindejaarsuitkering enzovoort). Maar ook in aspecten van het personeelshandboek en cao zoals maximaal drie contracten in twee jaar tijd en dezelfde positie als eigen medewerkers bij reorganisaties. Bij uitzendkrachten en netwerkkandidaten (daarmee werken wij voornamelijk) geldt de verplichting tot gelijke beloning niet. De raad heeft besloten om voor deze twee groepen equal pay toe te passen voor de financiële rechten. Voor uitzendkrachten en netwerkkandidaten is de financiële gelijkstelling (equal pay) echter niet verplicht, maar een politieke keuze. De ombuigingsmogelijkheid ligt in het afschaffen van financiële gelijkstelling voor uitzendkrachten en netwerkkandidaten. Wel blijft gelijke inschaling gehandhaafd.

Relevant beleid

Bij de Perspectiefnota 2020 hebben we een bedrag van € 150.000 opgenomen om volledige financiële gelijkstelling voor payrollers en uitzendkrachten te regelen. Dit omdat er in de praktijk weinig onderscheid is tussen payroll en uitzendkrachten.

Kenmerken	Type	Toelichting
Type taak	Niet-wettelijk	Voor uitzendkrachten en netwerkkandidaten geldt nog niet de wettelijke plicht tot equal pay.
Huidige uitvoeringsniveau	Boven het basisniveau	Niet alle omliggende gemeenten passen volledig equal pay toe bij uitzendkrachten. Zo past Leeuwarden dit helemaal niet toe en SWF slechts gedeeltelijk.
Type ombuiging	Verlaging budgetten	Vorig jaar is het budget met € 150.000 verhoogd om equal pay ook voor uitzendkrachten en netwerkkandidaten te kunnen hanteren. De ophoging was met name voor aanpassen pensioenpremie en transitievergoeding.

Doelen	Toelichting	Impact
Impact en samenhang strategische doelen	Deze ombuiging heeft impact en samenhang met Samen voor Goud en de koers van Heerenveen. We willen een betrouwbare partner zijn voor inwoners en bedrijven. Daarbij hoort ook onze eigen organisatie en dus ook onze (flexibele) medewerkers. Om hieraan te voldoen hebben we een flexibele schil van medewerkers nodig die snel inzetbaar is. En waar geen kosten doorlopen als we (tijdelijk) afscheid willen nemen omdat ze niet meer nodig zijn.	Gemiddeld

Maatschappij	Toelichting	Impact
Maatschappelijke impact	De gemeente heeft goed werkgeverschap hoog in het vaandel staan. Als we equal pay afschaffen voor de huidige inhuurkrachten dan zorgt dat voor negatieve publiciteit. Gekwalificeerd personeel is minder snel geneigd om via een dergelijke constructie bij ons aan het werk te gaan. Hierdoor gaat gekeken worden naar andere contractvormen die op lange termijn wellicht duurder zijn.	Gemiddeld

Financiële impact/ risico's	Toelichting	Kans
Risico op de korte termijn	Veel netwerkkandidaten/uitzendkrachten komen regelmatig terug. Zij zullen niet instemmen met een verslechtering van arbeidsvoorwaarden. De lopende contracten kunnen juridisch niet opgebroken worden. Bij verlengingen is dit wellicht ook niet houdbaar. Per 1 september moeten de uitzendpercelen (binnendienst en buitendienst) opnieuw worden aanbesteed. Formeel krijgen alle uitzendkrachten daarna een nieuw contract aangeboden. Of het moreel te verantwoorden is op dat moment ook bij lopende netwerkkandidaten/uitzendkrachten de equal pay af te schaffen is een politieke keuze. Bij de aanbesteding zullen we beide opties laten meenemen.	Groot
Risico op de lange termijn	Er moeten intern heldere afspraken komen en commitment zijn om te voorkomen dat de verslechterde arbeidsvoorwaarden op een andere manier gecompenseerd worden. Bijvoorbeeld door detachering of eigen contract. We starten nog een onderzoek of eigen contracten wellicht een betere oplossing zijn in deze tijd. De afspraak om voor de flexibele schil zoveel mogelijk te werken met de netwerk-/uitzendconstructie stamt nog uit de tijd met hoge werkloosheid. Deze was inmiddels behoorlijk gedaald, maar het lange termijn effect van corona is nog niet bekend.	Midden
Weerstandsvermogen	€	

Financieel effect exploitatie (structureel)	€
2022	
2023	
2024	
2025	
Toelichting	

Financieel effect bedrijfsvoering (structureel)	€ Personeel	€ Overig	Aantal FTE	Overhead
2022		80.000,00		-
2023		80.000,00		-
2024		80.000,00		-
2025		80.000,00		-
Toelichting	Het effect is afhankelijk van aanpassen equal pay op bestaande contracten die wel of niet verlengd worden. Bij de bepaling van dit bedrag is uitgegaan van de maximale variant en dus het afschaffen van equal pay bij alle contracten. Ook bij bestaande bij verlenging. Het bedrag is verder gebaseerd op de gemiddelde inzet in 2019 en 2020. In 2020 was de inzet van uitzendkrachten lager door corona. Verder moeten we hierbij het volgende opmerken: als we kiezen voor alleen toepassen van de ombuiging bij nieuwe uitzendkrachten, dan is de besparing de komende jaren hooguit € 5.000 tot € 10.000 per jaar.			

Financieel effect (incidenteel/ zowel exploitatie als bedrijfsvoering)	€ Personeel	€ Overig		Overhead
2022		-5.000,00		-
2023				-
2024				-
2025				-
Toelichting	Op dit moment sluiten we nog contracten af waarbij equal pay wel is toegezegd. De contracten lopen maximaal 1 jaar. Dus sommigen lopen door in begin 2022.			

BIJLAGE:

- Onderzoeksagenda ombuigingen lange termijn

ONDERZOEKSAGENDA OMBUIGINGEN LANGE TERMIJN

In de bundel ombuigingen zijn ombuigingsmogelijkheden opgenomen die op korte termijn realiseerbaar zijn. Er is mogelijk nog een aantal ombuigingsmogelijkheden die op wat langere termijn ruimte in de begroting kunnen opleveren. Deze mogelijkheden worden onderzocht in de periode juli 2021 – maart 2022 zodat deze kunnen worden betrokken bij de Perspectiefnota 2022 of begroting 2023. Onderstaand zijn de ombuigingsmogelijkheden die nog worden onderzocht nader toegelicht en ingedeeld per strategische doelstelling

Werken aan Heerenveen als banenmotor en regionaal voorzieningencentrum

- *Sportstad Heerenveen en zwembad*
Er is nader onderzoek nodig naar de meerjarige exploitatie van Sportstad Heerenveen BV en de risico's rond de belangrijkste huurders. Actueel onderzoek loopt momenteel en zal in het 3e kwartaal 2021 tot een beter zicht op het lange termijnperspectief geven. De uitkomst van dit proces is bepalend voor de vraag welke steun de gemeente moet leveren aan Sportstad om het zwembad te blijven exploiteren en welke revenuen er ontstaan op het moment het zwembad zou worden gesloten.
- *Grondbedrijf*
Ombuigingen zijn voorlopig niet realistisch. Wat wel kan is scenario's verkennen in de aanloop naar het (laten) ontwikkelen van nieuwe uitleggebieden voor woningbouw voor de periode na Skoatterwâld. Parallel aan de actualisatie van de nota Grondbeleid.
- *Onderzoek kostendekkendheid markt*
Op 1 januari 2022 loopt het contract af met de Stichting Zaterdagmarkt Heerenveen. Eind 2021 kunnen nieuwe gesprekken plaatsvinden over deze overeenkomst en kan ook worden gekeken naar de kostendekkendheid.

Zorgen voor gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen

- *Minder investeren in riolering*
Onderzoek naar risico's en mogelijke financiële effecten die optreden door het investeringsvolume (tijdelijk) te verlagen. Hierdoor kan over die periode de rioolheffing mogelijk verlaagd worden. Een lagere rioolheffing geeft ruimte om te verhogen in de OZB waarmee de totale lasten voor de belastingbetaler niet hoger worden en tegelijkertijd er meer vrij besteedbare middelen beschikbaar komen binnen de begroting.
- *Kapitaalgoederen*
In de nota kapitaalgoederen wordt de middelenbehoefte om de kapitaalgoederen in de openbare ruimte in stand te houden in beeld gebracht. Daarin zijn keuzes te maken in kwaliteitsniveaus. Samen met het college en raad wordt gekeken welke keuzes hierin kunnen worden gemaakt en tot welke incidentele en structurele financiële gevolgen dit leidt voor de meerjarenbegroting.
- *Sportaccommodaties*
In 2021 wordt, zoals opgenomen in ons actuele sportbeleid, onderzocht of een versnipperd aanbod van buitensportaccommodaties op de langere termijn in stand kan worden gehouden of dat het noodzakelijk is toe te werken naar een efficiënter gebruik van de ruimte en van de financiële middelen passend bij de demografische ontwikkelingen. Een denkrichting kan zijn buitensportaccommodaties te bundelen (in vitale kernen) en daarmee beter rendabel te houden.
- *Systematiek bekostiging onderwijshuisvesting*
Er wordt gewerkt aan de toekomstvisie huisvesting VO en de herijken het IHP PO. Bij deze

opgave wordt ook de financiële systematiek geëvalueerd. Op dit moment hanteren wij de VNG-normbedragen bij het bouwen, verbouwen en/of uitbreiden van schoolgebouwen. Deze bleken de afgelopen jaren niet voldoende. Er wordt gekeken naar een financiële systematiek die aansluit bij de werkelijkheid.

- *Verhogen grafrechten*

Er moet onderzoek plaatsvinden of en in welke mate de tarieven voor grafrechten kunnen worden verhoogd. Belangrijk punt hierin is de - reeds in gang gezette - verschuiving van begraven naar cremieren en de afname van de vraag naar begraven. Doel van het onderzoek is om te bezien welke verhoging in de markt haalbaar is zonder negatief effect op de vraag en op de beheerskosten op begraven.

**Passende ondersteuning geven om mee te doen in onze samenleving
(ook als even niet meer lukt)**

- *Wmo-voorzieningen*

Onderzoek naar de mogelijkheden die bijdragen aan een toekomstbestendige Wmo. Wij willen passende ondersteuning kunnen blijven bieden binnen de beschikbare middelen. Bij dit onderzoek moet onder andere antwoord komen op de vragen:

- Voor welke doelgroepen willen we er zijn
- Welke problemen ervaren deze doelgroepen bij het zelfstandig wonen
- Welke problemen ervaren deze doelgroepen bij participatie in de samenleving
- Welke ondersteuning en voorzieningen horen daarbij
- Welke inkoopstrategie past daar bij
- Welke middelen zijn benodigd

**Een sterke en slagvaardige overheid die flexibel meebeweegt met de omgeving/
toekomstbestendige organisatie**

- *Aanscherpen financieel beleid en treasury*

Onderzoek welke aanscherpingen mogelijk zijn op bijvoorbeeld raming gemeentefonds, toegerekende rentes en actualiseren verzekeringsportefeuille.

- *Kostendekkendheid leges*

Omgevingswet vraagt om kostendekkendheid per product in plaats van kostendekkendheid totaal. Ook wordt de kostendekkendheid van de leges burgerzaken onderzocht.

- *Gemeentelijke huisvesting*

Minimale en gewenste variant onderzoeken van de benodigde gemeentelijke huisvesting

- *Dienstverlening, samenwerking en participatie: samen met inwoners*

We onderzoeken het effect van de nieuwe visie op dienstverlening. Hierbij willen we invulling geven aan de uitgangspunten om samen met inwoners inhoud te geven aan dienstverlening, samenwerking en participatie. Waar dit kan efficiënt en snel en waar nodig door een complex vraagstuk in samenhang op te pakken. In de voorbereiding van de ombuigingen hebben we geconstateerd dat onze communicatie richting dorpen en wijken en de inrichting van participatieproces efficiënter kan. Mede op verzoek van de raad hebben wij de afgelopen jaren geïnvesteerd in onze relaties met wijken en dorpen. Door onze manier van werken procesmatiger aan te pakken, waar nodig in samenhang, verwachten wij dat er nog efficiencyvoordelen zijn te halen. Die kunnen worden ingezet op onderdelen van de organisatie waar onvoldoende ruimte is voor de menselijke maat. Dit kan dus betekenen dat wij, afhankelijk van uw keuzes bij de visie, schuiven met de formatie van bijvoorbeeld wijkmanagement, communicatie en andere functies die actief zijn in wijken en dorpen.